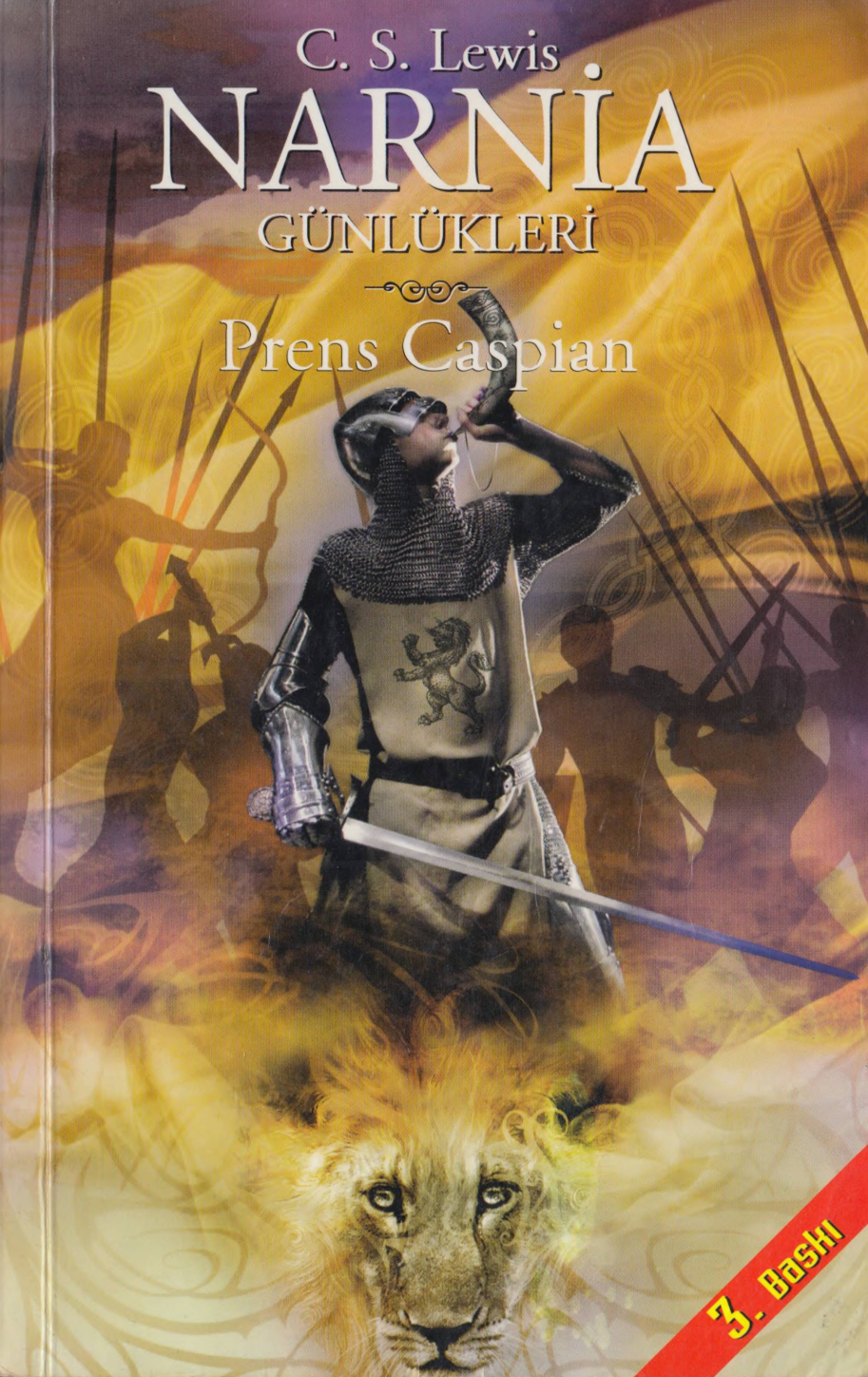
C. S. Lewis

NARNİA GÜNLÜKLERİ

Prens Caspian

3. Baskı

UZAKLARDAN GELEN ÇAĞRI

Kötü bir hükümdarın emrinde . . .
halkının tarihini unuttuğu
bir ülke: NARNİA

Peter, Susan, Edmund ve Lucy,
istasyonda kendilerini okullarına götürecek
trenleri beklerken, büyünün etkisini yine
üzerlerinde hissederler. Narnia tahtının
yeni varisi çaresizlik içinde
yardıma ihtiyaç duymaktadır.

KİTAP
SKB 947451 U70

ISBN 975-991-048-9

Kapak İllüstrasyonu: Cliff Nielsen - © C.S. Lewis Pte. Ltd. 2005
Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş. tarafından yayınlanmıştır.
www.narnia.com

Prens Caspian

C. S. Lewis

Çizimler: Pauline Baynes

DOĞAN EGMONT YAYINCILIK
DE

Narnia Günlükleri
Prens Caspian
C.S. Lewis

Özgün Adı: *The Chronicles of Narnia*
Prince Caspian - © CS Lewis Pte Ltd 1951

Çizimler: Pauline Baynes - © CS Lewis Pte Ltd 1951
Kapak İllüstrasyonu: Cliff Nielsen - © CS Lewis Pte Ltd 2002

Narnia® Günlükleri, Narnia®, tüm kitap, karakter
ve yer adları CS Lewis Pte Ltd.'a aittir.
İzinsiz kullanılması kesinlikle yasaktır.
CS Lewis Company Ltd'in izniyle
Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık A.Ş.
tarafından yayımlanmıştır.
Telif hakkı Akçalı Ajans aracılığıyla
alınmıştır.

Çeviri: Müfit Balabanlılar
Yayına hazırlayan: Deniz K. Pala
Grafik tasarım: Havva Alp
Üretim müdürü: Zeynep Yağız
Basıldığı yer: Yıkılmazlar Matbaacılık
İstanbul, 2006
Tel: (0 212) 246 246 46
ISBN: 975-991-048-9

www.narnia.com

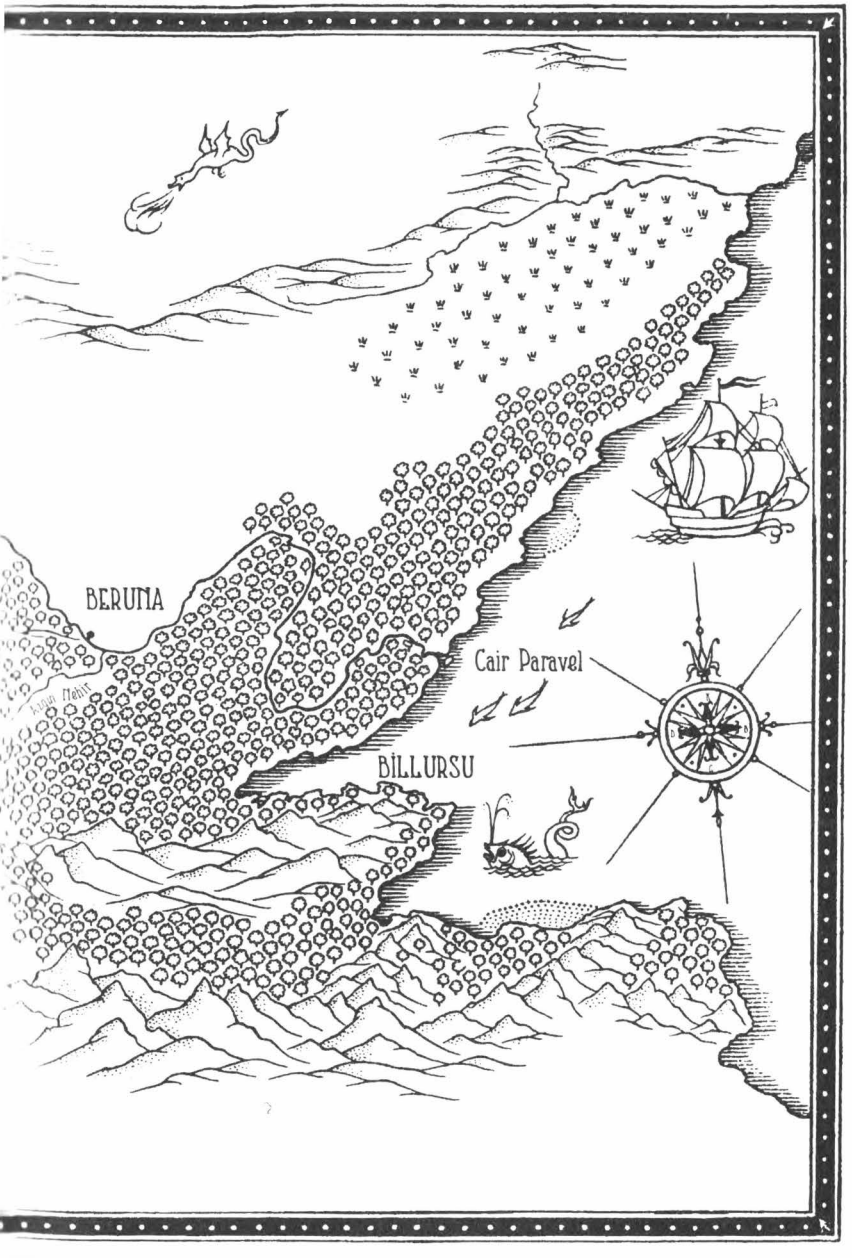
Mary Clare Havard'a

İçindekiler

1.	Ada	1
2.	Antik Hazine Evi	13
3.	Cüce	29
4.	Cüce Prens Caspian'ı Anlatıyor	40
5.	Caspian'ın Dağlardaki Macerası	55
6.	Gizli Yaşayanlar	72
7.	Eski Narnia Tehlikede	84
8.	Ada Nasıl Terk Edildi?	100
9.	Lucy'nin Gördüğü Şey	115
10.	Aslan'ın Dönüşü	131
11.	Aslan Kükrüyor	149
12.	Büyücülük ve Ani İntikam	163
13.	Yüce Kral Başta	178
14.	Herkes Çok Meşgul	191
15.	Aslan Havada Bir Kapı Açıyor	209

Miraz'ın şatosu
Kunduzbaraj
Larna
Çorakları
Narnia
ve komşu
toprakların
haritası
NARNİA
Aslan'ın Kürbeti
Dans
Bahçesi
Mantarsever'in mağarası
Üç şişman
ayının evi
ARCHENLAND

BERUNA
Cair Paravel
BILLURSU

1

Ada

Bir zamanlar adları Peter, Susan, Edmund ve Lucy olan dört çocuk vardı. *Aslan, Cadı ve Dolap* adlı bir başka kitapta onların başından nasıl olağanüstü bir macera geçtiği anlatılıyordu. Büyülü bir dolabın kapısını açmışlar ve kendilerini, bizimkinden tamamen farklı bir dünyada bulmuşlardı. Bu farklı dünyada, Narnia denilen bir ülkenin kral ve kraliçeleri olmuşlardı. Sanki yıllarca hüküm sürmüşlerdi Narnia'da, oysa kapıdan geçerek yeniden İngiltere'ye döndüklerinde, aslında aradan hiç zaman geçmediğini fark etmişlerdi, sanki her şey göz açıp kapayıncaya kadar olup bitmişti. Her neyse, kimse onların ortadan kaybolduğunu fark etmemiş ve onlar da bilge bir yetişkin dışında kimseye bir şey anlatmamıştı.

Bütün bunlar bir yıl önce olmuştu. Şimdiyse hepsi

bir tren istasyonunda, etrafını bavulların ve oyun kutularının sardığı bir bankta oturuyorlardı. Aslında, okullarına dönmekteydiler. Bir kavşakta bulunan bu istasyona kadar beraber seyahat etmişlerdi. Birkaç dakika sonra gelecek bir tren kızları, yaklaşık yarım saat sonra gelecek olanı da erkekleri okula götürecekti. Birlikte geçirdikleri yolculuklarının ilk bölümü tatillerinin devamı gibiydi, ancak şimdi, elveda deyip farklı yönlere dağılacakları şu anda, tatilin gerçekten bittiği ve okula başlayacakları duygusunun ağır bastığını hissediyorlardı. Canları fena halde sıkılıyor, kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Lucy ilk kez bir yatılı okula gidecekti.

Bomboş, sakin bir taşra istasyonuydu burası. Peronda kendileri dışında hemen hiç kimse yoktu. Lucy aniden, bir eşekarısı sokmuş gibi, kısa ve tiz bir çığlık attı.

"Ne oluyor, Lu?" dedi Edmund ve sonra irkilerek, "Of!" diye bağırdı o da.

Peter, "Ne oluyor Allahaş—" diye söze girdi ama o da anında söyleyeceğini unutup, "Susan, bırak! Ne yapıyorsun? Beni nereye sürüklüyorsun?" dedi.

"Sana dokunmuyorum bile" dedi Susan. "Biri beni çekiyor. Ah! Ah! Ah yapma!"

Herkes, bir diğerinin yüzünün kireç gibi bembeyaz kesildiğini fark etmişti.

"Aynı şeyi ben de hissettim" dedi Edmund, sesi so-

luğu kesilmiş bir halde. "Sanki sürükleniyormuşum gibi. Korkunç bir asılma, of! Yine başlıyor."

"Ben de" dedi Lucy. "Ah, dayanamıyorum."

"Dikkatli olun" diye bağırdı Edmund. "El ele tutuşalım ve bir arada kalalım. Büyü bu – hislerim böyle olduğunu söylüyor. Çabuk!"

"Evet" dedi Susan. "El ele tutuşalım. Tanrım keşke durdurabilsem, ah!"

O anda eşyalar, bank, peron ve istasyon tamamen kayboldu. Dört çocuk kendilerini, el ele tutuşmuş halde ve soluk soluğa, ağaçlık bir yerde buldular; ağaçlar öylesine sıktı ki, batan dallar arasında güçlükle hareket ediyorlardı. Gözlerini ovuşturup derin bir nefes aldılar.

"Ah, Peter!" diye şaşkınlıkla bağırdı Lucy. "Sakın Narnia'ya geri dönmüş olmayalım?"

"Başka bir yer de olabilir" dedi Peter. "Bu ağaçların arasından burnumun ucunu bile göremiyorum. Eğer varsa, açıklık bir yere çıkmayı deneyelim."

Isırganların dalamasına, dikenlerin batmasına aldırmadan güçlükle ağaçlık alanın dışarı çıktıklarında, onları bir başka sürpriz bekliyordu. Şimdi her yer aydınlıktı. Birkaç adım sonra kendilerini ormanın kıyısında, kumsala bakarken buldular. Biraz ilerideki sakin denizin kumları okşayan dalgacıklarının çıkardığı ses, güçlükle işitiliyordu. Hiçbir kara parçası görünmüyordu.

Gökyüzü bulutsuzdu. Güneş, sabah saat onda olması gerektiği yerdeydi. Göz kamaştırıcı mavilikteki denizin kokusunu içlerine çekerek öylece kalakaldılar.

"Vay be!" dedi Peter. "Bundan iyisi can sağlığı."

Beş dakika sonra ayakkabılarını çıkarmış, serin ve berrak suda yürüyorlardı.

"Bu durum, havasız bir trenle Latince'ye, Fransızca'ya ve cebire geri dönmekten daha iyi!" dedi Edmund. Sonra uzunca bir süre hiç konuşmadan sağa sola su sıçratarak karides ve yengeç aradılar.

"Yine de" dedi Susan az sonra, "galiba bir plan yapmamız gerekiyor. Biraz sonra acıkacağız."

"Annemizin yolculuk için hazırladığı sandviçler var" dedi Edmund. "En azından benimki hâlâ duruyor."

"Benimki yok" dedi Lucy. "Küçük çantamdaydı."

"Benimki de" dedi Susan.

"Benimki kumsalda, ceketimin cebinde" dedi Peter. "Bu, dört kişiye iki sandviç düşüyor demektir, ki bu durum hiç de iç açıcı değil."

"Şu anda" dedi Lucy, "bir şey yemek yerine bir şey içmeyi yeğlerim."

Şimdi hepsi, kumsalda güneşin alnında yürüyen herkes gibi, susadıklarını hissediyorlardı.

"Tıpkı bir gemi kazası gibi" dedi Edmund. "Kitaplarda hep adadaki temiz tatlı su kaynaklarını bulurlar.

Keşfe çıksak iyi olur."

"Bu, yeniden sık ağaçlığa döneceğimiz anlamına mı geliyor?" dedi Susan.

"Buna gerek yok" dedi Peter. "Eğer burada dere varsa, her derenin yaptığı gibi denize dökülüyordur; bir dereye rastlayabilmek için sahilde yürümemiz gerekiyor."

Yürümeye başladılar. Önce düzgün, ıslak kumda, sonra da insanın parmaklarının arasına giren, ince, kolaylıkla dağılan kumda yürüdüler. Çoraplarını ve ayakkabılarını giymeleri gerektiğini düşündüler. Edmund ve Lucy ayakkabı ve çoraplarını orada bırakıp araştırmaya çıplak ayakla devam etmek istiyorlardı, ancak Susan delilik olduğunu söyleyerek bu fikre karşı çıktı: "Eşyalarımızı bir daha asla bulamayabiliriz" dedi, "karanlık çöküp hava soğuduğunda hâlâ burada olursak onlara ihtiyacımız olacak."

Ayakkabılarını giydikten sonra denizi sol, ormanı sağ taraflarına alarak sahil boyunca yürümeye başladılar. Arada sırada duyulan martı çığlıkları dışında ıssız bir yerdi. Ağaçlar o kadar sık, her şey o kadar karmaşıktı ki, içini güçlükle görüyorlardı. Doğrusu hiçbir hareket yoktu; ne bir kuş ne de bir böcek.

Deniz kabukları, yosunlar, anemon çiçekleri ya da gölcüklerdeki küçük yengeçler hoş bir manzaranın dik-

kate değer güzellikleri olabilir, ancak bu manzara içinde susamış bir bedenle dolaşıyorsanız tüm bunlar önemini yitirir. Soğuk sudan çıkalı beri ayakları pişmeye başlayan çocuklar, şimdi ayaklarında demir külçeler taşıyormuş gibi hissediyorlardı kendilerini. Susan ve Lucy'nin yağmurlukları vardı. Edmund, büyü onları etkisi altına almadan az önce paltosunu istasyondaki bankın üzerinde bıraktığı için, Peter'in paltosunu dönüşümlü giyiyorlardı.

Az sonra sahil sağa doğru kıvrılmaya başladı. Yaklaşık on beş dakika sonra, denize uzanan kayalık bir burnu geçer geçmez, oldukça keskin bir kıvrımla karşılaştılar. Ormandan çıktıklarında gördükleri yer tam arkalarındaydı şimdi. İleri baktıklarında, suyun öte yanında, araştırma yaptıkları ormanlık alana benzeyen, sık ağaçlarla kaplı bir başka sahil görebiliyorlardı.

"Orası bir ada mı yoksa buraya bağlanan bir yer mi, merak ediyorum" dedi Lucy.

"Bilmiyorum" dedi Peter. Sessizce, ağır ağır yürüdüler.

Yürüdükleri sahil, karşı kıyıya giderek yaklaşıyor, her burnu aştıklarında iki kıyının birleştiği yeri bulmayı umut ediyorlardı. Ancak hayal kırıklığına uğradılar. Tırmanmak zorunda kaldıkları kayalık bir yere geldiler. Tepeden oldukça uzağı görebiliyorlardı. "Kahret-

sin!" dedi Edmund. "İşe yaramadı. Diğer ormana hiçbir zaman ulaşamayacağız. Burası bir ada!"

Bu doğruydu. Bulundukları yerle karşı kıyı arasındaki boğaz otuz, bilemedin kırk metreydi. Artık boğazın en dar yerindeydiler. Bulundukları sahil daha sonra yeniden sağa kıvrılıyordu; oradan açık denizi görebiliyorlardı. Şimdiden adanın yarıdan fazlasını dolaştıkları açıktı.

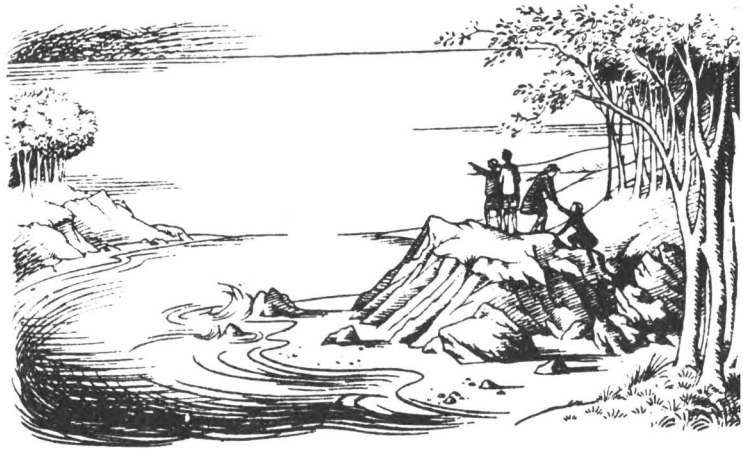
"Bakın!" dedi Lucy aniden. "Şu ne?" Kumsalda uzanan uzun, gümüş rengi, yılana benzer bir şeyi işaret ediyordu.

"Bir dere! Bir dere!" diye bağırdı diğerleri. Yorgun olmalarına karşın, hiç vakit kaybetmeden patırtıyla kayalıklardan aşağı inip tatlı suya koştular. Kumsaldan uzakta, derenin üst kısımlarından su içmenin daha iyi olacağını biliyorlardı. Aceleyle derenin ormandan çıktığı noktaya gittiler. Ağaçlar, ilk gördükleri yerdeki gibi sıktı, ancak dere kendine derin bir yatak açmıştı. Yatağın yüksek taraçaları yosunlarla kaplıydı ve eğilerek bir tür yaprak tünelinden dereyi izlemek mümkündü. Gördükleri ilk kahverengi, derince bir birikintide, dizleri üzerine çöküp kana kana su içtiler; kollarını dirseklerine kadar suya sokup yüzlerini suya daldırdılar.

"Evet, şimdi" dedi Edmund, "sandviçler ne âlemde?"

"Sonraya saklasak daha iyi değil mi?" dedi Susan. "Sonra çok daha fazla ihtiyacımız olabilir."

"Keşke" dedi Lucy, "susuzluğumuzu giderdiğimiz gibi açlığımıza da bir çözüm bulabilsek. Artık susuzluk çekmediğimize göre—"

"Tamam, sandviçler ne âlemde?" diye yineledi Edmund. "Küfleninceye kadar saklamanın bir anlamı yok. Burasının İngiltere'den çok daha sıcak olduğunu hatırlatırım; onları saatlerdir cebimizde taşıyoruz." Sandviçleri çıkarıp paylaştılar. Kimseyi memnun etmemişti, ama hiçbir şey yememekten iyiydi. Bir sonraki öğünde ne yiyecekleri üstüne konuştular. Lucy, denize gidip karides yakalamak istediğinden bahsediyordu; ta ki içlerinden biri ağ olmadığını söyleyene kadar. Ed-

mund kayalıklardan martı yumurtaları toplayabilecekleri fikrini öne sürmüştü, ama ne var ki, şöyle bir düşününce, martı yumurtasına rastlamadıklarını hatırladılar; bulsalar bile pişirmeleri mümkün değildi. Peter, eğer talihleri yaver gitmezse, yumurtaları çiğ çiğ yemenin hiç yoktan iyi olacağını düşünmüş, ancak bunu yüksek sesle dile getirmekte yarar görmemişti. Susan, sandviçleri bu kadar erkenden yemekle hata ettiklerini söyledi. Bu tartışma sinirlerini bozdu. Sonunda Edmund, "Bana bakın" dedi, "tek şansımız var, o da ormanda keşfe çıkmak. Münzeviler, maceracı şövalyeler ve benzerleri, ormanda kaybolduklarında bir şekilde hayatta kalmayı becerebilmişlerdir. Kökler, yemişler ve buna benzer şeyler bulurlar."

"Ne türden kökler?" diye sordu Susan.

"Ben hep ağaç kökleri olduğunu düşünmüşümdür" dedi Lucy.

"Haydi" dedi Peter, "Ed haklı. Bir şeyler yapmalıyız. Orman, gözlerimizi kamaştıran güneşin altında kumsalda pineklemekten daha iyidir."

Böylece ayaklanıp dere boyunca yürümeye başladılar. Çok zor bir işti. Dalların altından eğilmek, çalıların üzerinden atlamak zorunda kalıyorlardı. Büyük kayaların arasından geçmişlerdi ve giysileri yırtılmış, ayakları ıslanmıştı. Derenin ve kendilerinin çıkardıkları sesler-

den başka çıt yoktu etrafta. Bu durum canlarını sıkmaya başlamıştı ki, derenin sağında, epeyce yukarılarda parlak renkli bir cismin ışıltısını fark edip, nefis bir koku duydular.

"Hey!" dedi Lucy hayretle. "Sanırım bu bir elma ağacı."

Lucy haklıydı. Dik yamacı nefes nefese tırmandılar, dikenli çalılıkları yararak geçtiler ve kendilerini, görüp görebileceğiniz en sert ve sulu, iri, altın sarısı elmalarla yüklü, yaşlı bir ağacın etrafında ayakta dururken buldular.

"Buradaki tek elma ağacı bu değil" dedi Edmund ağzı elmayla dolu olarak. "Oraya bakın – bir de şuraya."

"Vay be, düzinelerce elma ağacı var" dedi Susan, yediği ilk elmanın koçanını fırlatıp ikinci elmayı koparırken. "Yabanileşip ormana dönüşmeden önce, burası bir elma bahçesiydi herhalde."

"Öyleyse, bu adada yaşayanlar vardı" dedi Peter.

"Şu ne acaba?" dedi Lucy ileriyi işaret ederek.

"Gerçek bir duvar" dedi Peter. "Eski, taş bir duvar."

Elma dolu dalları aralayarak duvara ulaştılar. Yer yer yıkılmış eski duvarın üzeri şebboy ve yosunlarla kaplıydı. Bir-ikisi dışında çevredeki tüm ağaçlardan daha yüksek olan duvara iyice yaklaştıklarında, bir zamanlar

kapı olduğu anlaşılan, ancak şimdi büyük bir elma ağacının neredeyse tamamen kapattığı kocaman bir kemer buldular. Kapıdan geçebilmek için dallardan bazılarını kırmak zorunda kaldılar. Girişi açtıklarında beliren gü-

nışığı hepsinin gözlerini kamaştırdı. Kendilerini avluya benzer geniş bir alanda buldular. Burada hiç ağaç yoktu. Etrafta bakımlı çimenler, sarmaşıklar ve gri duvarlar vardı. Aydınlık, gizemli, sakin bir yerdi; ancak insanı hüzünlendiriyordu. Dik yürüyebilmekten ve rahatça hareket edebilmekten memnun bir şekilde alanın ortasına yürüdüler.

2

Antik Hazine Evi

"Burası bir bahçe değilmiş" dedi Susan az sonra. "Bir kaleymiş. Bu da avlusu olmalı."

"Ne demek istediğini anlıyorum" dedi Peter. "Evet. İşte şu, bir kuleden geriye kalanlar. Şurada da merdivenler var sanırım; duvarların üstüne çıkıyor. Kapıya doğru giden başka merdivenler de var, bakın – geniş ve alçak merdivenler. Büyük salona açılan kapı olmalı bu."

"Görünüşe bakılırsa, yüzyıllar öncesinden kalma" dedi Edmund.

"Evet, yüzyıllar öncesinden" dedi Peter. "Keşke bu kalede kimlerin, ne kadar zaman önce yaşadığını bilebilseydik."

"Bana tuhaf bir duygu veriyor burası" dedi Lucy.

"Sahi mi Lu?" dedi Peter, dönüp ona dikkatle baka-

rak. "Çünkü ben de garip şeyler hissediyorum. Bu tuhaf günün en tuhaf olayı bu olsa gerek. Acaba neredeyiz? Ayrıca bütün bunlar ne anlama geliyor?"

Konuşarak yürürken avluyu geçmiş ve diğer kapıdan, eskiden salon olduğu anlaşılan yere girmişlerdi. Burası bir bahçeye benziyordu. Sadece daha dar, daha küçüktü ve duvarları daha yüksekti. Tavanı çok önceleri yıkılmış olmalıydı. Şimdi zemini çimenler ve papatyalarla kaplı, bambaşka bir görünüme sahipti. Karşıda, zeminden bir metre yükseklikte bir teras vardı.

"Gerçekten salon muydu acaba burası, çok merak ediyorum" dedi Susan. "Şu terasa benzer şey ne?"

"Gülünç olma" dedi Peter (tuhaf bir heyecana kapılmıştı), "görmüyor musun? Orası kralın ve saygıdeğer lordların oturduğu soylular masasının bulunduğu yer. Bir zamanlar bizim de kral ve kraliçe olduğumuzu ve büyük salonumuzda, aynı buna benzer bir kürsüde oturduğumuzu unuttun mu yoksa?"

"Narnia'da, büyük nehrin ağzındaki" diye devam etti Susan, sanki rüyadaymış ve şarkı söylüyormuş gibi bir sesle, "Cair Paravel Kalesi'nde. Nasıl unutabilirim ki?"

"Her şey nasıl da hemen hatırlanıyor!" dedi Lucy. "Şimdi, Cair Paravel'de olduğumuzu varsayalım. Bu salon, ziyafet verdiğimiz salona çok benziyordu herhalde."

"Ama ne yazık ki ziyafet yok" dedi Edmund. "Geç oldu biliyorsunuz. Bakın gölgeler nasıl da uzadı. Havanın soğuduğunu fark ettiniz mi?"

"Geceyi burada geçirmek zorunda kalırsak bir kamp ateşine ihtiyacımız olacak" dedi Peter. "Bende kibrit var. Gidip çalı çırpı bulmaya çalışalım."

Bunun zekice olduğunda hemfikirdiler. Sonraki yarım saat boyunca hepsi çok meşguldü. Harabelere girmeden önce içinden geçtikleri elma bahçesinin, yakacak odun bulmak için uygun bir yer olmadığı ortaya çıkmıştı. Salonu geçerek küçük bir yan kapıdan, bir zamanlar kalenin koridorları ve küçük odaları olduğu anlaşılan, ancak şimdi ısırganlar ve yabangülleriyle kaplı, labirente benzer girinti ve çıkıntıların her tarafını araştırdılar. Kale duvarında buldukları bir gedikten geçince, yerde kuru dallar, çürümüş ağaçlar, yapraklar ve kozalakların olduğu büyük ve sık bir ağaçlık alana girdiler. Yüksek salonda hatırı sayılır bir yığın oluşana kadar taşıdılar. Beşinci seferde salonun hemen dışında, yabani otların altında gizlenmiş kuyuyu buldular. Otları temizlediklerinde derin kuyunun suyunun temiz olduğunu anladılar. Taş döşeli patika, kuyunun çevresinden dolanıyordu. Sonra kızlar biraz daha elma toplamak için dışarıya çıktı. Oğlanlarsa, tehlike yaratmayacak ve salonu en iyi ısıtacak yer olduğunu umdukları, iki du-

varın kesiştiği köşeye çok yakın bir yerde ateş yaktılar. Ateş yakarken oldukça zorlanmışlar, bir sürü kibrit harcamışlar, ama en sonunda başarmışlardı. Dördü birden sırtlarını duvara, yüzlerini ateşe vererek oturdu. Elmalardan bazılarını değneklerin ucuna takıp közlemeyi

denediler. Ancak közde elma, şeker yoksa pek iyi olmaz, lezzetsizdir. Ayrıca çok sıcak olduğu için elle tutulmaz, soğumasını beklemek gerekir. Bu nedenle karınlarını çiğ elmalarla doyurmak zorunda kaldılar. Edmund'un dediği gibi bu, onlara, okul yemeklerinin aslında çok da kötü olmadığını düşündürdü. "Şu anda kalın bir dilim ekmek ve tereyağ hiç de fena olmazdı"

diye ekledi Edmund. Ancak doğrusunu isterseniz, maceracı damarları kabardığı için hiçbiri okula geri dönmek istemiyordu.

Son elmayı da yedikten kısa bir süre sonra, Susan su içmek için kuyuya gitti. Geri döndüğünde elinde bir şey vardı:

"Bakın" dedi boğulurcasına bir sesle. "Kuyunun yanında buldum." Elindekini Peter'e verip oturdu. Diğerleri onun ağlamaklı bir sesle konuştuğunu düşündüler. Edmund ve Lucy, Peter'in elinde ne olduğunu görmek için sabırsızlıkla eğildi; ateşte parlayan küçük, parlak bir şey.

Şimdi hepsi ne olduğunu görüyordu; sıradan büyüklükte, ancak som altından yapıldığı için aşırı derecede ağır olan küçük bir satranç atıydı; atın gözleri iki minik yakuttan yapılmıştı, daha doğrusu biri öyleydi, çünkü diğeri yerinde değildi.

"Gerçekten" dedi Lucy, "aynen, Cair Paravel'in kral ve kraliçeleriyken oynadığımız altın satranç taşlarından birine benziyor."

"Neşelen Su" dedi Peter kız kardeşine.

"Elimden gelmiyor" dedi Susan. "Bana – ah, öylesine güzel zamanları hatırlattı ki! Satranç oynadığım insan vücutlu, keçi ayaklı ve keçi boynuzlu faunları ve iyi devleri, denizde şarkı söyleyen denizkızlarını ve deni-

zoğlanlarını, güzel atımı hatırladım ve – ve—"

"Şimdi" dedi Peter, ciddi bir sesle, "Dördümüzün de aklını çalıştırma zamanı geldi."

"Nasıl yani?" diye sordu Edmund.

"Hiçbiriniz nerede olduğumuzu anlayamadı mı?" dedi Peter.

"Devam et, devam et" dedi Lucy. "Saatlerdir buranın harika ve gizemli bir hikâyesi olduğunu hissediyordum."

"Dök bakalım eteğindeki taşları Peter" dedi Edmund. "Seni dinliyoruz."

"Cair Paravel harabelerindeyiz" dedi Peter.

"Ama bana göre—" diye başladı söze Edmund. "Yani, bunu nereden çıkarıyorsun? Burası yüzyıllardır harabe halinde. Kapıların dibindeki şu büyük ağaçlara baksana. Şu taşlara bak. Buranın yüzlerce yıl önce terk edilmiş olduğunu herkes anlayabilir."

"Biliyorum" dedi Peter. "Sorun da burada. Ancak bunu bir an için unutalım. Her konuyu tek tek incelemek istiyorum. Birincisi, bu salon, Cair Paravel'deki salonla aynı şekil ve büyüklükte. Sadece bunun bir çatısı olduğunu ve ot yerine renkli bir zemin, duvarlarda da tablolar olduğunu düşünün; işte bizim kraliyet ziyafet salonu."

Kimse bir şey söylemedi.

"İkincisi, kalenin kuyusu, tam da bizim kuyumuzun olduğu yerde; büyük salonun biraz güneyinde ve tastamam aynı şekil ve büyüklükte."

Yine hiç ses çıkmadı.

"Üçüncüsü, Susan az önce bizim eski satranç taşlarımızdan birini buldu, ona tıpatıp benzeyen başka bir şeydi o derseniz, bilmem."

Hâlâ kimse konuşmuyordu.

"Dördüncüsü, Calormen Kralı'nın elçileri gelmeden bir gün önce, Cair Paravel'in kuzey kapısının dışına ağaç diktiğimizi hatırlamıyor musunuz? Orman insanlarının en muhteşemi Pomona iyi büyüler yapmak için gelmişti. O çok nazik ve dürüst dostlarımız, küçük köstebeklerdi gerçek kazıyı yapan. Köstebeklerin başkanı, yaşlı ve komik Pamukel'in küreğinden destek alarak 'Sizi temin ederim Majesteleri, bir gün bu meyve ağaçlarını diktiğinize şükredeceksiniz' dediğini nasıl unutabilirsiniz? Gerçekten de haklıymış."

"Hatırlıyorum, hatırlıyorum" dedi Lucy ve ellerini çırptı.

"Ama bana bak Peter" dedi Edmund. "Bütün bunlar çok saçma. Bir kere ağaçları gelişigüzel dikmemiştik, kapıyı örtmeleri söz konusu olamaz. O kadar aptal değildik."

"Hayır, elbette değildik" dedi Peter. "O zamandan

beri ağaçlar kapıya kadar yayılmış."

"Bir şey daha var" dedi Edmund, "Cair Paravel bir adada değildi."

"Evet, bunu ben de merak ediyordum. Fakat, ne bileyim... evet yarımadadaydı ama neredeyse bir ada gibiydi. Bizim zamanımızdan bu yana bir adaya dönüştürülmüş olamaz mı? Birisi bir kanal kazmış olmalı."

"Dur bir dakika!" dedi Edmund. "Bizim zamanımızdan beri deyip duruyorsun. Ama biz Narnia'dan döneli sadece bir yıl oldu. Ve sen, bir yılda kalelerin yıkıldığını, büyük ormanların oluştuğunu, diktiğimiz fidanların büyük, yaşlı ağaçlara dönüştüğünü ve başka bilmem nelerin olduğunu söylüyorsun. Bütün bunlar imkânsız."

"Bir şey var" dedi Lucy. "Eğer burası Cair Paravel'se, salonun bu tarafında bir kapı olması gerekir; tam arkamızda. Biliyorsunuz işte aşağıya, hazine odasına giden kapı."

"Sanırım bir kapı yok" dedi Peter ayağa kalkarak.

Arkalarındaki duvar bir sarmaşık yumağıydı.

"Birazdan öğreniriz" dedi Edmund, ateşe koymak için hazırladıkları değneklerden birini alarak. Sarmaşıklı duvara vurmaya başladı. Taşa değen değnek tak tak diye ses çıkardı, sonra yine aynı ses ve sonra aniden bom bom diye oldukça değişik, yankılı, ahşaptan çıkı-

yormuş gibi gelen bir ses.

"Büyük Tanrım!" dedi Edmund.

"Bu sarmaşıklardan kurtulmamız gerek" dedi Peter.

"Boşverin şimdi" dedi Susan. "Sabahleyin deneriz. Eğer geceyi burada geçireceksek, arkamda açık bir kapı ve nemli bir esintinin yanı sıra, içinden neyin çıkacağını bilmediğim, büyük, karanlık bir delik istemiyorum. Ayrıca birazdan hava kararacak."

"Ne diyorsun sen Susan! Ne diyorsun?" dedi Lucy sitem dolu bir bakışla. İki oğlan da Susan'ın endişesini fark etmeyecek kadar heyecanlıydı. Ellerini ve Peter'in çakısını kullanarak sarmaşıklarla uğraştılar. Sonra Peter'in çakısı kırıldı, işe Edmund'un çakısıyla devam ettiler. Oturdukları yer kısa sürede sarmaşık yığınıyla dolmuştu. Sonunda kapıya ulaşmayı başardılar.

"E tabii kilitli" dedi Peter.

"Ama tahtalar çürük" dedi Edmund. "Kırıveririz, hem fazladan yakacak odunumuz olur. Haydi."

Beklediklerinden daha uzun sürmüştü, işleri bitmeden önce büyük salon alacakaranlığa boğulmuş, gökyüzünde bir-iki yıldız görünmüştü. Oğlanlar parçalanmış odun yığınının yanında dikilip ellerinin kirini ovalıyorlardı. Soğuk ve karanlık deliğe bakarken bir ürperti hisseden sadece Susan değildi.

"Şimdi bir meşale lazım" dedi Peter.

"Ne işe yarayacak peki?" dedi Susan. "Ve Edmund'un dediği gibi—"

"Artık bir şey demiyorum" diye sözünü kesti Edmund. "Hâlâ anlayamıyorum, ama bunu daha sonra halledebiliriz. Peter, sanırım aşağı geleceksin, öyle değil mi?"

"İnmemiz gerek" dedi Peter. "Keyiflen Susan. Artık Narnia'da olduğumuza göre küçük çocuklar gibi davranmanın anlamı yok. Bir kraliçesin sen. Zaten bilinmedik bu kadar çok şey varken kimsenin gözüne uyku girmez."

Uzun değnekleri meşale olarak kullanmayı denediler, ama pek işe yaramadı. Meşaleyi kaldırdıklarında ateş sönüyor, baş aşağı tuttuklarındaysa elleri yanıyor, gözlerine duman kaçıyordu. Sonunda Edmund'un el fenerini kullanmak zorunda kaldılar. Fener bir hafta kadar önce Edmund'a doğum günü hediyesi olarak verilmişti; şanslıydılar çünkü pilleri yepyeniydi. Edmund elinde fenerle en önde yürüyordu. Sonra Lucy, sonra Susan geliyordu ve en arkada da Peter vardı.

"Merdivenlerin başına geldim" dedi Edmund.

"Basamakları say" dedi Peter.

"Bir, iki, üç" diye saymaya başladı Edmund, dikkatle aşağı inerken. Böylece on altıya kadar saydı. "Merdiven tam burada bitiyor" diye bağırdı.

"Öyleyse burası gerçekten Cair Paravel olmalı" dedi Lucy. "On altı basamak vardı." Herkes merdivenin dibinde toplanana kadar hiç konuşmadılar. Sonra Edmund fenerini usul usul etrafta gezdirdi.

"Vaaaaaayyyy!!" diye bağırdılar hep bir ağızdan.

Evet artık hepsi Narnia'nın kral ve kraliçeleriyken hükmettikleri Cair Paravel'in antik hazine odasında ol-

duklarını biliyorlardı. Ortada – seralarda olduğu gibi – patikaya benzer bir yol, yolun her iki tarafında pahalı şövalye zırhları vardı, sanki hazineyi koruyorlardı. Yolun her iki yanında ve zırhların aralarında değerli eşyalarla dolu raflar vardı – gerdanlıklar, bilezik türü şeyler, yüzükler, altın kâseler ve tabaklar, uzun fildişleri, broşlar, taçlar ve altın zincirler – bilye ya da patates yığınlarına benzeyen değerli taş tepecikleri vardı; elmas, yakut, lâl, yeşim ve mor ametist taşları. Rafların altında demir çemberlerle sağlamlaştırılmış kilitli, büyük meşe sandıklar bulunmaktaydı. Keskin bir soğuk vardı ve etraf öylesine sessizdi ki, soluklarını duyabiliyorlardı. Her şey toz içindeydi; nerede olduklarını bilmeseler ve birçok şeyi hatırlamasalar, orada bir hazine olduğunun farkına bile varamayacaklardı. Uzun süre önce terk edilmiş gibi görünen bu yerde, hüzünlü ve biraz da ürkütücü bir hava vardı. En azından bir dakika boyunca kimsenin ses seda çıkarmamasının nedeni buydu.

Elbette yürümeye devam ettiler. Bakmak için bazı şeyleri ellerine aldılar. Sanki eski dostlarla buluşmuş gibiydiler. Orada olsaydınız şuna benzer konuşmalar duyabilirdiniz: "Aa bakın! Taç giyme törenindeki yüzüklerimiz." "Bunu ilk giydiğin zamanı hatırlıyor musun?" "Aaaa, bu kaybolduğunu sandığımız broş." "Şu Issız Adalar'daki turnuvada giydiğin zırh değil mi?" "Bunu

bana yapan cüceyi hatırlıyor musun?" "Şu boynuzla ne içtiğini hatırlıyor musun? Hatırlıyor musun, hatırlıyor musun?"

Ancak Edmund onları uyardı: "Hey bana bakın. Pilleri harcamayalım. Ne zaman ihtiyacımız olacağını Tanrı bilir. İstediklerimizi alıp dışarı çıksak iyi olmaz mı?"

"Hediyeleri almamız lazım" dedi Peter. Uzun zaman önce, bir Noel günü Narnia'da, Peter, Susan ve Lucy'ye, koca imparatorluktan daha değerli buldukları hediyeler gelmişti. O sırada onlarla birlikte olmayan Edmund'un hediyesi yoktu. (Bu kendi hatasıydı, bunu bir başka kitapta okuyabilirsiniz.)

Herkes Peter'le aynı fikirdeydi. Yolu izleyerek hazine odasının öbür ucundaki duvara doğru yürüdüler. Gerçekten de hediyeler duvarda asılıydı. En küçük hediye Lucy'ninkiydi. Sadece minik bir şişeydi ama cam değildi, elmastan yapılmıştı ve yarıdan fazlası hemen hemen her yarayı ve hastalığı iyileştirebilen, büyülü likörle doluydu. Lucy tek söz etmeden hediyesini yerinden aldı. Şişenin bağlı olduğu kemeri omzuna atarken ciddi bir tavır takınmıştı. Şimdi kendini, aynı eski günlerde olduğu gibi güçlü hissediyordu. Susan'ın hediyeleri bir yay, oklar ve bir boruydu. Yay ve tüylü oklarla dolu güzel fildişi sadak hâlâ oradaydı, ama...

"Susan!" dedi Lucy. "Boru nerede?"

"Hay aksi şeytan" dedi Susan, bir an düşündükten sonra. "Şimdi hatırladım. Son gün, Beyaz Geyik'i avlamaya gittiğimizde boruyu yanıma almıştım. Öteki yere, yani İngiltere'ye geçtiğimizde kaybolmuş olmalı."

Edmund bir ıslık çaldı. Bu gerçekten kötü bir kayıptı; çünkü büyülü bir boruydu ve nerede olursanız olun çaldığınızda, kesinlikle yardım gelirdi.

"Tam da böyle bir yerde işe yarayacak şeydi" dedi Edmund.

"Fark etmez" dedi Susan. "Yayım hâlâ burada" diyerek yayı eline aldı.

"İpi çürümüş olmasın Su?" dedi Peter.

Hazine odasının büyülü havasından ya da başka bir şeyin yardımıyla olsa gerek, yay hâlâ sapasağlamdı. Okçuluk ve yüzücülük, Susan'ın iyi becerdiği işlerdi. Biraz sonra ipi hafifçe çekerek yayı germişti. Yay tınladı, sesi odanın her yanında hoş bir şekilde yankılandı. Bu cılız ses eski günleri, şimdiye kadar olan her şeyden daha fazla hatırlatmıştı çocuklara. Bütün savaşlar, avlar ve ziyafetler gözlerinin önünden geçti.

Sonra Susan yayın ipini tekrar çözdü ve sadağı beline astı.

Sıra Peter'in hediyesini indirmeye gelmişti – üzerinde büyük, kırmızı aslan şeklinin bulunduğu kalkan ve

kraliyet kılıcı. Tozunu almak için üfledi ve yere vurdu. Kalkanı koluna taktı, kılıcı beline astı. Başlangıçta, kılıcın paslanıp kınına yapışmış olmasından korkmuştu,

ama korktuğu başına gelmedi. Ani bir hareketle kılıcını çekti ve havaya kaldırdı. Kılıç fenerin ışığında parıldadı.

"Bu benim kılıcım Keskin" dedi; "kurdu bununla öldürdüm ben." Sesine yeni bir ton vermişti ve diğerleri, onun yeniden Yüce Kral Peter olduğunu hissediyorlardı. Bir anlık duraksamadan sonra herkes, pillerin boş yere harcanmaması gerektiğini hatırladı.

Merdivenleri tırmandılar, büyük bir ateş yaktılar ve üşümemek için birbirlerine sokulup yattılar. Yer çok sertti, pek rahat edemediler ama sonunda uyudular.

3

Cüce

Açık havada yatmanın en kötü yanı çok erken uyanmanızdır. Uyandığınız anda kalkmak zorunda kalırsınız, çünkü yer öyle serttir ki rahat edemezsiniz. Ayrıca kahvaltıda elma varsa ve bir gece önce akşam yemeğinde de elma yemişseniz, bu durumunuzu daha da kötüleştirir. Lucy mükemmel bir sabah olduğunu söylediğinde – ki bu doğruydu da – söylenecek başka güzel söz kalmamış gibi görünüyordu. Edmund, "Gerçeği söylemek gerekirse, bu adayı terk etmeliyiz" diyerek herkesin duygularını dile getirdi.

Kuyudan su içip, yüzlerini yıkadıktan sonra tekrar dereden aşağıya, sahile gittiler ve bulundukları yeri anakaradan ayıran boğaza baktılar.

"Yüzmek zorundayız" dedi Edmund.

"Bu, Susan için uygun olabilir" dedi Peter (Susan

okulda yüzme ödülleri kazanmıştı). "Ancak geri kalanlar için aynı şeyi söyleyemem." "Geri kalanlar"lardan kastı, okulun yüzme havuzunda iki tur bile atamayan Edmund ve pek iyi yüzemeyen Lucy'ydi.

"Zaten" dedi Susan, "boğazda akıntı olabilir. Babam, bilmediğin yerde yüzmenin delilik olduğunu söylerdi."

"Fakat Peter" dedi Lucy, "beni dinleyin. Evdeyken, yani İngiltere'deyken pek iyi yüzemediğimi biliyorum. Ancak uzun süre önce – eğer bu doğru bir tanımsa – biz Narnia'da kral ve kraliçe olduğumuz günlerde yüzmüyor muyduk? O zamanlar ata da biniyorduk, bir sürü şey yapıyorduk. Sence—"

"Ama o zamanlar bir tür yetişkindik" dedi Peter. "Uzun yıllar hüküm sürdük ve bazı tecrübeler kazandık. Şu anda büyülü yolculuğu yaptığımız yaşta değil miyiz?"

"Ah!" dedi Edmund. Herkesin susmasına ve onu dinlemesine neden olan bir sesle, "Her şeyi anladım az önce" diye ekledi.

"Neyi anladın?" diye sordu Peter.

"Gerçekten her şeyi" dedi Edmund. "Dün gece kafamızı karıştıran şeyi biliyorsunuz. Yani biz Narnia'yı bir yıl önce terk etmiştik. Ama her şey Cair Paravel'in yüzyıllar önce terk edildiğini kanıtlar gibi görünüyor.

Hadi, anlamıyor musunuz? Narnia'da ne kadar uzun süre yaşarsak yaşayalım, dolaptan geçerek geri döndüğümüzde, zamanın değişmediğini hissetmiyor muyduk?"

"Devam et" dedi Susan. "Sanırım anlamaya başlıyorum."

"Bu da demek oluyor ki" diye devam etti Edmund, "Narnia'yı terk ettiğiniz anda, Narnia'da zamanın nasıl geçtiği hakkında fikir yürütemiyorsunuz. İngiltere'de bizim için sadece bir yıl geçtiğinde, Narnia'da neden yüzyıllar geçmiş olmasın?"

"Haklısın Ed" dedi Peter. "Sana katılıyorum. Buna göre biz Cair Paravel'de gerçekten yüzyıllar önce yaşadık. Yani Haçlıların Anglo-Saksonların ya da Eski Britanyalıların modern İngiltere'ye dönmesi gibi bir şey bizim Narnia'ya dönmemiz!"

Lucy, "Bizi görünce ne kadar heyecanlanacaklar—" diye söze girmişti ki, "Susun! Bakın!" dedi diğerleri. Çünkü şimdi bir şeyler oluyordu.

Anakaranın üzerinde, çocukların biraz sağ tarafında ormanlık bir burun vardı. Herkes dere ağzının bu burnun hemen arkasında olduğundan emindi. Ve şimdi, bu burnun arkasından bir kayık peydahlanmıştı. Kayık burnu geçtikten sonra döndü ve boğaz boyunca ilerleyerek onlara doğru gelmeye başladı. Kayıkta iki kişi

vardı; biri kürek çekiyor, diğeri arkada oturmuş, canlıymış gibi kıpır kıpır oynayan bir bohça tutuyordu. Görünüşe bakılırsa iki adam da askerdi. Başlarında çelik miğferler vardı ve hafif, zincir örgülü zırh giymişlerdi. Sert yüzlü ve sakallıydılar. Çocuklar kumsaldan ormanın içlerine doğru girdiler ve hiç kıpırdamadan olan biteni seyrettiler.

Kayık hemen hemen karşılarına geldiğinde, "Burası iyi" dedi arkadaki asker.

"Ayaklarına taş bağlamayacak mıyız, Onbaşım?" dedi diğeri, küreklere yaslanarak.

"Aman!" diye hırladı diğeri. "Gerek yok. Ayrıca taş da yok. Sıkıca bağlarsak taşsız da boğulur" diyerek ayağa kalktı ve bohçayı kaldırdı. Peter şimdi bunun bir canlı olduğunu görebiliyordu. Gerçekten de bohçada çırpınan, elleri ve ayakları bağlı bir cüce vardı. Az sonra kulağının dibinde bir vınlama duydu. Peter'in duy-

duğu sesin ardından, asker birdenbire kollarını kaldırdı; cüceyi teknenin dibine düşürmüş, kendisi de suya düşmüştü. Bata çıka karşı kıyıya yüzdü. Peter, Susan'ın okunun askeri miğferinden vurduğunu anlamıştı. Döndüğünde Susan'ın betinin benzinin attığını gördü, ama şimdiden ikinci oku kirişe yerleştirmişti. Ancak ikinci oku kullanmasına gerek kalmadı. Diğer asker, arkadaşının düştüğünü görür görmez tiz bir çığlık atarak kayığın öbür tarafından suya atlamış, yalpalaya yalpalaya suda yürüyerek (su fazla derin değildi) anakaradaki ormanda kaybolmuştu.

"Çabuk! Akıntı kayığı sürüklemeden yetişelim!" diye bağırdı Peter. Susan ve Peter, elbiseleriyle suya atladılar. Su daha omuzlarına gelmeden elleri kayığı yan taraftan kavramıştı. Birkaç saniyede kayığı kıyıya çektiler, cüceyi dışarı taşıdılar. Edmund cep çakısıyla cücenin bağlarını kesmeye başladı. (Peter'in kılıcı daha keskindi fakat bir kılıç bu tür işler için uygun değildir, çünkü kılıcı dilediğiniz gibi hareket ettiremezsiniz.) Sonunda cüce serbest kalmıştı. Kalktı, oturdu, kollarını ve bacaklarını ovuşturdu:

"Eh, kim ne derse desin, hayalete benzemiyorsunuz" dedi.

Cücelerin birçoğu gibi o da tıknaz ve geniş göğüslüydü. Ayakta dursaydı yaklaşık bir metre kadar gelir-

di. Gür sakalı ve kaba, kızıl bıyığı, yüzünde gagaya benzer burnundan ve pırıltılı siyah gözlerinden başka hiçbir şeyin görülmesine izin vermiyordu.

"Neyse" diye devam etti, "hayalet olsanız da olmasanız da fark etmez. Hayatımı kurtardınız, size minnettarım."

"İyi de neden hayalet olduğumuzu düşündün ki?" diye sordu Lucy.

"Bütün yaşamım boyunca" dedi cüce, "sahilde uzanan bu ormanlarda, ne kadar ağaç varsa o kadar hayalet olduğu anlatıldı bana. Demek istediğim, birini başlarından savmak istediklerinde onu genellikle buraya getirip – bana yaptıkları gibi – hayaletlerin eline bırakacaklarını söylerler. Fakat ben her zaman gerçekte neler yaptıklarını merak etmişimdir – buraya getirdikleri zavallıları boğuyorlar mı, yoksa boğazlarını mı kesiyorlar acaba? Vurduğunuz o iki korkak hayaletlere inanı-

yordu. Beni ölüme götürürken, benden daha fazla korkuyorlardı!"

"Ah" dedi Susan. "Kaçmalarının nedeni bu öyleyse."

"Ha? Nasıl yani?" dedi Cüce.

"Kaçtılar" dedi Edmund. "Anakaraya."

"Öldürmek değildi amacım, anlarsın ya" dedi Susan. Bu kadar kısa mesafeden karavana atacağının düşünülmesi hoşuna gitmezdi.

"Hımmm" dedi Cüce. "Bu pek iyi değil. Kendi iyilikleri için dillerini tutmaları gerekir, yoksa bela kapıda demektir."

"Seni neden boğmak istediler?" diye sordu Peter.

"Tehlikeli bir suçluyum ben, evet" dedi Cüce neşeyle. "Ama bu uzun hikâye. Bu arada, beni belki kahvaltıya davet edersiniz diye düşünüyordum, yanılıyor muyum? İdama giden birinin iştahının nasıl açıldığını tahmin bile edemezsiniz."

Lucy üzgün bir şekilde, "Sadece elma var" dedi.

"Taze balığın yerini tutmasa da, hiç yoktan iyidir" dedi Cüce. "Anlaşılan ev sahipliğini benim yapmam gerekecek. O kayıkta olta takımları görmüştüm. Zaten kayığı adanın öbür yanına götürmemiz gerekiyor. Kimsenin onu görmesini istemeyiz, değil mi?"

"Bunu bir düşünmeliydim" dedi Peter.

Dört çocuk ve cüce sahile gittiler, biraz zorlanarak

kayığı açığa ittiler ve bindiler. Cüce hemen yönetimi eline aldı. Şüphesiz kürekler onun için çok büyüktü, bu nedenle Peter kürek çekti. Cüce onları boğaz boyunca kuzeye doğru götürdü, biraz sonra adanın burnunu döndüler. Çocuklar buradan nehri, onun ötesindeki kıyılarda bulunan koyları ve burunları görebiliyorlardı. Bazı yerleri tanıyabileceklerini düşünmüşlerdi ama onların zamanından bu yana oluşmuş olan orman her şeyi çok farklı gösteriyordu.

Dönüp de adanın doğu kıyısındaki açık denize çıktıklarında cüce, balık avlamaya başladı. Eski günlerde Cair Paravel'de yediklerini hatırladıkları, gökkuşağı kadar renkli, güzel mi güzel balıklardan yakalamaya başladılar. Yeteri kadar balık tuttuklarında kayığı küçük bir dereden yukarı çıkardılar ve bir ağaca bağladılar. Çok yetenekli biri olan cüce (insan kötü cücelerle karşılaşabilir, ama ben aptal bir cüceden bahsedildiğini hiç duymadım) balıkların karnını yardı, temizledi ve "Şimdi ihtiyacımız olan şey, bir parça yakacak odun" dedi.

"Yukarıda, kalede biraz odunumuz var" dedi Edmund.

Cüce cılız bir ıslık çaldı. "Sakal ve karyola!" dedi. "Her şeye rağmen, gerçekten bir kale var ha?"

"Sadece bir harabe" dedi Lucy. Cüce yüzünde çok meraklı bir ifadeyle, dördünü birden süzdü. "Siz

kim—" diye başladı ama durakladı, sonra "Fark etmez!" dedi, "önce kahvaltı. Ancak yola koyulmadan önce bir şey söyleyin bana. Ellerinizi kalbinizin üzerine koyup benim gerçekten yaşadığımı söyleyebilir misiniz? Boğulup ölmediğimden ve hepimizin hayalet olmadığından emin misiniz?"

Cücenin güvenini tazeledikten sonraki sorun balıkları nasıl taşıyacaklarıydı. Sepetleri olmadığı gibi, balıkları dizecekleri herhangi bir şey de yoktu. Sonunda Edmund'un şapkasını kullanmak zorunda kaldılar, çünkü diğerlerinin şapkası yoktu. Eğer Edmund bir kurt gibi aç olmasaydı şimdikinden çok daha büyük bir yaygara koparırdı.

Başlangıçta Cüce, kalede pek rahat etmiş gibi görün-

müyordu. Etrafına bakıp, koklayarak, "Hmmm, pek tekin görünmüyor" diyordu. Fakat ateş yakılıp da çocuklara taze balıkları közde nasıl pişireceklerini gösterme zamanı geldiğinde, neşesi yerine geldi. Beş kişinin bir cep çakısıyla sıcak balık yemesi oldukça zor bir iştir. Nitekim yemeklerini bitirmeden önce birkaçının parmakları yandı. Ancak tahmin edeceğiniz gibi, kimse bunu önemsemedi. Saat beşten bu yana ayaktaydılar ve şimdi saat dokuzdu. Herkes kuyudan su içip bir-iki elma yiyerek karnını doyurduktan sonra, Cüce kendi kolu büyüklüğünde bir pipo çıkardı, doldurdu, yaktı; kokulu, büyükçe bir duman bulutu üfleyerek, "Evet" dedi.

Peter, "Önce sen bize hikâyeni anlat" diye söze girdi, "sonra biz de kendimizinkini anlatırız."

"Pekâlâ" dedi Cüce, "hayatımı kurtardığınız için, sizin dediğinizin olması çok normal. Fakat nereden başlayacağımı bilemiyorum. Önce şunu söyleyeyim; ben Kral Caspian'ın habercisiyim."

"O da kim?" diye sordular dördü birden.

"Narnia Kralı X. Caspian, saltanatı uzun olsun!" diye cevapladı Cüce. "Yani, Narnia kralı olması gerekirdi ve umarız olacak da. Şimdilik sadece Eski Narnialıların kralı—"

"Eski Narnialılar diyerek kimi kastediyorsun, lütfen açıklar mısın?" diye sordu Lucy.

"Bizi" dedi Cüce. "Sanırım bir tür isyan bizimkisi."

"Anlıyorum" dedi Peter. "Caspian da Eski Narnialıların lideri."

"Bir anlamda" dedi Cüce başını kaşıyarak. "Fakat kendisi aslında Yeni Narnialı, bir Telmarlı, bilmem bunu anlar mısınız?"

"Anlamıyorum" dedi Edmund.

"Bu, Güllerin Savaşı'ndan da kötü" dedi Lucy.

"Eyvah" dedi Cüce. "Anlatmayı beceremiyorum. En iyisi başa dönüp Caspian'ın, amcasının sarayında nasıl büyüdüğünü ve nasıl bizim tarafımıza geçtiğini anlatmak. Fakat uzun bir hikâye olacak."

"Daha iyi ya" dedi Lucy. "Hikâye dinlemeyi severiz biz."

Böylece Cüce rahat bir köşeye kuruldu ve hikâyesini anlatmaya başladı. Cüce'nin ağzından çıkanı olduğu gibi anlatmayacağım burada, bu çok uzun sürer. Çünkü çocuklar bir sürü soru sordu, Cüce'nin sözü ikide bir kesildi. Hem böylesi uzun sürmekle kalmaz, çocukların sonradan duyduğu bazı noktaları da dışarıda bırakır ve karışık olur. Neyse, sonunda öğrendikleri kadarıyla hikâyenin özeti şuydu.

4

Cüce Prens Caspian'ı Anlatıyor

Prens Caspian, Narnia'nın ortasındaki büyük bir kalede, amcası Narnia Kralı Miraz ve kızıl saçlı Kraliçe Prunaprismiya ile birlikte yaşardı. Annesi ve babası ölmüştü. Caspian'ın en sevdiği kişi dadısıydı. Bir prens olduğu için, konuşmak dışında hemen her şeyi yapabilen harika oyuncakları vardı; ancak o en çok oyuncaklarının toplanıp dolaba kaldırıldığı ve dadısının gelip hikâye anlatmaya başladığı akşam saatlerini severdi.

Amcasından ve yengesinden pek hoşlanmazdı. Ancak amcası haftada iki kez, kalenin güney tarafındaki terasta yarım saat boyunca birlikte yürüyüş yapmak için onu yanına çağırtırdı. Yine böyle bir gün Kral ona, "Oğlum" dedi, "artık sana ata binmesini ve kılıç kullanmasını öğretmemiz gerekiyor. Biliyorsun yengenle benim çocuğumuz yok, ben öldüğüm zaman başa sen

geçeceksin. Bu hoşuna gider mi?"

"Bilmiyorum amca" dedi Caspian.

"Bilmiyorsun ha?" dedi Miraz. "Bir insan bundan daha fazlasını ister mi merak ediyorum açıkçası!"

"Benim için fark etmez, benim düşlerim var" dedi Caspian.

"Nedir onlar?" diye sordu Kral.

"Ben – ben – ben eski zamanlarda yaşayabilmeyi isterdim" dedi Caspian (o zamanlar henüz küçük bir çocuktu).

O ana kadar Kral Miraz, bazı yetişkinlerin yaptığı gibi, çocukların sözleriyle ilgilenmediğini açıkça gösteren yorgun bir ifadeyle konuşuyordu, ancak şimdi birden gözlerini Caspian'a çevirdi.

"Ha? Ne dedin? Hangi eski zamanlardan bahsediyorsun?"

"Ah, bilmiyor musun amca?" dedi Caspian. "Her şeyin tamamen farklı olduğu zamanlar. Bütün hayvanların konuştuğu, derelerde ve ağaçlarda iyi insanların yaşadığı zamanlar. Su ve orman perileri denirdi onlara. Cüceler de vardı – ayrıca tüm ormanlarda sevimli küçük Faunlar yaşardı, ayakları keçi ayağı gibiydi ve—"

"Bunlar bebeklere anlatılan saçmalıklar" dedi Kral öfkeyle. "Sadece bebeklere! Duydun mu? Bu tür şeylere inanmayacak kadar büyüdün. Bu yaşta savaş ve ma-

cera düşünüyor olmalısın, peri masalları değil."

"Ama o zamanlarda savaş ve macera da vardı" dedi Caspian. "Harika maceralar. Bir zamanlar Beyaz Cadı vardı ve kendini bütün ülkenin kraliçesi ilan etmişti. Ve öyle bir büyü yapmıştı ki mevsim hep kıştı. Sonra bir yerlerden iki erkek ve iki kız çocuğu geldi. Cadı'yı öldürdüler ve Narnia'ya kral ve kraliçe oldular – isimleri Peter, Susan, Edmund ve Lucy'ydi. Onların yönetiminde herkes yıllar boyu mutlulukla yaşadı. Tüm bunlar Aslan sayesinde oldu—"

"O kim?" dedi Miraz. Eğer Caspian biraz daha büyük olsaydı amcasının sesinin tonundan, çenesini kapatmasının akıllıca olacağını anlardı. Ancak o boşboğazlığa devam etti.

"Bilmiyor musun?" dedi. "Aslan, denizlerin ötesinden gelen en büyük yırtıcıdır."

"Bütün bu saçmalıkları kim anlatıyor?" dedi Kral gök gürlemesini andıran bir sesle. Caspian korkmuştu, tek kelime daha etmedi.

"Ekselansları" dedi Kral Miraz, Caspian'ın o ana kadar tuttuğu elini bırakarak, "bir cevap verilmesinde ısrar ediyorum. Yüzüme bak. Bu yalanlar yumağını sana kim anlattı?"

"Da – dadı" dedi Caspian ve gözyaşlarına boğuldu.

"Kes ağlamayı" dedi amcası, onu omuzlarından tutup sarsarak. "Kes. Seni bir daha bu gülünç hikâyeler hakkında konuşurken – ya da onları düşünürken – yakalamayayım. O krallar ve kraliçeler asla yaşamadı. Aynı anda nasıl iki kral olur ki? Aslan diye bir kişi de yok. Ayrıca Aslan denilen şeyler de yok. Hayvanların konuştuğu bir zaman hiç olmadı. Duyuyor musun?"

"Evet, amca" diye cevapladı Caspian, ağlayarak.

"Öyleyse bir daha hiç söz etmeyelim bundan" dedi Kral. Sonra terasın uzak köşesinde dikilmekte olan asilzadelerden birini çağırdı ve soğuk bir sesle, "Ekselanslarına odasına kadar refakat edin ve dadıyı hemen bana gönderin" dedi.

Caspian ertesi gün nasıl bir kötülük yaptığının farkına vardı, çünkü dadısıyla vedalaşmasına bile izin verilmemiş, dadısının yerine ona bir öğretmen tutulacağı söylenmişti.

Caspian dadısını çok özlüyor, sürekli ağlıyordu. Çok mutsuzdu. Bu nedenle Narnia hakkındaki eski hikâyeleri öncekinden daha fazla düşünüyordu. Her gece

rüyasında cüceleri, orman perilerini görüyor, kaledeki kedileri ve köpekleri kendisiyle konuşmaları için ikna etmeye çalışıyordu. Ancak köpekler kuyruklarını sallamaktan, kediler de mırıldanmaktan başka bir şey yapmıyordu.

Caspian yeni öğretmenden nefret edeceğini düşünüyordu. Ancak dadısından ayrı geçirdiği ilk haftanın sonuna doğru öğretmen geldiğinde, onun sevilmeyecek türde bir insan olmadığını anladı. Caspian'ın ömründe gördüğü en küçük ve en şişman adamdı o. Beline kadar uzanan, ince, kır sakalları vardı. Kırışıklarla kaplı çirkin, esmer yüzüne bilge ve nazik bir görünüm hâkimdi. Sesinde ciddiyet, bakışlarında mutlu bir ifade vardı. Ne zaman şaka yaptığını, ne zaman ciddi olduğunu anlamak için onu çok yakından tanımak gerekiyordu. İsmi Doktor Cornelius'tu.

Caspian'ın, Doktor Cornelius'tan aldığı dersler arasında en çok sevdiği, tarih dersiydi. O zamana kadar, dadının hikâyeleri dışında Narnia tarihi hakkında hiçbir şey öğrenmemişti. Kraliyet ailesinin ülkeye sonra-

dan geldiğini öğrendiğinde çok şaşırmıştı.

"Narnia'yı fetheden ve ülkeyi kendi krallığı haline getiren" diye başladı Doktor Cornelius, "siz Ekselanslarının atası, Birinci Caspian'dı. Ulusunuzu bu ülkeye yerleştiren odur. Aslında sizler Narnia'nın yerlisi değilsiniz. Hepiniz Telmarlısınız; yani hepiniz Batı Dağları'nın ötesindeki Telmar ülkesinden geldiniz. Birinci Caspian'a Fatih Caspian denilmesinin nedeni budur."

"Doktor söyleyin lütfen" diye ısrar etti Caspian bir gün, "bizler Telmar'dan buraya gelmeden önce Narnia'da kimler yaşıyordu?"

"Telmarlılar gelmeden önce burada kimse yaşamıyordu ya da çok az insan vardı" dedi Doktor Cornelius.

"O zaman benim üçüncü kuşaktan atalarım kime fethetti?"

"*Kime* değil *kimi*, Ekselansları" dedi Doktor Cornelius. "Galiba tarihten çok dilbilgisi derslerine ağırlık vermenin zamanı geldi."

"Lütfen, henüz değil" dedi Caspian. "Demek istediğim, bir savaş olmadı mı? Eğer kimseyle savaşmadıysa niçin Fatih Caspian deniliyor ona?"

"Narnia'da çok az insan olduğunu söyledim" dedi Doktor, iri gözlüklerinin ardından küçük çocuğa çok tuhaf bir ifadeyle bakarak.

Anlık bir şaşkınlıktan sonra Caspian'ın yüreği hop-

ladı. "Başka şeylerin—" diye söze girdi soluğu kesilerek, "başka şeylerin olduğunu mu söylemek istiyorsun? Hikâyelerdeki gibi mi?.. Başka neler—"

"Sus!" dedi Doktor Cornelius, yüzünü Caspian'ınkine yaklaştırarak. "Bir kelime daha etme. Dadının sana Eski Narnia'yı anlattığı için uzaklaştırıldığını bilmiyor musun? Kral bundan hoşlanmıyor. Bu sırları sana açıkladığımı öğrenirse seni kırbaçlatır, benim de kellemi uçurur."

"Ama neden?" diye sordu Caspian.

"Dilbilgisine başlamanın tam zamanı" dedi Doktor Cornelius yüksek sesle. "Ekselansları lütfen *Dilbilgisi Bahçesi ya da Prensipler Çardağının Hoş ve Şefkatli Duygulara Açılışı*'nın dördüncü sayfasındaki Pulverulentus Siccus'u açsınlar."

Bundan sonra öğleye kadar hep isimler ve fiillerle uğraştılar, fakat Caspian'ın herhangi bir şey öğrendiğini sanmıyorum. Çok heyecanlıydı. Doktor Cornelius er ya da geç daha fazlasını anlatacaktı. Yoksa neden bu kadar çok şey söylemişti ki?

Bu onda hayal kırıklığı yaratmamıştı. Birkaç gün sonra öğretmeni, "Akşam sana astronomi dersi vereceğim" dedi. "Bu gece yarısı iki soylu gezegen Tarva ve Alambil birbirlerinin bir derece yakınından geçecekler. İki yüz yılda bir olan bir karşılaşma bu. Ekselansları,

bunu tekrar görecek kadar uzun yaşamayacak. Her zamankinden daha erken yatmanız yerinde olur. Karşılaşma anı yaklaştığında gelip sizi uyandıracağım."

Bu olay Caspian'ın üzerinde konuşulmasını istediği konuyla ilgiliymiş gibi görünmüyordu. Her neyse, gece yarısı kalkmak her zaman ilginçtir ve bu Caspian'ın az çok hoşuna gidiyordu. Yatağa girdiğinde, önce uyuyamayacağını düşünmüştü, ama kısa süre sonra uyuyakaldı. Birinin nazikçe kendisini sarstığını hissettiğinde sanki yalnızca birkaç dakika geçmişti.

Yatağında oturdu ve odanın ayışığında apaydınlık olduğunu gördü. Kukuletalı bir kıyafete bürünmüş, elinde küçük bir kandil taşıyan Doktor Cornelius yatağın yanı başındaydı. Caspian ne yapacaklarını hatırladı. Kalktı, elbiselerini giydi. Mevsimlerden yazdı, ama havanın beklediğinden daha serin olduğunu hissetmişti. Doktor onu kendisininkine benzer bir elbiseyle sarmalayıp ayakları için bir çift yumuşak potin verdiğinde, çok hoşnut oldu. Çok geçmeden öğretmen ve öğrenci odayı terk ettiler. İkisi de öyle sarmalanıp öyle yumuşak ayakkabılar giymişlerdi ki, karanlık koridorlarda zorlukla seçiliyor, neredeyse hiç ses çıkarmıyorlardı.

Caspian, doktoru izledi; birçok koridor geçip, birçok merdiven tırmandılar. Sonunda kulelerin birindeki küçük bir kapıyı açıp çatıya çıktılar. Bir yanda maz-

gallı siperler, diğer yanda dik bir çatı vardı; aşağıda pırıltılı ama karanlık bahçeler görünüyordu. Tepelerinde yıldızlar ve ay vardı.

Biraz sonra kalenin büyük, ana kulesine açılan bir başka kapıya ulaştılar. Doktor Cornelius kapının kilidini açtı; kulenin karanlık sarmal merdivenlerini tırmanmaya başladılar. Caspian heyecanlıydı, çünkü daha önce bu merdivenlere tırmanmasına asla izin verilmemişti.

Uzun ve dik bir tırmanıştı, ancak Caspian kulenin damına çıkıp soluklandığında, buna değdiğini düşün-

dü. Sağında, uzakta Batı Dağları'nı belli belirsiz fark edebiliyordu. Solunda Büyük Nehir'in parıltısı görülüyordu. Etraf öylesine sessizdi ki bir mil ötedeki Kunduzbarajı Çağlayanı'nın sesini duyabiliyordu. İzlemek

için geldikleri yıldızları bulmakta hiç zorluk çekmediler. Güneyde, oldukça alçakta, iki küçük ay gibi parlıyorlardı. Birbirlerine çok yakındılar.

"Çarpışacaklar mı?" diye sordu hayranlık barındıran bir sesle.

"Hayır, sevgili Prens" dedi doktor (o da fısıldayarak konuşuyordu). "Gökyüzünün yükseklerindeki büyük efendiler ne zaman hangi adımı atacaklarını çok iyi bilirler. Onlara iyice bak. Şanslıyız. Bu karşılaşma zavallı Narnia toprakları için büyük bir lütuf anlamına geliyor. Zafer Tanrısı Tarva, Barış Tanrıçası Alambil'e selam veriyor. En yakın oldukları an geliyor."

"Ne yazık ki şu ağaç tam da aramızda" dedi Caspian. "Bunun kadar yüksek değil, ama batı kulesinden daha iyi görürdük."

Doktor Cornelius iki dakika kadar hiçbir şey söylemedi, gözlerini Tarva ve Alambil'den ayırmadan orada öylece durdu. Sonra derin bir nefes aldı ve Caspian'a döndü.

"İşte" dedi. "Çok az insanın gördüğü ve bir daha da göremeyeceği bir şeye tanıklık ediyorsun. Ayrıca haklısın. Küçük kuleden daha iyi görebilirdik. Seni buraya bir başka nedenle getirdim."

Caspian doktora baktı, ama kukuletası yüzünün büyük bir bölümünü gizliyordu.

"Bu kulenin özelliği" dedi Doktor Cornelius, "altı-

mızda altı tane boş oda ve uzun bir merdiven olması. Merdivenlerin dibindeki kapı kilitli. Kimse bizi duyamaz."

"Önceki gün bana anlatmadığın şeylerden mi bahsedeceksin?" dedi Caspian.

"Evet" dedi Doktor. "Ama şunu sakın aklından çıkarma, sen ve ben, burası, yani büyük kulenin üstü dışında hiçbir yerde kesinlikle bunlardan bahsetmemeliyiz."

"Peki. Söz veriyorum" dedi Caspian. "Haydi, lütfen devam et."

"Dinle" dedi Doktor. "Eski Narnia hakkında duyduklarının hepsi doğru. Burası insanların ülkesi değil. Aslan'ın, uyanan ağaçların, göze görünen su perilerinin, Faunların, satirlerin, cücelerin, devlerin, tanrıların, sentorların ve konuşan hayvanların ülkesi. Birinci Caspian bunlara karşı savaşmıştı. Pınarları, ağaçları ve hayvanları susturanlar, Faunları ve cüceleri öldürüp sürgüne gönderenler siz Telmarlılarsınız ve şimdi de onlara ait ne varsa unutturmak istiyorsunuz. Kral onlardan söz edilmesine asla izin vermiyor."

"Ah, bunların hiç olmamasını isterdim" dedi Caspian. "Artık iş işten geçmiş olsa bile, hepsinin doğru olduğuna sevindim."

"Senin ırkından olanların çoğu gizlice bunu arzular" dedi Doktor Cornelius.

"Şey, Doktor" dedi Caspian, "neden senin ırkın diyorsun? Üstelik sen de bir Telmarlısın."

"Öyle miyim?" dedi doktor.

"Eh, ne de olsa bir insansın" dedi Caspian.

"Öyle miyim?" diye tekrarladı Doktor, sesi daha derinden geliyordu ve aynı anda kukuletasını geriye itmişti.

Caspian ayışığında onun yüzünü açıkça görebiliyordu.

Caspian o an gerçeği anladı ve bunu çok uzun zaman önce fark etmiş olması gerektiğini düşündü. Doktor Cornelius o kadar küçük, o kadar şişmandı ve öylesine uzun bir sakalı vardı ki, aynı anda aklına iki şey birden geldi. Birincisi dehşet verici bir düşünceydi: "Gerçek bir insan değil, asla insan değil, o bir cüce ve beni buraya öldürmek için getirdi." Diğeri olağanüstü hoş bir düşünceydi: "Hâlâ gerçek cüceler var ve ben en sonunda biriyle karşılaştım."

"Sonunda buldun" dedi Doktor Cornelius. "Çok yaklaştın desek daha doğru olur aslında. Ben safkan bir cüce değilim. Bende insan kanı da var. Büyük savaşlarda birçok cüce kaçtı, sakallarını kesip yüksek topuklu ayakkabılar giyerek ve insan gibi davranarak yaşamaya devam ettiler. Sizin Telmarlılara karıştılar. Ben onlardan biriyim, yani bir yarıcüce. Eğer dünyanın herhangi bir yerinde benim soyumdan olanlar, yani gerçek cü-

celer varsa, kuşkusuz küçümserler beni, hain olduğumu söylerler. Ancak bütün bu yıllar boyunca halkımızı, Narnia'nın diğer mutlu yaratıklarını ve geçmişte kalmış özgür günleri unutmadık."

"Ben – ben çok üzgünüm Doktor" dedi Caspian. "Benim hatam değildi, biliyorsun."

"Bunları seni suçlamak için söylemiyorum sevgili Prens" dedi doktor. "Bunları neden söylediğimi sorabilirsin. İki nedenim var: Birincisi, yaşlı kalbim bu gizli anıları öyle uzun süre sakladı ki artık sızlıyor; eğer bunları sana fısıldamazsam patlayacak. İkinci neden de şu: Kral olduğunda bize yardım edebilirsin, çünkü Telmarlı olmana rağmen Eski Şeyleri de sevdiğini biliyorum."

"Evet, doğru" dedi Caspian. "Fakat nasıl yardım edebilirim?"

"Cüce halkının, benim gibi son temsilcilerine karşı nazik olabilirsin. Bilgili büyücüleri toplayıp ağaçları bir kez daha uyandırmanın bir yolunu bulmayı deneyebilirsin. Saklanarak yaşayan cüceler, konuşan hayvanlar ve Faunlar olup olmadığını görmek için ülkenin bütün vahşi yerlerini, tüm kuytularını araştırabilirsin."

"Kalan olmuş mudur acaba?" diye sordu Caspian, büyük bir şevkle.

"Bilmiyorum – bilmiyorum" dedi doktor derin bir iç çekişle. "Bazen kalmamış olmasından korkuyorum.

Bütün yaşamım boyunca onların izlerini aradım. Bazen dağlarda cüce davullarını duyduğumu düşündüm, bazen de geceleyin ormanda dans eden Faunları gördüğümü; fakat oraya gittiğim zaman asla bir şey bulamadım. Sık sık ümitsizliğe kapıldım, ama beni yeniden umutlandıran bir şeyler hep olur. Bilmiyorum. Fakat sen, en azından eski Yüce Kral Peter gibi bir kral olmayı, amcan gibi olmamayı deneyebilirsin."

"Öyleyse krallar ve kraliçeler hakkında anlatılanlar doğru – Beyaz Cadı hakkındakiler de" dedi Caspian.

"Tabii doğru" dedi Cornelius. "Onların zamanında Narnia Altın Çağı'nı yaşadı. Ülke onları asla unutmadı."

"Onlar bu kalede mi yaşamışlardı, Doktor?"

"Hayır, sevgili oğlum" dedi yaşlı adam. "Bu kale daha dün inşa edildi. Büyük dedenin dedesi inşa etti onu. Aslan'ın Narnia'ya kral ve kraliçe yaptığı iki âdemoğluyla iki havvakızı, Cair Paravel Kalesi'nde yaşamışlardı. Yaşayan hiç kimse bu kutsal yeri görmemiştir ve – ve belki şimdi harabeleri bile yok olmuştur. Ancak buradan uzakta, Büyük Nehir'in ağzında, denizin hemen kıyısında olduğuna inanıyoruz."

"Uf!" dedi Caspian ürpererek. "Kara Ormanlar'ı mı kastediyorsun? Hani bütün ha – bütün hayaletlerin yaşadığı yer?"

"Ekselansları, size öğretildiği gibi konuşuyorsunuz"

dedi Doktor. "Ancak hepsi yalan. Orada hayaletler yok. Bu Telmarlıların uydurduğu bir hikâye. Krallarınız oldum olası denizden korktu. Çünkü Aslan'ın denizin ötesinden geldiğini akıllarından çıkaramıyorlar. Kendileri oraya yaklaşmak istemediği gibi, başkalarının da yaklaşmasını istemiyorlar. O nedenle halkı sahilden koparmak amacıyla büyük ormanların oluşmasına izin verdiler. Ancak ağaçlarla kavga ettikleri için ormandan da korkuyorlar ve oranın hayaletlerle dolu olduğunu sanıyorlar. Krallar ve büyük adamlar bu hikâyelere kısmen inanıyor, kısmen de bunları körüklüyorlar, çünkü denizden ve ağaçlardan korkuyorlar. Hiçbir Narnialının sahile inip denize – Aslan'ın ülkesine ve gündoğumuna – ve dünyanın doğu ucuna bakmaya cesaret edememesi, onların kendilerini güvende hissetmesine neden oluyor."

Birkaç dakika aralarında derin bir sessizlik oldu. Sonra Doktor Cornelius, "Gel. Uzun süreden beri buradayız. Aşağıya inip yatmanın zamanıdır" dedi.

"Gitmek zorunda mıyız?" dedi Caspian. "Bütün bunlar üstüne saatler ve saatlerce konuşalım istiyorum."

"Bunu yaparsak, biri bizi aramaya başlayabilir" dedi Doktor Cornelius.

5

Caspian'ın Dağlardaki Macerası

Bundan sonra Caspian ve öğretmeni büyük kulenin tepesinde pek çok gizli konuşma yaptı. Her konuşmada Caspian, Eski Narnia üstüne daha fazla bilgi edindi: Öyle ki neredeyse tüm boş zamanını, düşünüp hayal kurarak ve eski günlerin geri gelmesini arzulayarak geçiriyordu. Ancak asıl eğitimi şimdi başlıyordu ve kuşkusuz, fazla boş zamanı yoktu. Kılıç kullanmayı, at binmeyi, yüzmeyi, dalmayı, ok atmayı, flüt ve çifte saplı ud çalmayı, geyik avlamayı, geyiği keserek parçalamayı ve bunların yanı sıra, konuşma sanatı, güzelyazı, edebiyat ve elbette tarih, biraz hukuk, fizik, simya ve astronomi öğreniyordu. Büyücülüğün sadece teorisini öğrenmişti, çünkü Doktor Cornelius uygulamalı kısmının prensler için uygun olmadığını söylemişti. "Ve bizzat ben" diye eklemişti, "çok acemi bir büyücüyüm

ve yalnızca çok küçük büyüler yapabilirim." Denizcilik (Doktor denizcilik için, soyluların ve kahramanların sanatı demişti) üstüne hiçbir şey öğretilmemişti, çünkü Kral Miraz gemilerden ve denizden hoşlanmıyordu.

Caspian gözlemlerinden yararlanarak da birçok şey öğrenmişti. Küçük bir çocukken, yengesi Kraliçe Prunaprismiya'dan niçin hoşlanmadığını hep merak ederdi. Artık bunun nedeninin, yengesinin de ondan hoşlanmaması olduğunu biliyordu. Yavaş yavaş Narnia'nın mutsuz bir ülke olduğunu anlamaya başlamıştı. Ağır vergiler, adaletsiz kanunlar – Miraz zalim bir adamdı.

Birkaç yıl sonra kraliçede rahatsızlık belirtileri baş gösterdi. Kalede onun için büyük bir telaş ve koşuşturma başladı; doktorlar geldi, nedimeler fısıldaştı. Bütün bunlar yaz başında olmuştu. Bir gece tüm bu telaş devam ederken, Doktor Cornelius yeni uykuya dalan Caspian'ı uyandırdı.

"Yine astronomi mi çalışacağız Doktor?" dedi Caspian.

"Sus!" dedi doktor. "Bana güven ve dediklerimi yap. Elbiselerini giy, önünde uzun bir yolculuk var."

Caspian çok şaşırmıştı, fakat öğretmenine güvenebileceğini biliyordu; hemen söylenenleri yapmaya başladı. Elbiselerini giydiğinde Doktor, "Sana bir çanta ge-

tirdim. Yan odaya gidip siz Ekselanslarının onu yemek masasındaki yiyeceklerle doldurması gerekiyor."

"Muhafızlarım oradadır" dedi Caspian.

"Hepsi derin uykuda, uyanmazlar" dedi doktor. "Ben çok küçük bir büyücüyüm ama en azından büyüyle uyutmasını becerebilirim."

Aradaki kapıdan yan odaya geçtiler, sandalyelerinde sere serpe yayılmış, derin derin horuldayan iki muhafız vardı. Doktor Cornelius aceleyle birkaç dilim geyik eti kesti ve soğuk bir tavuktan kalanları, ekmeği, bir-iki elmayı, iyi bir küçük şişe şarabı çantaya koyarak Caspian'a verdi. Caspian çantayı tıpkı bir okul çantası gibi, kemerle omzuna astı.

"Kılıcın var mı?" diye sordu doktor.

"Evet" diye yanıtladı Caspian.

"Öyleyse kılıcı ve çantayı gizlemek için şu pelerini üzerine al. Evet böyle. Şimdi büyük kulede konuşmamız gerekiyor."

Kulenin tepesine ulaştıklarında (bulutlu bir geceydi, Tarva ve Alambils'in karşılaşmasını izledikleri geceye hiç benzemiyordu) Doktor Cornelius, "Sevgili Prens" dedi, "bu kaleyi hemen terk etmeli ve şansını uzak dünyalarda denemelisin. Burada hayatın tehlikede."

"Neden?" diye sordu Caspian.

"Çünkü Narnia'nın gerçek kralı sensin: IX. Caspi-

an'ın gerçek oğlu ve mirasçısı X. Caspian. Yaşasın Ekselansları." Küçük adam Caspian'ı şaşırtan bir hareketle aniden diz çöktü ve prensinin elini öptü.

"Bütün bunlar ne demek oluyor? Anlamıyorum!" dedi Caspian.

"Bunu neden daha önce hiç sormadığını merak ediyordum" dedi Doktor. "Kral Caspian'ın oğlusun ama kral değilsin. Ekselansları dışında herkes Miraz'ın bir gaddar olduğunu biliyor. Yönetime geçtiği ilk günlerde kendini kral değil, koruyucu lord olarak görüyordu. Ancak bir süre sonra iyi kalpli kraliçe, bana nazik davranan tek Telmarlı olan soylu annen öldü. Ardından babanı tanıyan tüm büyük lordlar birer birer öldü ya da ortadan kayboldu – kaza sonucu değil, tümü Miraz'ın marifeti. Belisar ve Uvilas bir av partisinde oklara kurban gitti, kaza olduğu söylendi. Passaridler tüm sülaleleri yok olana kadar kuzey cephesine devlerle savaşmaya gönderildi. Arlian, Erimon ve daha bir düzine insan haksız bir suçlamayla vatana ihanetten idam edildi. Kunduzbarajı'ndaki iki kardeş deli diye vuruldu. Son olarak da tüm Telmarlılar arasında denizden korkmayan yedi soylu lord denizlere açılıp Doğu Okyanusu'nun ötesinde yeni ülkeler aramaya ikna edildi ve planlandığı gibi asla geri dönmediler. Senin adına konuşacak kimse kalmadığında, yaltakçıları ona kral ol-

ması için yalvardılar. Ve işte şimdi kral."

"Şimdi beni de öldürmek istediğini mi söylemeye çalışıyorsun?" dedi Caspian.

"Bu kesin" dedi Doktor Cornelius.

"Fakat neden şimdi?" dedi Caspian. "Yani eğer gerçekten bunu istiyorsa neden şimdiye kadar yapmadı? Ayrıca benim ona ne gibi bir zararım dokundu ki?"

"Sadece iki saat önce olan bir şey yüzünden senin hakkındaki fikrini değiştirdi. Kraliçe bir erkek çocuk doğurdu."

"Bunun benimle ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum" dedi Caspian.

"Anlamıyor musun!" dedi doktor, hayretle. "Tarih ve politika derslerinde anlattığım onca şey boşa mı gitti? Dinle. Kendi çocuğu olmadığı sürece, o öldükten sonra senin kral olmana razıydı. Senden pek hoşlanmadığını düşünsek bile, tahtta bir yabancı görmek yerine seni tercih ederdi. Artık bir oğlu olduğuna göre, bir sonraki kralın kendi oğlu olmasını isteyecektir. Artık bir engelsin. Seni yolundan temizleyecektir."

"O gerçekten bu kadar kötü mü?" dedi Caspian. "Beni gerçekten öldürür mü?"

"Babanı öldürdü" dedi Doktor Cornelius.

Çok tuhaf duygular içinde olan Caspian, bir şey söylemedi.

"Sana bütün hikâyeyi anlatabilirim" dedi Doktor. "Fakat şimdi zamanımız yok. Hemen kaçmalısın."

"Benimle gelecek misin?" dedi Caspian.

"Buna cesaret edemem" dedi Doktor. "Seni daha büyük tehlikeye atar bu. İki kişi, bir kişiden daha kolay izlenir. Sevgili Prens, sevgili Kral Caspian, çok cesur olmalısın. Tek başına gitmelisin, hem de hemen. Güney sınırlarını geçerek Archenland Kralı Nain'in sarayına ulaşmayı dene. O sana yardım eder."

"Seni bir daha görebilecek miyim?" dedi Caspian titrek bir sesle.

"Umarım sevgili Kral" dedi Doktor. "Tüm dünyada siz Majestelerinden başka dostum var mı ki? Eh biraz da büyücülüğüm var. Ha, bu arada acele et. Gitmeden önce iki hediyem var sana. Bu, ne yazık ki küçük bir kese altın – biliyorsun kaledeki tüm hazineler yasal olarak senin hakkındı. Ayrıca şu da çok işine yarayacak."

Cüce, Caspian'ın zorlukla görebildiği, ama dokununca bir boru olduğunu anladığı şeyi uzatıyordu.

"Bu" dedi Doktor Cornelius, "Narnia'nın en değerli ve kutsal hazinesidir. Gençliğimde bunu bulmak için pek çok tehlikeyi göze alıp pek çok büyü duası mırıldandım.

Narnia'nın Altın Çağı sona erdiğinde kayıplara ka-

rışan Kraliçe Susan'dan geriye kalan büyülü borudur bu. Boruyu kim çalarsa ona bir yerlerden bir yardım geleceği söylenir; ama nereden geleceğini kimse bilemez. Kraliçe Lucy, Kral Edmund, Kraliçe Susan ve Yüce Kral Peter'i geçmişten bugüne çağırma gücüne sahip olabilir ve onlar her şeyi düzene sokabilir. Ya da Aslan'ı çağırabilir. Al bunu Kral Caspian, ama çok zorda kalmadıkça kullanma. Şimdi acele, acele, acele et. Kulenin dibindeki küçük kapının, bahçeye açılan kapının kilidi açık. Orada ayrılmalıyız."

"Atım Yıldırım'ı alabilecek miyim?" dedi Caspian.

"Atın bahçenin köşesinde eyerlenmiş olarak seni bekliyor."

Sarmal merdivenden aşağı uzun iniş sırasında Cornelius fısıltıyla, ona izleyeceği yol hakkında bilgi verdi, nasihat etti. Caspian tüm bunları anlamaya çalışıyor ancak giderek umutsuzluğa kapılıyordu. Sonra bahçenin serin havası, doktorla ateşli bir el sıkışma, bahçenin öte yanına koşuş, Yıldırım'ın davetkâr kişneyişi – ve böylece Kral X. Caspian babasının kalesini terk etti. Geriye baktığında yeni prensin doğumunu kutlayan havai fişeklerin gökyüzüne yükseldiğini gördü.

Bütün gece boyunca, bildiği topraklarda, ormanlardaki patikaları takip ederek yol aldı. Daha sonra anayollara yöneldi. Yıldırım bu beklenmedik yolculuktan

dolayı sahibi kadar heyecanlıydı. Caspian, Doktor Cornelius'a veda ederken gözyaşlarını tutamamıştı, ama şimdi kendisini cesur ve mutlu hissediyor, sol kalçasında kılıcı, sağında Kraliçe Susan'ın sihirli borusuyla kendini macera peşinde bir kral olarak görüyordu.

Ne var ki çiseleyen yağmurla birlikte sabah olduğunda, etrafına bakıp da her tarafta bilmediği ormanlar, yabani çalılıklar ve mavi dağlar gördüğünde, şu kocaman tuhaf dünyada ne kadar da çaresiz olduğunu düşünüp korkuya kapıldı.

Gün iyice ağardığında yolu terk etti. Ağaçların arasında dinlenebileceği açık ve çimenlik bir alan buldu. Yıldırım'ın dizginlerini çıkardı ve onu otlamaya bıraktı. Biraz soğuk tavuk yiyip şarap içti ve sonra da uyuyakaldı. Öğleden sonra uyandı. Bir-iki lokma bir şeyler atıştırdı ve kimsenin pek uğramadığı yollardan yine güneye doğru, yolculuğuna devam etti. Şimdi genelde yokuş tırmandığı engebeli topraklardaydı. Her sırtta, ilerideki dağların daha da büyüyüp koyulaştığını görebiliyordu. Akşam yaklaştığında uzak dağların eteklerine ulaşmıştı. Rüzgâr kuvvetlendi. Hemen ardından da bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı. Gökgürültüleri duyuluyordu. Yıldırım huysuzlaştı. Şimdi karanlık ve sonsuz gibi görünen bir çam ormanına girmişlerdi. Ağaçların insanlara pek de dost olmadı-

ğını anlatan bütün hikâyeler Caspian'ın aklına üşüştü. Hele bir Telmarlı; yabani olan her şeye düşman, fırsat buldukça ağaçları kesen ırktan biriydi – gerçi diğer Telmarlılara benzemiyordu, ama ağaçların bundan haberi yoktu.

Evet, ağaçlar bilmiyordu. Rüzgâr boraya dönüştü ve ağaçlar Caspian'ın etrafında gıcırdayıp kükrediler. Bir düşme sesi geldi. Hemen arkasında bir ağaç yolun üzerine devrilmişti. "Sakin ol Yıldırım, sakin ol!" dedi Caspian atının boynunu okşayarak, ancak kendisi de titriyordu. Ölümden kıl payı kurtulduğunun bilincindeydi. Bir şimşek parıldadı ve güçlü bir gök gürültüsü koptu, tepelerindeki gökyüzü yarılıyordu sanki. Yıldırım

ileriye fırladı. Caspian iyi bir biniciydi fakat onu durduracak gücü yoktu. Atın üzerinde durmayı başarabilmişti, ama devam eden bu vahşi koşuda hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu biliyordu. Alacakaranlıkta, bir ağacın ardından başka bir ağaç önlerine çıkıyor, onlardan zorlukla kurtulabiliyorlardı. Sonunda, alnına neredeyse acı vermeyecek kadar ani bir şekilde bir şey çarptı (acısı sonradan çıkmıştı) ve her şey karardı.

Kendine geldiğinde, dayanılmaz bir baş ağrısı çekiyor, morarmış vücuduyla ateşin aydınlığında yatıyordu. Yanı başındakiler alçak sesle konuşuyordu.

"Evet, şimdi" dedi biri, "uyanmadan önce ne yapacağımıza karar vermemiz gerek."

"Öldürelim" dedi diğeri. "Yaşamasına izin veremeyiz. Bize ihanet eder."

"Hemen öldürmemiz ya da kendi haline bırakmamız gerekirdi" dedi üçüncüsü. "Şimdi öldüremeyiz. İçeriye getirip kafasını sardıktan, yaptığımız bunca şeyden sonra öldüremeyiz. Bu, misafiri öldürmek olur."

"Beyler" dedi Caspian, güçsüz bir sesle, "bana ne yapacağınızı bilmem, ama umarım atıma karşı nazik olursunuz."

"Atın biz seni bulmadan uzun süre önce kaçmıştı" dedi birincisi, Caspian'ın yeni yeni fark etmeye başladığı kaba ve boğuk, ilginç bir sesi vardı.

"Tatlı kelimelerle sizi kandırmasına izin vermeyin artık" dedi ikinci ses. "Ben hâlâ—"

"Boynuzlar ve balıklar!" dedi üçüncü ses. "Onu elbette öldürmeyeceğiz. Ayıp sana Nikabrik. Ne dersin Mantarsever? Ne yapalım ona?"

"Ben ona içecek bir şey vereceğim" dedi birincisi, tahminen Mantarsever'in sesiydi bu. Karanlık bir gölge yatağa yaklaştı. Caspian nazik bir kolun – eğer gerçekten bir kolsa – omuzlarının altına kaydığını hissetti. Kolun biçimi oldukça farklı görünüyordu. Kendisine doğru eğilen yüz de farklıydı. Caspian çok kıllı, çok uzun burunlu, her iki yanında tuhaf beyazlıkların bulunduğu bir yüz olduğu izlenimini edinmişti; "Bir tür maske" diye düşündü. "Ya da belki ateşim olduğu için hayal görüyorum." Dudaklarına tatlı ve sıcak bir şey dokundu ve içmeye başladı. O sırada biri ateşi harladı. Büyük bir alev parladı, Caspian ani ışıkta aydınlanan, kendisine çevrili yüzü görünce az daha feryadı basıyordu. Bir insan değil bir porsuktu bu. Ancak daha önce gördüğü porsuklarınkinden daha büyük, daha dostane ve zeki görünümlü bir yüzü vardı. Konuşabildiği su götürmez bir gerçekti. Bir mağarada, süpürgeotundan yapılmış bir yataktaydı. Ateşin yanında sakallı iki küçük adam oturuyordu, Doktor Cornelius'a kıyasla daha yabansı, daha kısa boylu, kıllı ve şişmanlardı. Caspian on-

ların gerçek cüceler olduğunu hemen anlamıştı. Damarlarında bir damla bile insan kanı olmayan eski cücelerdi bunlar. Caspian sonunda Eski Narnialıları bulduğunu anladı. O an tekrar başı dönmeye başladı.

Sonraki birkaç günde onların isimlerini öğrendi. Porsuk, Mantarsever diye çağrılıyordu; üçünün içinde en yaşlı ve en nazik olanı oydu. Caspian'ı öldürmek isteyen, huysuz bir kara cüceydi (yani saçları ve sık sakalları siyah, at kuyruğu gibi kabaydı). Adı Nikabrik'ti. Diğeri bir kızıl cüceydi. Saçları daha çok bir tilkinin tüylerine benziyordu. Onun adı da Yaygaracı'ydı.

"Ve şimdi" dedi Nikabrik, Caspian'ın oturup konuşabilecek kadar iyileştiği ilk akşam, "hâlâ bu insana ne yapacağımıza karar vermedik. İkiniz, öldürmeme izin vermeyerek ona büyük bir iyilik yaptığınızı düşünüyorsunuz. Fakat sanırım bunun sonucunda onu yaşamı

boyunca esir tutmamız gerekiyor. Ben onu kendi türünün arasına dönüp bize ihanet etsin diye serbest bırakacak değilim."

"Yumrular ve yastıklar! Nikabrik" dedi Yaygaracı. "Bu sözler sana hiç yakışmıyor. Ne gerek var buna? Kovuğumuzun önünde, ağaca kafasını çarpması bu yaratığın hatası değildi ki. Ayrıca ben onun bir hain olduğunu düşünmüyorum. "

"Bana bakın" dedi Caspian, "geri dönmek isteyip istemediğimi sormadınız. Ben istemiyorum. Eğer izin verirseniz sizinle kalmak istiyorum. Tüm yaşamım boyunca sizleri arıyordum."

"Ne kadar inandırıcı bir hikâye!" diye hırladı Nikabrik. "Sen bir Telmarlı insan değil misin? Elbette kendi türünün yanına dönmek istersin."

"İstesem bile dönemem" dedi Caspian. "Kazaya uğradığımda hayatımı kurtarmak için kaçıyordum. Kral beni öldürmek istiyor. Beni öldürürseniz onun ekmeğine yağ sürmüş olursunuz."

"Yok canım!" dedi Mantarsever.

"Ha?" dedi Yaygaracı. "Ne dedin? Senin yaşındaki bir insanoğlu Miraz'la ters düşmek için ne yapmış olabilir ki?"

Nikabrik'in eli hançerine gitti, Caspian "O benim amcam" diye söze girmişti.

"Görüyorsunuz ya!" diye bağırdı Nikabrik. Sadece Telmarlı değil, en büyük düşmanımızın akrabası ve de mirasçısı. Delirdiniz mi siz? Bu yaratığın yaşamasına izin mi vereceksiniz?" Eğer Porsuk ve Yaygaracı, önüne geçip onu zorla yerine oturtmasalardı Caspian'ı oracıkta hançerleyecekti. "Şimdi, ilk ve son kez söylüyorum Nikabrik" dedi Yaygaracı, "kendini tutabilecek misin, yoksa Mantarsever ve ben üstüne mi oturalım?"

Nikabrik suratını asarak terbiyesini takınacağına söz verdi ve diğer ikisi Caspian'dan bütün hikâyeyi anlatmasını istediler. Caspian bitirdiğinde bir an için sessizlik oldu.

"Hayatım boyunca duyduğum en tuhaf hikâye" dedi Yaygaracı.

"Bundan hoşlanmadım" dedi Nikabrik. "İnsanlar arasında hâlâ bizim hakkımızda hikâyeler anlatıldığını bilmiyordum. Bize ait ne kadar az şey bilirlerse o kadar iyi olur. O yaşlı dadıya gelince; umarım dilini tutmuştur. Ayrıca o öğretmen tekin biri değil. O, dönme bir cüce. Onlardan nefret ederim – insanlardan çok onlardan nefret ederim. Söylediklerimi aklınızdan çıkarmayın; bu işin sonu pek iyi görünmüyor."

"Anlamadığın şeyler üstüne konuşup durma Nikabrik" dedi Mantarsever. "Siz cüceler de en az insanlar kadar unutkan ve değişkensiniz. Ben bir hayvanım, da-

hası bir porsuğum. Biz değişmeyiz; aynı şekilde kalırız. Ben bu durumdan büyük bir yarar sağlayacağımızı söylüyorum. Elimizdeki insan Narnia'nın gerçek kralı, gerçek Narnia'ya dönen gerçek bir kral. Ve cüceler unutsa da biz hayvanlar, bir âdemoğlunun kral olduğu zamanlar dışında, hiçbir zaman işlerin yolunda gitmediğini hatırlıyoruz."

"Düdükler ve fırıldaklar! Mantarsever" dedi Yaygaracı. "Ülkeyi insanlara vermek istediğini söylemiyorsun değil mi?"

"Öyle bir şey söylemedim" diye cevapladı Porsuk. "Bu ülke insanlara ait değil (bunu benden iyi kim bilir ki?) fakat insanların kral olması gereken bir ülke. Biz porsukların hafızasına çok eskiden beri yerleşmiştir bu. Tanrı hepimizi korusun, Yüce Kral Peter bir insan değil miydi?"

"Bütün o eski hikâyelere inanıyor musun?" diye sordu Yaygaracı.

"Sana söylüyorum, biz hayvanlar değişmeyiz" dedi Mantarsever. "Biz unutmayız. Yüce Kral Peter'e ve Cair Paravel'de hüküm sürenlere, Aslan'a inandığım kadar inanıyorum."

"İnancın bu kadar güçlü ha" dedi Yaygaracı. "İyi de bugün artık Aslan'a kim inanıyor ki?"

"Ben inanıyorum" dedi Caspian. "Ayrıca daha önce

inanmasaydım bile, şimdi inanırdım. Orada Aslan'a gülen insanlar, konuşan hayvanlar ve cüceler hakkında anlatılanlara da gülerdi. Gerçekte Aslan diye birinin olup olmadığını hep merak etmişimdir. Gerçekte sizin gibi canlılar olup olmadığını da merak etmişimdir. İşte siz buradasınız."

"Doğru" dedi Mantarsever. "Haklısın Kral Caspian. Sen eski Narnia'ya sadık kaldığın sürece, kim ne derse desin, benim kralım olacaksın. Yaşasın Ekselansları."

"Beni iğrendiriyorsun Porsuk" diye hırladı Nikabrik. "Yüce Kral Peter ve diğerleri insan olabilir, fakat onlar değişik türden insanlardı. Bu ise lanetli Telmarlılardan birisi. Spor için hayvan avlamıştır. Avlamadın mı?" diye ekledi Caspian'a dönerek.

"Eh, gerçeği söylemek gerekirse avladım" dedi Caspian. "Ancak onlar konuşan hayvanlar değildi."

"Hiç fark etmez, aynı şey" dedi Nikabrik.

"Hayır, hayır, hayır" dedi Mantarsever. "Aynı şey değil. Sen de çok iyi biliyorsun ki günümüz Narnia'sındaki hayvanlar farklı. Calormen ya da Telmar'da bulunanlar gibi, zavallı, dilsiz, akılsız yaratıklardan başka bir şey değiller. Boyları da küçük. Onlarla bizim aramızdaki fark, sizinle yarıcüceler arasındaki farktan daha büyük."

Epeyce konuştular, sonunda Caspian'ın kalması ge-

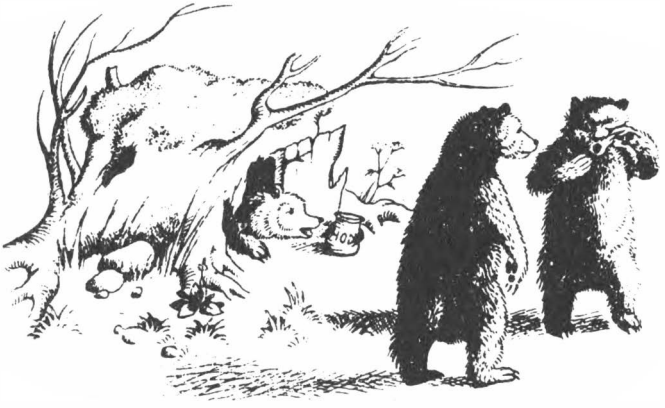
rektiği konusunda anlaştılar. Hatta, dışarıya çıkmayı becerir becermez Caspian'a, Yaygaracı'nın 'diğerleri' diye söz ettiği yaratıkları göstermeyi vaat ettiler. Anlaşılan bu vahşi topraklarda, Narnia'nın eski günlerinden kalan her türlü yaratık gizli gizli yaşıyordu hâlâ.

6

Gizli Yaşayanlar

Caspian'ın hayatının en güzel günleri şimdi başlıyordu. Çimlerin üzerindeki çiyi parıldatan güzel bir yaz sabahı, Caspian, Porsuk ve iki cüceyle birlikte ormandan yukarı, eyere benzer bir vadiye gitti ve oradan da Archenland'ın yeşil yaylalarına bakan, güneşli güney yamaçlarına doğru yola çıktılar.

"Önce üç şişman ayıyı ziyaret edeceğiz" dedi Yaygaracı.

Ağaçların arasındaki bir açıklıkta yosunla kaplanmış içi kof, yaşlı bir meşe ağacına yaklaştılar. Mantarsever pençesiyle ağacın gövdesine üç kez vurdu. Hiç cevap yoktu. Sonra tekrar vurdu ve içeriden cılız bir ses geldi: "Toz ol. Henüz kalkma zamanı değil." Fakat üçüncü defa çaldığında, içerden küçük bir gökgürültüsünü andıran bir ses duyuldu, kapıya benzer bir şey açıldı ve küçük gözlerini kırpıştıran üç şişman ayı göründü. Her şeyi anlattıklarında (bu epey zaman aldı, çünkü ayılar uyku sersemiydi) tıpkı Mantarsever'in dediği gibi, onlar da bir âdemoğlunun Narnia kralı olması gerektiğini söyleyip Prens'i öptüler – burunlarını çekerek ıslak ıslak öpmüşlerdi. Sonra ona bal ikram ettiler. Caspian sabahın bu vaktinde ekmeksiz bal yemek istemiyordu aslında, ama teklifi geri çevirmenin kaba bir davranış olacağını düşündü. Dişlerine yapışan balı temizlemesi epeyce vaktini aldı.

Uzun kayın ağaçlarının arasına gelene kadar yürüdüler. Mantarsever orada, "Pervane! Pervane! Pervane!"diye bağırdı ve bağırır bağırmaz, başlarının üzerine gelinceye kadar daldan dala atlayan, Caspian'ın o güne kadar gördüğü en muhteşem, kıpkızıl bir sincap peydahlandı. Arada bir kalenin bahçesinde görülen o sıradan, dilsiz sincaplardan çok daha büyüktü; aslında neredeyse teriyer cinsi bir köpek kadardı. Yüzündeki ifa-

deden konuşabildiği belli oluyordu. Asıl zorluk onu susturmaktı, çünkü bütün sincaplar gibi o da çok gevezeydi. Hemen Caspian'ı buyur etti ve fındık isteyip istemediğini sordu. Caspian evet deyip teşekkür etti. Pervane fındık getirmek üzere sıçrayarak uzaklaşırken, Mantarsever Caspian'ın kulağına, "Onu izleme! Diğer yöne bak. Yiyecekleri sakladıkları yere giderlerken onları seyredersen, fındıkları sakladıkları yeri öğrenmeye çalıştığını düşünürler – bu sincaplar arasında saygısızlık anlamına gelir" diye fısıldadı. Bir süre sonra Pervane fındıkla geri döndü. Caspian fındığı yedikten sonra Pervane, diğer arkadaşlarına bir haber iletmeyi isteyip istemediklerini sordu. "Toprağa bir kez olsun dokunmadan düşünebileceğiniz her yere gidebilirim" dedi. Mantarsever ve cüceler bunun çok iyi bir fikir olduğunu düşündü – tuhaf isimli her türden insana iletilmek üzere, üç gün sonra gece yarısında, Dans Bahçesi'nde yapılacak yemekli bir toplantı mesajı verdiler.

"Bunu Üç Şişman Ayı'ya da söylesen iyi olur" diye ekledi Yaygaracı. "Onlara söylemeyi unuttuk."

Bir sonraki ziyaretleri Ürperti Ormanı'nın Yedi Kardeşleri'neydi. Yaygaracı onları geldikleri yere, eyere benzeyen vadiye götürdü. Dağların kuzey yamacından doğuya, kayalıklar ve heybetli köknar ağaçları arasındaki alana gelene kadar yürüdüler. Çok sessiz yürüyorlardı. Biraz sonra Caspian, sanki birisi balyozla toprağı dövüyormuş gibi, ayakları altında yerin sarsıldığını hissetti. Yaygaracı aşağı yukarı bir kuyu ağzı büyüklüğündeki yassı bir kayaya yaklaşıp ayaklarıyla vurdu. Uzun bir sessizlikten sonra kaya aşağıdaki biri ya da bir şey tarafından yerinden oynatıldı ve önce sıcak bir buharın yükseldiği yuvarlak ve karanlık bir delik göründü, deliğin ortasından da tıpkı Yaygaracı'ya benzeyen bir cücenin başı çıktı. Orada uzun uzun konuştular. Anlaşılan cüce, sincap ya da ayılardan daha şüpheciydi. Ancak sonunda bütün grup aşağıya inmek üzere davet edildi. Caspian kendini karanlık bir merdivenden yeraltına inerken buldu. Merdivenin dibine geldiğinde bir ışık gördü; bir ocağın ateşiydi bu. Bulunduğu yer tastamam bir demirhaneydi. Yan taraftan bir yeraltı nehri geçiyordu. Körüğün başında iki cüce vardı. Bir diğeri, kıpkırmızı bir metal parçasını örsün üzerinde tutuyor, dördüncüsü de çekiçle dövüyordu. Nasırlı küçük elle-

rini yağlı bir beze silmekte olan iki cüceyse misafirleri karşılamak üzere harekete geçmişti. Onları Caspian'ın dost olduğuna ikna etmek biraz zaman aldı, ama sonunda hepsi birden, "Yaşasın Kral" diye bağırdı. Soyluluk örneği gösterip hediyeler verdiler – Caspian, Yaygaracı ve Nikabrik'e zincir zırh, miğfer ve kılıç vermişlerdi. İsteseydi Porsuk da aynı şeylere sahip olabilirdi, ancak bir hayvan olduğunu, pençeleri ve dişleriyle postunu korumayı başaramazsa, yaşamaya değmeyeceğini söyledi. Silahların işçiliği Caspian'ın gördüklerine kıyasla daha incelikliydi. Bir oyuncak kadar çürük ve bir değnek kadar kaba olan kendi kılıcı yerine, cüce yapımı kılıcı memnuniyetle kabul etti. Hepsi de kızıl cüce olan Yedi Kardeşler, Dans Bahçesi'ndeki ziyafete gelmeye söz verdi.

Biraz ilerideki kuru, kayalık bir dere koyağında, beş kara cücenin mağarasına ulaştılar. Cüceler Caspian'a şüpheyle baktılar, ama sonunda en yaşlıları, "Eğer Miraz'ın rakibiyse, onu kralımız olarak kabulleneceğiz" dedi. Biraz daha genç olanı, "Sizin adınıza ileriye, yukarıdaki sarp kayalıklara gidelim mi? Orada, yukarıda sizi tanıştırabileceğimiz birkaç insanyiyen dev ve bir kocakarı var."

"Kesinlikle hayır" dedi Caspian.

"Ben de aynı fikirdeyim" dedi Mantarsever. "O tür-

den birilerini istemiyoruz yanımızda." Nikabrik aynı fikirde değildi, ama Yaygaracı ve Porsuk onu dinlemedi. Narnia'da iyi yaratıkların yanı sıra, o eski hikâyelerde sözü edilen iğrenç yaratıkların torunlarının da yaşadığını öğrenmek Caspian'ı sarsmıştı.

"O ayaktakımını yanımıza alırsak Aslan bizimle olan dostluğuna son verir" dedi Mantarsever, kara cücelerin mağarasından çıkarken.

"Sadece Aslan mı?" dedi Yaygaracı. Sesinde neşeli ancak küçümser bir tavır vardı. "Daha önemlisi ben de yanınızda olmam."

"Sen Aslan'a inanıyor musun?" dedi Caspian Nikabrik'e.

"Bu lanetli Telmar barbarlarını paramparça edecek ya da Narnia'nın dışına sürecek herkese ya da her şeye inanırım, Aslan ya da Beyaz Cadı fark etmez, anlıyor musun?" dedi.

"Susun, susun" dedi Mantarsever. "Ne söylediğinizi bilmiyorsunuz. Cadı, Miraz ve onun soyundan gelen herkesten daha kötü bir düşmandı."

"Cüceler için öyle değildi" dedi Nikabrik.

Sonraki ziyaretleri daha hoştu. Dağlardan aşağıya doğru indiklerinde, çağıldayarak akan bir nehrin bulunduğu ormanlık bir vadiye ulaştılar. Nehrin hemen kenarındaki ağaçsız yerler, yabangülleri ve yüksükotla-

rıyla kaplıydı ve arı vızıltısından geçilmiyordu. Burada Mantarsever tekrar bağırdı, "Fırtına! Fırtına!" Kısa bir sessizlikten sonra toynak sesleri duyuldu. Sesler tüm vadide yankılanana kadar kuvvetlendi ve sonunda, Caspian'ın o ana kadar gördüğü en soylu yaratık olan, heybetli sentor Fırtına ve üç oğlu çalıları çiğneyerek ortaya çıktı. Bedeni parlak kestane rengindeydi. Geniş göğsünü kaplayan sakalı altın kırmızısıydı. Fırtına bir kâhin ve yıldızbilimciydi; onların geliş nedenini biliyordu.

"Yaşasın Kral" diye bağırdı. "Ben ve oğullarım hazırız. Savaş ne zaman başlayacak?"

O ana kadar ne Caspian ne de diğerleri savaşı düşünmemişti. Olsa olsa, arada bir insanların çiftliklerini yağmalamak, güneydeki bu vahşi topraklara gereğinden fazla sokulan avcıları engellemek gibi ufak tefek fikirleri vardı. Temel amaçları, ormanlarda ve mağaralarda gizlenip yaşamlarını sürdürmek ve eski Narnia'yı diriltecek gücü kazanmaktı. Fırtına konuşur konuşmaz herkes daha da ciddileşti.

"Miraz'ı Narnia dışına sürmek için gerçek bir savaştan mı söz ediyorsun?" diye sordu Caspian.

"Başka ne olabilir ki?" dedi sentor. "Ekselanslarının zırh giyip kılıç kuşanmasının başka bir nedeni var mı?"

"Bu mümkün mü Fırtına?" dedi Porsuk.

"Tam zamanı" dedi Fırtına. "Ben gökleri izlerim, Porsuk. Hatırlamak nasıl ki senin görevinse, seyretmek de benimki. Tarva ve Alambil yükseklerde gökkubbenin odasında buluştular ve bir kez daha yeryüzündeki yaratıkları adlandıracak, onlara hükmedecek bir âdemoğlu ortaya çıktı. O saat geldi. Dans Bahçesi'ndeki toplantımız bir savaş toplantısı olmalı." Öyle bir sesle konuşmuştu ki, ne Caspian ne de diğerleri tereddüt etti. Artık bir savaşa girmeleri kaçınılmazdı ve bu savaşı kazanmak zor, ama imkânsız değildi.

Öğle vakti geçiyordu. Sentorların getirdiği yulaf keki, elma, baharat, şarap ve peyniri yedikten sonra dinlendiler.

Bir sonraki ziyaret yeri yakındaydı, ama insanların yaşadığı bölgeden uzak durmak için çevresinden dolanıp uzun bir yol kat etmek zorunda kaldılar. Öğle sonrası sıcağında, çalılıkların çevrelediği düz tarlalara ulaştıklarında vakit epeyce ilerlemişti. Mantarsever orada, yeşil renkli bir tümseğin deliğinden içeri seslendi. Delikten, Caspian'ın beklediği en son şey fırladı – konuşan bir fare! Şüphesiz sıradan bir fareden daha büyüktü, arka ayakları üzerinde durduğunda boyu otuz santimi geçiyordu. Benzerlerinden daha geniş olan kulakları neredeyse bir tavşanınki kadar uzundu. İsmi Bastıbacak'tı. Neşeli ve savaşçı bir fareydi. Beline minicik

bir kılıç asmış, ağzının kenarındaki uzun tüyleri sanki bıyıklarıymış gibi burmuştu. "Biz on iki kişiyiz efendim" dedi, şık ve zarif bir reveransla. "Halkıma ait ne varsa kayıtsız şartsız Ekselanslarının emrine veriyorum." Caspian gülmemek için zor tutmuştu kendini. Bastıbacak ve halkının kolaylıkla bir çamaşır sepetine konulup, birinin sırtında eve götürülebileceğini düşünmekten kendini alamamıştı.

O gün Caspian'ın tanıştığı bütün yaratıkları anlatmak çok uzun sürer – Köstebek Kuyukazan, üç porsuk (Mantarsever gibi), Tavşan Zıpzıp, Kirpi Kambur...

Artık güneş batmakta olduğu için papatyalar yapraklarını kapatıyor, ekinlerin üzerinde uçan kargalar, uyumak üzere evlerine dönüyordu. Sonunda gölgeleri uzamış karaağaçların çevrelediği daire şeklindeki düz ve çimenlik bir alanın kenarındaki kuyunun yanı başında dinlenmeye çekildiler. Burada beraberlerinde getirdik-

leri yiyecekleri yediler ve Yaygaracı piposunu yaktı (Nikabrik pipo içmezdi).

"Şimdi" dedi Porsuk, "kuyunun ve ağaçların ruhlarını da uyandırabilseydik bugün için iyi bir iş yapmış olurduk."

"Uyandıramaz mıyız?" dedi Caspian.

"Hayır" dedi Mantarsever. "Onları etkileme gücüne sahip değiliz. İnsanların bu topraklara gelip ağaçları keserek dereleri kirletmesinden sonra orman ve su perileri derin bir uykuya daldı. Yeniden uyanıp uyanmayacaklarını da kimse bilemez. Bu bizim açımızdan büyük bir kayıp. Telmarlılar ağaçlardan öyle korkarlar ki, öfkeli bir ağaç gördüklerinde korkudan akılları başlarından gider ve tabana kuvvet Narnia'dan kaçarlar."

"Siz hayvanlarda da ne hayal gücü var!" dedi Yaygaracı, "Fakat neden ağaçlar ve sudan medet umuyorsun ki? Taşlar kendilerini yaşlı Miraz'a fırlatmaya başlasalar daha iyi olmaz mı?"

Porsuk homurdanmakla yetindi. Sonrasında derin bir sessizlik oldu. Caspian, arkalarda bir yerden, ormanın derinliklerinden geldiğini düşündüğü belli belirsiz, şarkıya benzer bir ses duyduğunda uykuya dalmak üzereydi. O an bunun yalnızca bir rüya olduğunu sandı ve arkasını döndü. Ne var ki kulağı yere değer değmez bir davul gümbürtüsü duydu ya da öyle hissetti (hangisi

olduğunu söylemek zor). Başını kaldırdı. Davul sesleri o anda belirsizleşti, ama müzik daha belirgin biçimde duyuluyordu. Flüt sesine benziyordu. Mantarsever'in ormanı seyrettiğini gördü. Ay ışıl ışıldı – Caspian düşündüğünden de fazla uyumuştu. Müzik giderek yaklaştı, yabansı, ama rüya gibi bir melodiyle birlikte, pek çok ayağın çıkardığı yumuşak sesler duyuluyordu. Sonunda ormanın içinden, Caspian'ın hayatı boyunca düşlediği dans eden o şekiller çıktı. Cücelerden çok uzun değildiler, ama daha zayıf ve zariftiler. Kıvırcık tüylü kafalarında küçük boynuzlar vardı. Vücutlarının çıplak üst kısmı soluk ışıkta parlıyordu. Bacakları ve ayakları keçilerinki gibiydi.

"Faunlar!" diye bağırdı Caspian sıçrayarak ve aynı anda Faunlar etrafını sardı. Olan biteni açıklamak çok kısa sürdü, Caspian'ı hemen kabul ettiler. Ne yaptığını anlayamadan, Caspian kendini dans ederken buldu. Yaygaracı da yavaş ve kesintili hareketlerle ona katıldı. Hatta Mantarsever de hantal hareketlerle sıçrayıp, beceriksizce dans etti. Sadece Nikabrik olduğu yerde kalmış, sessizce seyrediyordu. Faunlar kamış flütler eşliğinde Caspian'ın etrafında dans ettiler. Aynı zamanda hem kederli hem de mutlu görünen tuhaf yüzleriyle düzinelerce Faun ona bakıyordu; Mentius ve Obenitus, Dumnus, Voluns, Voltinus, Girbius, Nimienus,

Nausus ve Oscuns... Onları Pervane göndermişti.

Caspian uyandığında bunun bir rüya olmadığına zorlukla inanabildi – çimler küçük, çatallı toynak izleriyle kaplıydı.

7

Eski Narnia Tehlikede

Faunlarla karşılaştıkları yer Dans Bahçesi'ydi. Caspian ve arkadaşları büyük toplantı gecesine kadar orada kaldılar. Yıldızların altında uyumak, kuyu suyundan başka su içmemek, genellikle kabuklu yemiş ve meyvelerle karın doyurmak, kalede goblenle kaplı odasındaki ipek çarşaflardan, yan odadaki altın ve gümüş tabaklarda sunulan yemeklerden ve onun emirlerini bekleyen hizmetçilerden sonra, tuhaf bir deneyimdi. Fakat hiçbir şeyden bu kadar zevk almamıştı. Uykusu asla bundan daha dinlendirici, yemekler asla bundan daha lezzetli olmamıştı. Şimdiden güçlenmeye başlamıştı. Yüzü bir kral yüzünü andırıyordu.

Büyük gece geldiğinde, çok çeşitli tuhaf tebaası ağır ağır, birer ikişer ya da üçlü, altılı, yedili gruplar halinde bahçeye girdi – dolunay yaklaşıyordu – Caspian ka-

labalığı görüp bağlılık sözlerini duyduğunda göğsü gururla kabardı. Tanıdığı herkes oradaydı: Şişman ayılar, kızıl cüceler, kara cüceler, köstebekler, porsuklar, tavşanlar, kirpiler ve henüz tanışmaya fırsat bulamadığı diğerleri; tilki gibi kızıl renkli beş Faun, baştan ayağa silahlı, tiz sesli bir trompeti takip eden konuşan fare grubu, birkaç baykuş ve yaşlı kuzgun da oradaydı. En arkadan da (bu Caspian'ı çok heyecanlandırdı) sentorlarla birlikte, sırtında bir sepet dolusu cüce taşıyan, Ölüadamlar Tepesi'nden gelen, öyle çok büyük olmasa da gerçek bir dev olan Kazmakürek geldi. Cüceler devin onları taşıma isteğini kabul etmişlerdi etmesine, ama bunun tıpkı dalgalı denizde yapılan bir yolculuğa benzeyeceğini tahmin edebilselerdi şayet, yürümeyi tercih ederlerdi.

Şişman ayılar, toplantıyı sonraya, hatta ertesi güne bırakarak önce ağızlarına layık bir ziyafet çekmek istiyorlardı. Pervane ve diğer sincaplar hem yiyip hem de konuşabileceklerini söylediler; neden toplantı ve ziyafet aynı anda olmasındı ki? Bastıbacak ve fareleri, ziyafet ve toplantının ertelenebileceğini söyleyerek o gece Miraz'ın kalesine saldırmayı, köstebeklerse harekete geçmeden önce bahçenin etrafına siper kazmayı teklif ettiler. Ne var ki Faunlar kutsal bir dansla işe başlamanın daha iyi olacağını düşünüyordu. Yaşlı kuzgun, yemek-

ten önce yapılacak doğru dürüst bir toplantının çok uzun süreceği konusunda ayılarla aynı fikirde olmasına rağmen, tüm topluluğa, kısa bir konuşma yapmasına izin verilmesi için yalvardı. Fakat Caspian, sentorlar ve cüceler bu teklifi kabul etmedi ve gerçek bir savaş konseyinin hemen toplanması için ısrar ettiler.

Tüm diğer yaratıklar bir çember oluşturacak şekilde oturmaya ikna edildiğinde (bu biraz zor oldu) ve Pervane'nin, ondan başka konuşan yokken ileri geri koşturup, "Susun! Kral'ın konuşması için herkes sussun!" demesine engel olduklarında, Caspian, biraz da ürkekçe, ayağa kalktı. "Narnialılar!" diye söze başladı fakat sürdüremedi, çünkü Tavşan Zıpzıp o anda "Şşşş! Yakınlarda bir yerde bir insan var" demişti. Hepsi insanların gözünde birer av hayvanı olduklarının bilincindeydi – birer heykel gibi hareketsiz kalakaldılar. Burunlarını Zıpzıp'ın gösterdiği yöne çevirmişlerdi.

"İnsan gibi kokuyor, ama tam da öyle değil" diye fısıldadı Mantarsever.

"Düzenli adımlarla yaklaşıyor" dedi Zıpzıp.

"İki porsuk ve siz üç cüce oklarınızı hazırlayıp onu karşılamaya gidin, ama sessiz olun" dedi Caspian.

Kara cüce yayına bir ok yerleştirirken, "Birinin hesabını göreceğiz" dedi acımasız bir edayla.

"Yalnızsa vurmayın" dedi Caspian, "Yakalayın."

"Neden?" diye sordu Cüce.

"Söyleneni yap" dedi sentor Fırtına.

Üç cüce ve iki porsuk sinsice bahçenin kuzeybatısındaki ağaçlara doğru koşarken herkes sessiz sedasız bekliyordu. Sonra cücelerden geldiği anlaşılan keskin bir ses duyuldu, "Dur! Kimsin sen?" ve ani bir sıçrama. Aynı anda Caspian'ın çok iyi tanıdığı bir sesin, "Tamam, tamam silahsızım, bileklerimi tutun isterseniz değerli porsuklar, fakat dişlerinizi geçirmeyin. Kral'la konuşmak istiyorum" dediğini duydular.

"Doktor Cornelius!" diye bağırdı Caspian sevinçle ve sonra eski öğretmenini selamlamak üzere ileriye doğru koştu. Herkes etraflarını sarmıştı.

"Pöh!" dedi Nikabrik. "Dönme bir cüce. Yarı cüce – yarı insan! Kılıcımı gırtlağına sokayım mı?"

"Sakin ol Nikabrik" dedi Yaygaracı. "Atalarının günahını bu yaratığa yükleme."

"Bu benim en büyük dostum ve yaşamımı kurtaran kişidir" dedi Caspian. "Dostumu beğenmeyen biri varsa ordumu hemen terk edebilir. Sevgili Doktor, seni tekrar gördüğüme çok memnunum. Bizi nasıl buldun?"

"Küçük bir sihirbazlıkla Majesteleri" dedi aceleyle, onca yolu yürümekten nefes nefese kalan doktor. "Fakat bunu anlatacak zaman yok şimdi. Hepimizin bura-

ı acilen terk etmesi gerekiyor. Birisi ihanet etti ve Miraz şimdiden harekete geçti. Yarın öğlen olmadan etrafınızı çevirecekler."

"İhanet mi?" dedi Caspian, "Kim?"

"Başka bir dönme cüce tabii" dedi Nikabrik.

"Atın Yıldırım" dedi Doktor Cornelius, "sen düştüğünde kaledeki ahırına döndü. Zavallı hayvanın elinden başka bir şey gelmezdi tabii. O zaman senin kaçtığını anladılar. Miraz'ın işkence odalarında sorguya çekilmemek için ortadan kayboldum. Kristal küreme bakarak sizi nerede bulabileceğimi öğrenmeye çalıştım. Fakat bütün gün – bu, dün değil evvelki gündü – ormanda iz süren gruplar gördüm. Dün, ordusunun yola çıktığını öğrendim. Her yerde iz bırakmışsınız. Büyük dikkatsizlik. Ormanı senin safkan cücelerin kadar – ehe – tanıdığımı sanmıyorum ama – her neyse, Miraz bazı belirtilerden Eski Narnia'da hayatın devam ettiğini anladı ve harekete geçti."

Aşağıdan, doktorun ayaklarının dibinden, "Hurraa!" diye minik ve tiz bir ses duyuldu. "Gelsinler! Tek isteğim, kralımın bana ve halkıma en ön safta görev vermesi."

"Bu da ne?" dedi Doktor Cornelius. "Ekselanslarının ordusunda çekirgeler mi var, yoksa sivrisinekler mi?" Aşağı eğilip gözlüklerinin üzerinden dikkatle bak-

tıktan sonra gülmeye başladı.

"Aslan aşkına!" dedi, "Bu bir fare. Senyör Fare, sizinle yakından tanışmak isterim. Böylesine cesur bir hayvanla tanışmaktan şeref duyarım."

"O şeref bana ait bilge adam" dedi Bastıbacak. "Orduda sana saygıda kusur eden kim olursa, cüce olsun, dev olsun, kılıcıma hesap vermek zorunda."

Nikabrik, "Bu budalalıklarla geçirecek zamanımız yok" dedi ve sordu: "Planımız nedir? Savaşmak mı, kaçmak mı?"

"Gerekirse savaş" dedi Yaygaracı. "Ama hazır değiliz, ayrıca burası da kolay savunulabilir bir yer değil."

"Kaçma fikrinden hoşlanmadım" dedi Caspian.

"Duydunuz mu? Duydunuz değil mi?" dedi şişman ayılar. "Ne pahasına olursa olsun kaçmak yok. Hele akşam yemeğinden önce asla olmaz; yemekten sonra da yapacak değiliz ya—"

"Kaçan kurtulur diye bir şey yok" dedi sentor. "Biz düşmana göre değil, düşman bize göre hareket etsin – emin bir yer bulalım."

"Bu akıllıca Ekselansları, bu akıllıca" dedi Mantarsever.

"Peki nereye gideceğiz?" diye sordu birileri.

"Ekselansları" dedi Doktor Cornelius "ve tüm yaratıklar! Bence nehirden aşağı, doğuya, büyük ormanlara

kaçmalıyız. Telmarlılar bu bölgeden nefret eder. Her zaman denizden ve denizin ötesinden gelecek bir şeylerden korkmuşlardır. Büyük ormanların oluşmasına izin vermelerinin nedeni budur. Efsaneler doğruysa, Antik Cair Paravel nehrin ağzında olmalı. O taraflarda herkes bizim dostumuzdur ve düşmanımızdan da nefret ederler. Aslan'ın Kümbeti'ne gitmemiz gerekiyor."

Kalabalıktan, "Aslan'ın Kümbeti mi?" sorusu yükseldi. "Neden bahsettiğini bilmiyoruz."

"Narnialıların antik dönemde büyülü bir yerde inşa ettiği, içinde sihirli bir taşın bulunduğu – belki hâlâ oradadır – büyük bir höyük. Ormanın kenarındadır. Höyüğün içinde koridorlar ve mağaralar varmış. Taş, en ortadaki mağaradaymış. Orada bütün erzaklarımız için yeterli yer vardır. Ayrıca içimizden saklanmaya en fazla ihtiyacı olanlar ve yeraltı yaşamına alışkın olanlar mağaralarda kalabilir. Geri kalanımız ormanda gizlenebilir. Gerekirse hepimiz (değerli dev hariç) höyüğe sığınır, orada açlık dışında, her türlü tehlikeden uzakta oluruz."

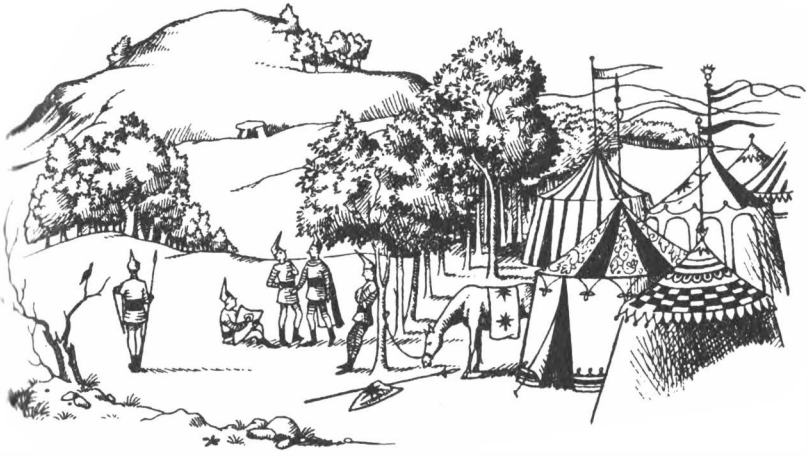
"Aramızda bilge bir adamın bulunması iyi bir şey" dedi Mantarsever; ancak Yaygaracı sessizce mırıldandı: "Çorba ve kereviz! Liderlerimiz keşke bu eski kocakarı hikâyeleri yerine, yiyecek ve silahları düşünselerdi." Ne var ki herkes Cornelius'un teklifini onaylamıştı. Yarım

saat sonra yürüyüşe geçtiler. Güneş doğmadan önce Aslan'ın Kümbeti'ne ulaşmışlardı.

Kesinlikle muhteşem bir yerdi – bir sırtın üzerinde uzun süre önce ağaçlarla kaplanmış yuvarlak yeşil bir tepecik ve tepenin içine açılan küçük bir kapı vardı. İçerisini bilmeyenler için tüneller karmakarışık bir labirent oluşturuyordu. Duvarlar ve tavan düzgün taşlarla kaplanmıştı. Caspian alacakaranlıkta baktığında taşların üzerinde tuhaf şekiller, yılana benzer motifler ve birçok aslan resmi gördü. Bütün bunlar, dadının ona anlattığı Narnia'dan daha da eski bir Narnia'ya ait gibi görünüyordu.

Kümbetin içine ve çevresine yerleştikten sonra şansları tersine dönmeye başladı. Kral Miraz'ın izcileri çok geçmeden onların yeni sığınağını buldu. Miraz ve ordusu ormanın kenarına geldi. Her zaman olduğu gibi, düşman tahmin ettiklerinden daha güçlüydü. Art arda gelen bölükleri gören Caspian'ın cesareti kırılmıştı. Miraz'ın adamları ormana girmekten korkmalarına rağmen onun emriyle ormanın içine, hatta bazen kümbetin dibine kadar yaklaşıp saldırıyorlardı. Anlaşılan Miraz'dan ormandan korktuklarından daha fazla korkuyorlardı. Caspian ve komutanları da şüphesiz ormanın dışına pek çok karşı saldırı düzenliyor, günler ve geceler boyu savaşıyorlardı, ancak durumları pek parlak değildi.

Sonunda her şeyin alabildiğine kötü gittiği bir gece gelip çattı. Gün boyu şiddetle yağan yağmur, akşam olunca durmuş, yerini keskin bir soğuğa bırakmıştı. Caspian o ana kadarki en büyük saldırıyı planladı. Herkes tüm umutlarını bu saldırıya bağlamıştı. Caspian, çoğunluğunu cücelerin oluşturduğu bir birlikle şafakta Miraz'ın ordusunun sağ kanadına saldıracaktı. Çatışmaların en şiddetli anında Dev Kazmakürek, sentorlar ve en vahşi hayvanlardan bir grup başka bir cepheden saldırıya geçip sağ kanadın ordunun geri kalanıyla irtibatını kesmeye çalışacaktı. Ancak devlerin akıllı olmadığı konusunda kimse Caspian'ı uyarmamıştı (Çünkü şimdilerde kimse eskiden Narnia'da olup bitenleri hatırlamıyordu). Zavallı Kazmakürek bir aslan kadar cesurdu cesur olmasına, ama akıl konusuna gelince, bir mercimek tanesi kadar bile aklı yoktu. Yanlış zamanda

yanlış yerden saldırmış, hem kendi birlikleri hem de Caspian'ınkiler ağır kayıplar vermişti. Düşmana verdikleri zarar ise çok azdı. Ayıların en iyisi sakatlanmış, sentorlardan biri ağır biçimde yaralanmıştı. Caspian'ın grubunda yaralanmayan çok az kişi vardı. Islak ağaçların altında, yetersiz yemeklerini yemek üzere toplandıklarında hepsi üzgündü.

En üzgünleri Dev Kazmakürek'ti kuşkusuz. Her şeyin kendi hatası olduğunu biliyordu. Sessizce oturmuş, dinlenmeye çekilen kasvetli fare ordugâhına bakıyor, burnunun ucunda toplanıp büyük bir şapırtıyla farelerin üzerine düşen iri gözyaşları döküyordu. Fareler sıçrayarak kalkıyor, battaniyelerini sıkıyor, kulaklarına kaçan suyu çıkarmaya çalışıyorlardı. Tiz ve güçlü seslerle deve, "Zaten ye-

ıeri kadar ıslandık, bir de gözyaşların çıktı başımıza, hiç düşünce yok mu sende?" diye sızlanıyorlardı. Sonra diğerleri uyandı ve farelere, savaşa bir konser grubu olarak değil, izci olarak katıldıklarını hatırlatarak, neden gürültü yaptıklarını sordular. Kazmakürek, acısıyla baş başa kalabileceği bir yer bulmak üzere parmak ucunda yürüyerek uzaklaşmaya çalışırken birinin kuyruğuna bastı ve bir şey onu ısırdı (sonraları bunun bir tilki olduğunu söylediler). Herkesin sinirleri bozuktu.

O sırada kümbetin kalbi olan gizli odada Kral Caspian, Cornelius, porsuk, Nikabrik ve Yaygaracı toplantıdaydılar. Sihirli Taş Masa, tavanı eski tarz kalın sütunlarla desteklenen odanın ortasındaydı – tam ortadan çatlamıştı – üzerinde, yazıya benzeyen işaretler vardı. Taş masa üstündeki yazılar, kümbetin yapımından önceki o eski zamanlarda, yüzyıllar boyu esen rüzgâr, yağan yağmur ve kar nedeniyle neredeyse silinmişti. Sihir gücü yüksek olan masaya ne dokunuyor ne de etrafında oturuyorlardı – sıradan işler için elverişli değildi. Biraz ötede, soluk yüzlerini aydınlatan ve duvarlara kocaman gölgeler düşüren seramik bir kandil bulundurulan, kaba saba bir ahşap masanın iki yanındaki kütüklerde oturuyorlardı.

"Eğer ekselansları uygun görürse" dedi Mantarsever, "boruyu kullanmanın tam zamanıdır."

Caspian günler önce onlara, sahip olduğu bu değerli şeyden söz etmişti.

"Ona çok ihtiyacımız olduğu kesin" diye cevapladı Caspian. "Ancak en çok ihtiyaç duyduğumuz anın şu an olup olmadığına karar vermek zor. Bu hakkımızı şimdi kullandık diyelim, ya bundan daha acil bir durumla karşılaşırsak ne olacak?"

"Bu mantıkla" dedi Nikabrik, "Ekselansları son ana kadar onu kullanmayacak."

"Ben de aynı fikirdeyim" dedi Doktor Cornelius.

"Ya sen ne düşünüyorsun, Yaygaracı?" diye sordu Caspian.

"Ah, bence" dedi umursamaz bir tavırla dinleyen kızıl Cüce, "Ekselansları biliyor ki boru ve şuradaki kırık taş parçası ve büyük Kralınız Peter ve Aslan – hepsi, ayışığındaki yumurtaya benziyor. Ekselansları boruyu çalsa da çalmasa da fark etmez. Bu konuyla ilgili olarak ısrar edeceğim tek şey, orduya söylenilmemesi. Hayal kırıklığıyla sonuçlanacak (benim düşünceme göre) büyülü bir yardım umudu yaratmanın yararı yok."

"O zaman Aslan adına, Kraliçe Susan'ın borusunu çalacağız" dedi Caspian.

"Efendim, ondan önce yapılması gereken bir şey var" dedi Doktor Cornelius, "Yardımın ne şekilde gerçekleşeceğini bilmiyoruz. Denizler ötesinden Aslan ge-

lebilir. Ancak ben, geçmişten Yüce Kral Peter ve güçlü arkadaşlarının geleceğini umuyorum. Her iki durumda da yardımın bulunduğumuz yere geleceğinden emin olamayız."

"Doğru söze ne denir!" dedi Yaygaracı.

"Sanırım" diye devam etti bilge adam, "onlar – ya da o – Eski Narnia'da bir yere gelecekler. Burası, şu bulunduğumuz yer, en eski ve en büyülü yer. Sanırım her sorunun cevabı burada verilecek. Ancak iki yer daha var: Birisi, kayıtların gösterdiğine göre, kraliyet çocuklarının Narnia'da ilk kez görüldüğü, nehrin yukarısında Kunduzbarajı'nın batısındaki Lamba Çoraklıkları. Diğeriyse aşağıda, nehrin ağzında, bir zamanlar onların kalesi olan Cair Paravel'in bulunduğu yer. Eğer Aslan gelirse, orası onunla buluşmak için en uygun yerdir. Çünkü bütün hikâyeler, onun denizler ötesindeki büyük imparatorun oğlu olduğundan ve denizden geleceğinden söz eder. Onları ya da Aslan'ı karşılamak için, her iki yere de, yani Lamba Çoraklıkları ve nehir ağzına haberciler göndermeyi isterdim."

"Tam da düşündüğüm gibi" diye mırıldandı Yaygaracı. "Bu ahmaklık bize kurtuluş getirmez, olsa olsa iki adam daha kaybederiz!"

"Kimi göndermeyi düşünürdün Doktor Cornelius?" diye sordu Caspian.

"Düşman topraklarını yakalanmadan geçmeyi sincaplardan başkası zor başarır" dedi Mantarsever.

"Bütün sincaplarımız (ki sayıları da öyle çok değil)" dedi Nikabrik, "iyi savaşçılardır. Böyle bir görevde güvenebileceğim tek kişi Pervane'dir."

"Öyleyse Pervane olsun" dedi Kral Caspian. "Peki diğer haberci kim olacak? Biliyorum sen gidersin Mantarsever, fakat yeterince hızlı değilsin. Sen de hızlı değilsin Doktor Cornelius."

"Gitmek istemiyorum" dedi Nikabrik. "Etrafımızdaki bu insanlar ve hayvanlar arasında bir de cücelerin haklarını savunacak bir temsilci bulunmalı."

"Yüksükler ve yıldırımlar!" diye bağırdı Yaygaracı hiddetle. "Kral'la böyle mi konuşulur? Beni gönderin efendim, ben giderim."

"Iyi de, borunun büyüsüne inanmadığını sanıyordum Yaygaracı" dedi Caspian.

"Elbette inanmıyorum Ekselansları. Ama bunun boruyla ilgisi yok. Kaz kovalarken ölmektense burada ölmeyi tercih ederim. Sen benim kralımsın. Nasihat etmekle emir almak arasındaki farkı bilirim. Siz nasihatimi dinlediniz, ben de emrinizi dinliyorum."

"Bunu asla unutmayacağım, Yaygaracı" dedi Caspian. "Biriniz Pervane'yi çağırsın. Boruyu ne zaman çalayım?"

"Güneşin doğmasını bekleyelim, Ekselansları" dedi Doktor Cornelius. "Bazen beyaz büyünün gücünü etkiliyor bu."

Birkaç dakika sonra gelen Pervane'ye görevi açıklandı. Birçok sincap gibi o da (burnu büyüklüğü bir yana) cesur, hevesli, enerjik, yaramaz ve heyecanlıydı. Görevini öğrenir öğrenmez yola çıkmak için sabırsızlanmıştı. Yaygaracı'nın daha kısa bir yolculukla nehrin ağzına, onun da koşarak Lamba Çoraklıkları'na gitmesi planlanmıştı. Yemeklerini aceleyle yedikten sonra, Kral, Porsuk ve Doktor'un ateşli teşekkürleri ve iyilik dilekleriyle yola çıktılar.

8

Ada Nasıl Terk Edildi?

"Ve böylece" dedi Yaygaracı (çünkü anlaşılacağı üzere, bu hikâyeyi Cair Paravel'in harap olmuş salonundaki çimler üzerinde oturan dört çocuğa anlatan oydu) – "ve böylece, cebime bir iki lokma ekmek koydum, hançerim dışında yanıma hiçbir silah almadan sabahın alacakaranlığında yola çıktım. Hayatım boyunca benzerini işitmediğim bir ses duyduğumda yürümeye başlayalı saatler olmuştu. Eh, bunu asla unutmayacağım. Ses her tarafı kaplamıştı. Gökgürültüsü gibiydi, ama daha uzun sürmüştü. Suyun akışı gibi yumuşak ve tatlı, aynı zamanda ağaçları sarsacak kadar güçlüydü. O an kendi kendime, 'Eğer bu, boru değilse bana da tavşan desinler' dedim. Ve sonra borunun neden daha önce çalınmadığını merak etmeye başladım—"

"Saat kaçtı?" diye sordu Edmund.

"Dokuz ile on arasıydı" dedi Yaygaracı.

"Tam bizim tren istasyonunda olduğumuz zaman!" dedi çocuklar hep bir ağızdan ve parıltılı gözlerle birbirlerine baktılar.

"Lütfen devam et" dedi Lucy.

"Eh, dediğim gibi, merak ediyordum, elimden geldiği kadar hızlı koşuyordum. Bütün gece koştum – sonunda bu sabaha karşı, sanki bir dev kadar akılsızmışım gibi, nehrin büyük bir kavisini kısa yoldan kat etmek için açık bir alandan geçme riskini göze aldım ve yakalandım. Miraz'ın ordusuna değil, sahil yakınlarında bir sınır kalesi vardır, o kaleye komuta eden Miraz yanlısı yaşlı ve gururlu bir aptala yakalandım. Size, benden gerçek hikâyeyi öğrenemediklerini söylememe gerek yok. Başka birisi olsa beni hemen oracıkta öldürürdü. Ne de olsa ben bir cüceydim ve bu yeterliydi. Heyhat, ıstakozlar ve lolipoplar! Derebeyinin gururlu bir aptal olması işime yaradı. Beni törensel bir şekilde 'hayaletlere' göndermek istedi. Sonrasını biliyorsunuz; bu genç bayan (başıyla Susan'ı işaret etti) bir okçuluk numarası yaptı – harika bir atış olduğunu söylemeliyim – ve işte beraberiz. Silahım da yok; onu aldıklarını tahmin edersiniz." Piposunu vurarak temizledi ve yeniden doldurdu.

"Ulu Tanrım!" dedi Peter. "Öyleyse dün sabah bizi perondaki banktan buraya sürükleyen şey boruydu, se-

nin borun Su! İnanmak çok zor, ama her şey bunu gösteriyor."

"Eğer büyüye inanıyorsan, inanmayanı anlaman zordur" dedi Lucy. "İnsanların büyü yoluyla bir yerden – bir dünyadan – başka bir yere gittiğini anlatan birçok hikâye yok mudur? Demek istediğim, *Binbir Gece Masalları*'ndaki bir büyücü cini çağırdığında, cin gelmek zorundadır. Biz de aynen onun gibi, gelmek zorundaydık."

"Evet" dedi Peter, "sanırım bunu böylesine tuhaf gösteren şey, hikâyelerde çağıranın daima bizim dünyamızdan biri olması. İnsan, cinin nereden geldiğini asla düşünmüyor."

"Ayrıca şimdi biz cinin neler hissettiğini de biliyoruz" dedi Edmund kıkırdayarak. "Bizim böyle çağrılabileceğimizi bilmek biraz rahatsız edici. Babamın, 'telefonun insafına kalmış' dediği şeyden daha da kötü."

"Ama burada olmayı biz kendimiz istiyoruz, değil mi" dedi Lucy, "eğer Aslan böyle buyurduysa—"

"Bu arada" dedi Cüce, "ne yapmamız gerekiyor? Sanırım geri dönüp Kral Caspian'a yardım gelmediğini söylesem iyi olur."

"Yardım gelmedi mi?" dedi Susan. "Geldi ya işte. Buradayız."

"Ya – evet eminim. Görüyorum" dedi piposu tıkan-

mış gibi görünen Cüce (her nedense pipoyu temizlemekle daha çok ilgileniyordu). "Yine de – şeyy – demek istiyorum ki—"

"Hâlâ bizim kim olduğumuzu anlamadın mı?" diye bağırdı Lucy. "Aptalsın sen."

"Sanırım eski hikâyelerde adı geçen dört çocuk sizsiniz" dedi Yaygaracı. "Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum elbette. Ayrıca bunun ilginç olduğuna da kuşku yok. Fakat eğer alınmazsanız—" yeniden duraksadı.

"Devam et. Ne söyleyeceksen söyle" dedi Edmund.

"Eh, benden günah gitti, hiç alınmayın" dedi Yaygaracı. "Artık sizin de bildiğiniz gibi Kral, Mantarsever, Doktor Cornelius... eh, bilmem anlatabiliyor muyum, yardım bekliyorlardı. Başka bir deyişle, sizlerin muhteşem birer savaşçı olduğunuzu düşünüyorlardı. Oysa – biz çocuklardan çok hoşlanırız filan, ama şu anda savaşın ortasında – eminim anladınız."

"İşe yaramayacağımızı düşündüğünü söylemek istiyorsun" dedi Edmund yüzü kızararak.

"Şimdi, lütfen alınmayın" diye sözünü kesti Cüce. "Benim sevgili küçük dostlarım, size söz veririm ki..."

"Senden küçük lafını işitmek biraz garip kaçıyor" dedi Edmund sıçrayarak. "Sanırım Beruna Savaşı'nı kazandığımıza inanmıyorsun. Benim hakkımda ne is-

tersen söyleyebilirsin, ama biliyorum ki..."

"Soğukkanlılığımızı kaybetmenin yararı yok" dedi Peter. "Ona hazine odasından yeni bir zırh verelim, biz de silahlarımızı kuşanalım ve ondan sonra konuşalım."

"Ne yapmak istediğini tam anlamış değilim" diye söze girdi Edmund, ancak Lucy hemen onun kulağına, "Peter'in dediğini yapsak iyi olmaz mı?" diye fısıldadı. "Biliyorsun o Yüce Kral. Sanıyorum bir planı var." İkna olan Edmund'un fenerinin yardımıyla hep beraber – Yaygaracı da dahil – merdivenlerden, toz altındaki muhteşem hazine odasının karanlık soğuğuna indiler.

Rafların üzerinde duran serveti görünce gözleri parlayan cüce (onları görmek için parmaklarının ucunda yükselmek zorunda kalmasına rağmen) kendi kendine mırıldandı, "Nikabrik bunları asla görmemeli, asla." Cüceye uygun büyüklükte zincirli bir zırh, bir kılıç, miğfer, kalkan, yay ve bir sadak dolusu ok bulmakta zorlanmadılar. Bakırdan yapılmış miğfer yakut kakmalı, kılıcın kabzası altın işlemeliydi. Yaygaracı, kullanmak şöyle dursun, ömründe bu kadar çok mücevher görmemişti. Çocuklar da zırhlarını ve miğferlerini giydiler. Edmund'a bir kılıç ve kalkan, Lucy'ye de bir yay buldular – Peter ve Susan'ın hediyeleri üzerlerindeydi. Zırh şakırtılarıyla merdivenlerden yukarı çıkarken okul çocuklarından çok birer Narnialı gibi görünüyor, ken-

dilerini öyle hissediyorlardı. İki oğlan arkadan yürüyor, anlaşıldığı kadarıyla plan yapıyorlardı. Lucy, Edmund'un, "Hayır, ben yapayım. Kazanırsam onun için çok daha aşağılayıcı olur. Yok eğer kaybedersem hepimiz için daha az aşağılayıcı olur" dediğini duydu.

"Tamam, Ed" dedi Peter.

Gün ışığına çıktıklarında Edmund, Cüce'ye dönerek çok nazik bir ifadeyle, "Sana bir şey sormak istiyorum" dedi. "Bizim gibi çocukların senin gibi büyük bir savaşçıyla karşılaşma şansı pek yoktur. Benimle bir eskrim maçı yapar mısın? Bu çok hoşuma gider."

"Tamam delikanlı ama" dedi Yaygaracı, "bu kılıçlar keskin."

"Biliyorum" dedi Edmund. "Merak etme, sana asla yaklaşmayacağım. Ayrıca, sana zarar vermeden kılıcımı düşürecek kadar da zekisin."

"Bu tehlikeli bir oyun" dedi Yaygaracı. "Ama madem senin için çok önemli, bir-iki el deneyelim."

Az sonra kılıçlar çekilmişti. Diğer üç çocuk kürsünün bir köşesine çekilip seyretmeye başladılar. Buna değmişti doğrusu. Sahnede gördüğünüz, kılıçlarla yapılan gülünç karşılaşmalara benzemiyordu. Mükemmele yakın örneklerini gördüğünüz eskrim karşılaşmaları gibi de değildi. Bu, gerçek bir kılıç dövüşüydü. Burada en önemli hamle düşmanın bacaklarını kesmeye çalış-

maktır. Çünkü zırhla kaplı olmayan kısım bacaklardır. Düşman kılıcını salladığında siz yerden yukarı zıplamalısınız ki kılıç ayaklarınızın altından geçsin. Bu durum cüceye avantaj sağlamıştı. Edmund daha uzun boylu olduğu için sürekli eğilmek zorunda kalıyordu. Eğer Yaygaracı'yla yirmi dört saat önce dövüşseydi, herhalde Edmund'un hiç şansı olmazdı. Ancak adaya ulaştıklarından beri Narnia'nın havası onu etkisine almıştı. Tüm eski savaşları hatırlamış, kolları ve parmakları eski hünerini kazanmıştı. Kral olan Edmund'du. İki savaşçı bir daire etrafında durmaksızın dönüyor, darbe üstüne darbe indiriyorlardı birbirlerine. Susan (bu tür şeylerden hoşlanmayı hiçbir zaman öğrenememişti), "Ah, dikkatli ol" diye bağırıyordu. Sonra nasıl olduğunu kimsenin görmediği bir çabuklukla (eğer Peter kadar becerikli olsalardı, görürlerdi), Edmund son bir hamle yaptı ve kılıcını şimşek gibi salladı. Cücenin kılıcı elinden uçtu. Yaygaracı kılıcı düşüren elini tuttu. Kolu boşlukta, bir kriket sopasıyla topa vururken olduğu gibi sallanmıştı.

Kılıcını kınına sokarken, "Umarım yaralanmamışsındır, sevgili küçük dostum?" dedi Edmund, biraz soluyarak.

"Anlıyorum" dedi Yaygaracı kuru bir sesle. "Hiç görmediğim bir oyun biliyormuşsun."

"İyi bildin" dedi Peter. "Dünyanın en iyi kılıç ustası, bilmediği bir oyunla silahından olabilir.

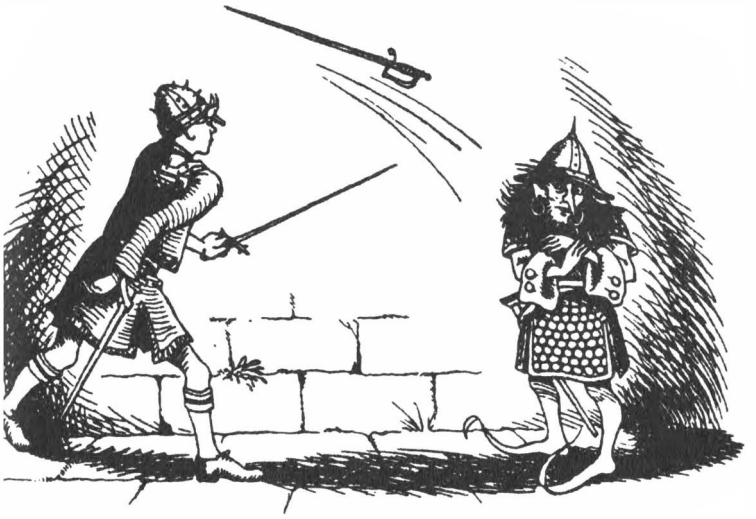
Sanırım Yaygaracı'ya başka bir şans daha tanımak adilce olur. Kız kardeşimle bir okçuluk yarışması yapar mısın? Biliyorsun okçulukta hile yoktur."

"Ah, şakacısınız, çok şakacı" dedi Cüce. "Bu sabah olanlardan sonra, sanki onun nasıl ok attığını bilmezmişim gibi – şimdi anlıyorum. Fark etmez ama. Deneyelim bakalım." Boğuk bir sesle konuşmuştu, ama gözleri parıldıyordu, çünkü halkı arasında çok ünlü bir okçuydu.

Beşi birden bahçeye çıktılar.

"Hedef ne olacak?" diye sordu Peter.

"Şuradaki duvarın üzerinden sarkan daldaki elma

olabilir" dedi Susan.

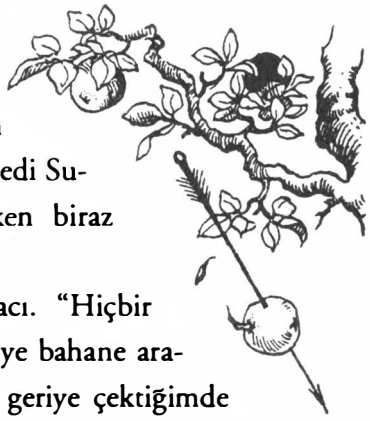
"Evet iyi olur, küçük kız" dedi Yaygaracı. "Kemerin ortasına yakın olan sarı elmayı mı kastediyorsun?"

"Hayır, o değil" dedi Susan. Üstteki, kırmızı olanı, mazgalın üstündeki."

Cücenin yüzü asıldı. Kimsenin duymayacağı bir sesle, "Elmadan çok kiraza benziyor" diye mırıldandı.

İlk atış için yazı tura attılar (bu, daha çok, bugüne kadar hiç yazı tura atıldığını görmemiş Yaygaracı içindi). Susan kaybetti. Salondan bahçeye inen merdivenlerin başından atış yapacaklardı. Herkes, Cüce'nin duruşundan, yayını tutuşundan yaptığı işi iyi bildiğini anlayabiliyordu.

Tınnnn sesi çıktı ipten. Mükemmel bir atıştı. Ok sıyırıp geçerken minik elma sallandı, bir yaprak titreşerek yere düştü. Sonra Susan merdivenlerin başına çıktı, yayını gerdi. Susan bu tür karşılaşmalardan Edmund kadar hoşlanmıyordu. Hoşnutsuzluğu elmayı vuramama kuşkusundan kaynaklanmıyordu. Öylesine yufka yürekli biriydi ki, az önce yenilmiş birini yenmekten nefret ediyordu. Yayını kulağının dibine kadar çekerken Cüce onu dikkatle izledi. Sonra bir anda bu sessiz yerde, hepsinin duyabildiği yumuşak bir çarpma sesiyle elma, Susan'ın okunun ucunda çimenlerin üzerine düştü.

"Oo, aferin Su" diye bağırdı diğer çocuklar.

"Aslında seninkinden daha iyi bir atış değildi" dedi Susan Cüce'ye. "Sen atarken biraz rüzgâr vardı."

"Yoktu" dedi Yaygaracı. "Hiçbir şey söyleme bana. Yenilgiye bahane aramam ben. Kolumu iyice geriye çektiğimde son aldığım yaranın beni rahatsız etmesi bile mazeret olamaz—"

"Ah, yaralı mısın?" diye sordu Lucy. "Bakmama izin ver."

"Küçük kızların bakmak isteyeceği bir görüntü değil" diye başladı Yaygaracı, ancak hemen toparlandı: "İşte yine bir aptal gibi konuşmaya başladım" dedi. "Erkek kardeşinin büyük bir kılıç ustası, kız kardeşinin büyük bir okçu olduğu gibi, sanırım sen de büyük bir hekimsindir." Merdivenlere oturdu, zırhını çıkardı ve bir çocuğunkinden daha büyük olmamasına rağmen, bir denizcininki kadar kaslı ve kıllı kolunu açıkta bırakacak şekilde küçük gömleğini sıyırdı. Omzunda, beceriksizce yapılmış bir sargı vardı, Lucy onu çözmeye başladı. Sargının altındaki yara çok kötüydü, büyük bir şişkinlik vardı. "Ah, zavallı Yaygaracı" dedi Lucy, "ne

kötü!" Sonra şişesindeki likörden, dikkatle, tek bir damla damlattı.

"Aman – ah! Ne yaptın?" dedi Yaygaracı. Gözlerini kıstı, başını çevirip sakalını geriye doğru topladı ama omzunu bütünüyle göremiyordu. Sonra, vücudunuzun erişemediğiniz bir yerini kaşımaya çalışırken yaptığınız gibi, kollarını ve parmaklarını zorlayarak, yarasına dokunmaya çalıştı. Daha sonra kolunu salladı, kaldırdı, kaslarını sınadı. En sonunda da ayağa sıçrayarak, "Devler ve ardıçlar! İyileşti! Eskisi kadar iyi" diye bağırdı. "Eh, bir cüceden beklenmeyecek kadar maskaralık yaptım. Alınmadınız umarım? Siz Majestelerinden ayrı ayrı, beni bağışlamanızı dilerim. Affedersiniz. Hayatımı kurtardınız, yaramı iyileştirdiniz, yemek verdiniz – dersimi de aldım, her şey için teşekkür ederim."

Çocuklar, "Bir şey değil, lafı mı olur" diye karşılık verdi.

"Evet şimdi" dedi Peter, "Artık bize inanıyorsan—"

"İnanıyorum" dedi Cüce.

"Ne yapmamız gerektiği yeterince açık. Bir an önce Kral Caspian'a katılmalıyız."

"Ne kadar acele edersek o kadar iyi" dedi Yaygaracı. "Aptallığım yüzünden bir saate yakın zaman kaybettik."

"Oraya varmamız, senin geldiğin yoldan iki gün

ılır" dedi Peter. "Yani, bizim için. Siz cüceler gibi bütün gün ve bütün gece yürüyemeyiz biz." Sonra diğerlerine döndü. "Yaygaracı'nın Aslan'ın Kümbeti dediği yer Taş Masa'nın ta kendisi. Hatırlarsınız, oradan Beruna Sığlıkları yarım gün çeker, belki daha da az—"

"Biz oraya Beruna Köprüsü deriz" dedi Yaygaracı.

"Bizim zamanımızda köprü yoktu" dedi Peter. "Evet, sonra Beruna'dan burası, bir günden fazla çekerdi. Normal bir yürüyüşle, ikinci gün çay saatinde eve ulaşırdık. Hızlı yürüdüğümüzde bütün yolu bir buçuk günde kat ederdik."

"Şimdi oraların ormanlık olduğunu unutma" dedi Yaygaracı, "ayrıca sakınmamız gereken düşmanlar var."

"Baksanıza" dedi Edmund, "sevgili küçük dostumuzun geldiği yoldan gitmek zorunda mıyız?"

"Majesteleri, eğer beni seviyorsanız, bu sözü bir daha duymak istemiyorum." dedi Cüce.

"Pekâlâ" dedi Edmund. "S.K.D. diyeyim öyleyse."

"Hadi Edmund" dedi Susan. "Onunla dalga geçip durma."

"Fark etmez kızım – yani Majesteleri" dedi Yaygaracı kıkırdayarak, "Bir kıymık öldürmez insanı." (Bundan sonra neredeyse anlamını unutana kadar, ona S.K.D. dediler.)

"Dediğim gibi" diye devam etti Edmund, "o yoldan

gitmek zorunda değiliz. Neden Billursu Körfezi'ne ulaşana kadar sahil boyunca, güneye doğru kürek çekmeyelim ki? Bu yol bizi Taş Masa Tepesi'nin arkasına götürür. Hem denizde olduğumuz sürece güvende oluruz. Şimdi yola çıkarsak karanlık bastırmadan Billursu'nun ağzında oluruz. Birkaç saat uyuyup, yarın erkenden Caspian'a ulaşabiliriz."

"Sahilleri tanımak güzel şey be" dedi Yaygaracı. "Hiçbirimiz Billursu hakkında bir şey bilmiyoruz."

"Yiyecek işini nasıl halledeceğiz" diye sordu Susan.

"Elmalarla yetinmek zorundayız" dedi Lucy. "Haydi işe koyulalım. Yaklaşık iki gündür buradayız ve henüz bir şey yapmadık."

"Bir daha şapkamı balık sepeti yerine kullanmanıza izin vermeyeceğim" dedi Edmund.

Yağmurluklardan birini torba olarak kullanıp içine kilolarca elma doldurdular. Sonra kuyudan kana kana su içtiler (çünkü derenin ağzına gelene kadar tatlı su bulma olanakları yoktu) ve kayığın yanına gittiler. Çocuklar, harabeye dönmüş olsa da evleri gibi hissettikleri Cair Paravel'i terk edeceklerine üzülüyorlardı.

"S.K.D. dümene geçse iyi olur" dedi Peter, "Ed ve ben kürek çekeceğiz. Ama bir dakika, zırhlarımızı çıkarmalıyız; işimiz bitene kadar çok terleyeceğiz. Kızlar teknenin başında durup S.K.D.'ye talimat verseler iyi

olur, çünkü yolu bilmiyor. Adayı geçene kadar epeyce açıktan gitmeliyiz." Biraz sonra arkalarında, küçük koylar ve burunlar kaybolmaya, adanın ormanlık sahilleri yeşil bir şerit halini almaya başlamıştı.

Kayık hafif dalgalarla yükselip alçalıyordu. Çevrelerini saran, sanki sonsuza kadar uzanan deniz, uzaklarda mavi, kayığın yakınlarındaysa yeşildi. Her yer iyot kokuyordu. Suyun şarıltısı, kayığın bordasına şap şap vuruşu, küreklerin şapırtısı, ıskarmozların gıcırtısı dışında hiçbir ses duyulmuyordu. Hava çok sıcaktı.

Kayığın baş tarafındaki Lucy ve Susan hayatlarından memnundu. Kenardan eğilip, bir türlü erişemedikleri suya dokunmaya çalışıyorlardı. Tertemiz denizin genel olarak açık renkli kumlarla kaplı ancak yer yer mor renkli yosun öbeklerinin yer aldığı dibi görülebiliyordu.

"Aynı eskisi gibi" dedi Lucy. "Terebinthia ve Galma, Yedi Adalar ve Issız Adalar'a yaptığımız yolculuğu hatırlıyor musun?"

"Evet" dedi Susan, "ve bastonunda kuğu başı olan, oymalı kuğu kanatları neredeyse beline kadar gelen büyük gemimiz *Splendor Hyaline*'i."

"İpek yelkenlerini ve kocaman kıç lambalarını."

"Güvertedeki kokteylleri ve müzisyenleri."

"Yukarıda, yelkenlerin arasında müzisyenlere flüt

çaldırdığımız, flüt seslerini gökyüzünden gelen müzikmiş gibi dinlediğimiz zamanları hatırlıyor musun?"

Biraz sonra Susan, Edmund'un yerine küreğe geçti. Edmund, Lucy'yle beraber buruna geldi. Şimdi adayı geçmişlerdi. Terk edilmiş ormanlık sahile daha yakın seyrediyorlardı. Oraların bir zamanlar mutlu ve dost insanların yaşadığı çıplak, rüzgârlı yerler olduğunu hatırlamasalar, ormanın çok güzel olduğunu düşünebilirlerdi.

"Üf! Bu çok zor bir iş" dedi Peter.

"Ben de biraz kürek çekemez miyim?" dedi Lucy.

"Kürekler senin için çok büyük" diye kestirip attı Peter. Aksiliğinden değil, konuşmaya harcayacak gücü kalmadığı için öyle yapmıştı.

9

Lucy'nin Gördüğü Şey

Son burnu geçerek, Billursu Körfezi'nden içeriye doğru dönüp yolculuklarının son bölümüne başladıklarında Susan ve iki oğlan müthiş yorgundular. Bir yandan güneş altında saatlerce yol almak, öte yandan suyun yansısı Lucy'nin başını ağrıtmıştı. Yaygaracı bile yolculuğun bitmesini arzuluyordu. Dümen tutmak için oturduğu yer cücelere göre değil, normal insanlara göre yapılmıştı; ayakları sintine tahtalarına ulaşmıyordu. Bu halde on dakika bile durmanın ne kadar rahatsızlık verdiğini hepiniz bilirsiniz. Çocukların yorgunlukları arttıkça hevesleri azalıyordu. O ana kadar Caspian'a ulaşmaktan başka bir şey düşünmemişlerdi. Oysa şimdi, onu bulduklarında ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Bir avuç cüce ve orman yaratığının, yetişkin insanların oluşturduğu bir orduyu nasıl yeneceğini merak

ediyorlardı.

Billursu Körfezi'nin kıvrımlarını izleyerek içerilere doğru kürek çekerlerken, yavaş yavaş karanlık çöküyordu. Körfezin iki yakası birbirine doğru yaklaşıyor, her iki yandan sarkan ağaçlar başlarının üzerinde neredeyse birbirine kavuşuyordu. Karanlık giderek koyulaştı. Artık arkalarında bıraktıkları denizin sesi duyulmuyordu. Etraf çok sessizdi. Ormanın içlerinden Billursu'ya kavuşan dereciklerin şıpırtısını dinliyorlardı. Sonunda yorgun argın kıyıya çıktılar.

Ateş yakmaya bile güçleri kalmamıştı. Bu nedenle bir şeyler yakalamak ya da vurmak yerine, elmadan ibaret bir akşam yemeğini yeğlediler (bir daha asla elma görmek istememelerine rağmen). Sessizce yenen bir yemekten sonra hep beraber dört büyük kayın ağacının arasındaki kuru yapraklar ve yosunların üzerinde, birbirlerine sokularak yattılar.

Lucy dışında hemen herkes uyudu. Lucy diğerlerinden daha az yorulduğu için uyumakta zorluk çekiyordu. O ana kadar cücelerin horladığını unutmuştu. Uykuya dalmanın en iyi yollarından birinin, kendini zorlamaktan vazgeçmek olduğunu bildiği için gözlerini açtı. Çalılıkların dalları arasındaki boşluktan Billursu'nun bir bölümünü görebiliyordu. Yukarıya, gökyüzüne baktı. İşte oradaydılar! Onca yıldan sonra, parlak Narnia yıl-

dızlarını yeniden görmüştü! Heyecandan çıldıracak gibiydi. Bir zamanlar Narnia'da kraliçeyken, İngiltere'de yattığı saatten çok daha geç yatardı. Bu nedenle buradaki yıldızları, dünyanın yıldızlarından daha iyi bilirdi. Uzandığı yerden yaz takımyıldızlarının en azından üçünü görebiliyordu. Gemi, Çekiç ve Leopar. "Sevgili yaşlı Leopar" diye mutlulukla mırıldandı kendi kendine.

Uykusu gelmiyor, aksine kaçıyordu; uyurgezerliğe benzeyen tuhaf bir sersemlik vardı üzerinde. Körfez gittikçe aydınlanıyordu. Onu görememesine rağmen şimdi ayın, körfezin üzerinde olduğunu anlamıştı. Bütün ormanın, tıpkı kendisi gibi uyanmakta olduğu hissine kapıldı. Bilinçsizce, çabucak kalktı ve yattıkları yerin biraz ötesine doğru yürüdü.

"Bu çok hoş" diye kendi kendine mırıldandı Lucy. Serin, berrak havada her yerden hoş kokular yayılıyordu. Yakınlarda bir yerde, bir bülbülün cıvıltısının kesilip, yeniden başladığını işitti. İlerisi biraz daha aydınlıktı. Işığa doğru yürüyerek ağaçların daha seyrek olduğu bir yere geldi. Ağaçların arasında kalan boşluklardan sızan ayışığı ufak ışık öbekleri yaratıyordu, ama bu ışıkta beliren nesnelerin ne olduğunu anlamak hayli güçtü. O anda, sonunda sesini akort etmeyi becerdiği anlaşılan bülbül bir şarkıya başladı.

Gözleri ışığa alışmaya başlayan Lucy, kendisine en

yakın olan ağaçları belirgin bir şekilde görüyordu. Ağaçların konuşabildiği Narnia'daki o eski günlerin özlemi, bütün benliğini sardı. Eğer uyandırabilirse, bu ağaçların tıpkı birer insan gibi konuşacağından emindi. Gümüş renkli bir huş ağacına baktı – yumuşak, şırıl şırıl akan su gibi bir sesi olurdu. Dans etmekten hoşlanan, saçları darmadağın narin bir kıza benzerdi. Meşe ağacına baktı – kızıl sakallı, pörsümüş ellerinde ve yü-

zünde et benleri olan kıllı, sempatik bir yaşlı adam gibi olurdu. Dibinde durduğu kayın ağacına baktı. Ah! En iyileri o olurdu – hoş ve görkemli, zarif bir tanrıça, ormanın hanımefendisi...

"Ah ağaçlar, ağaçlar, ağaçlar" dedi Lucy (konuşmaya niyeti olmamasına rağmen). "Ah ağaçlar uyanın, uyanın, uyanın. Hatırlamıyor musunuz? Beni hatırlamıyor musunuz? Orman perileri, ağaç perileri, çıkın ortaya, konuşun benimle."

En ufak bir esinti olmamasına rağmen, çevresindeki bütün ağaçlar kıpırdandı. Hışırdayan yapraklar sanki bir şeyler söylüyordu. Bülbül onlara kulak verircesine sustu. Lucy, ağaçlardan çıkan sesleri anlamak üzere olduğu hissine kapıldı. Ne var ki o an hiç gelmedi. Hışırtı kesildi. Bülbül tekrar ötmeye başladı. Ayışığına rağmen orman, yine eski sıradanlığına büründü. O sırada Lucy (hani bazen bir isim ya da tarih hatırlamaya çalışırken, tam hatırlamak üzere olduğunuz sırada unutup gidersiniz) az farkla bir şeyleri kaçırdığı izlenimine kapılmıştı. Sanki ağaçlara, bir saniye erken ya da bir saniye geç seslenmişti. Belki de bir kelime dışında tüm doğru sözleri söylemişti. Kullanmaması gereken bir kelime kullanmış olabilirdi.

Aniden bir yorgunluk çöktü üzerine. Kamp yerine geri döndü, Susan'la Peter'in arasına sokuldu ve birkaç

dakika sonra uyuyakaldı.

Ertesi sabah üşümüş ve neşesiz bir halde uyandılar. Ormanda kurşuni bir alacakaranlık vardı (güneş henüz doğmamıştı). Her şey nemli ve kirliydi.

"Olmalar, heyhat" dedi Yaygaracı yalancıktan bir gülümsemeyle. "Siz eski kral ve kraliçelerin yardımcılarınıza iyi bakmadığınızı söylemeliyim!" Ayağa kalkıp silkindiler ve etraflarına baktılar. Ağaçlar sıktı. Birkaç metre ötesini göremiyorlardı.

"Sanırım Ekselansları yolu biliyordur" dedi Cüce.

"Bilmiyorum" dedi Susan. "Hayatım boyunca bu ağaçları hiç görmedim. Aslında, nehri takip etmemiz gerektiğini düşünüyordum."

Peter tatlı sert, "Madem öyleydi, bunu önceden söy-

lemeni beklerdim" diye cevapladı.

"Ona bakma sen" dedi Edmund. "Her zaman oyunbozanlık yapar. O cep pusulası hâlâ yanında, değil mi Peter? Kuzeybatı yönünden ayrılmamalıyız. Bu şekilde doğru yolda olduğumuzdan emin olabiliriz. O küçük nehri geçip – ismi neydi? Dilimin ucunda!"

"Anladım" dedi Peter. "Büyük nehre, Beruna Sığlıkları'nda ya da S.K.D.'nin dediği gibi, Beruna Köprüsü'nde karışan nehir."

"Doğru. Onu geçip yokuş yukarı vurursak Taş Masa'ya (yani Aslan'ın Kümbeti'ne) saat sekiz dokuz gibi ulaşırız. Umarım Kral Caspian bize iyi bir kahvaltı verir!"

"Umarım yanılmıyorsundur" dedi Susan. "Ben hiçbir şey hatırlamıyorum."

Edmund, "Bu kızların en kötü yanı" dedi Peter'le Cüce'ye, "yön duygularının hiç gelişmemiş olması."

"Aklımıza takılan bir şeyler var da ondan" dedi Lucy.

Başlangıçta her şey yolundaydı. Eskiden kalma bir patika bulduklarını bile düşündüler. Ancak orman hakkında biraz bilginiz varsa, bunun bir hayalden ibaret olduğunu tahmin edebilirsiniz. Daha beş dakika geçmeden yolunuzu kaybeder, bambaşka bir yola saparsınız (ve onun başka bir yol değil, aynı yolun deva-

mı olduğunu zannedersiniz). Bir süre sonra o yolu da kaybedersiniz. Ta ki doğru yoldan iyice ayrılıp, izlediğiniz yollardan hiçbirinin gerçek bir patika olmadığını anlayana kadar. Ne var ki ormana alışık olan oğlanlar ve cücenin, yanıldıklarını anlamaları için birkaç saniye yetiyordu.

Ağır adımlarla (önceki gün kürek çektikleri için üçü de çok yorgundu) yarım saat kadar yürümüşlerdi. Yaygaracı aniden, "Durun" diye fısıldadı. Durdular. "Biri bizi takip ediyor" dedi alçak bir sesle. "Daha doğrusu bizimle beraber gelen biri. Orada, sol tarafta." Oldukları yerde kalıp kulak kesildiler ve pür dikkat çevreye göz gezdirdiler. "Sen ve ben oklarımızı hazırlasak iyi olacak" dedi Susan, Yaygaracı'ya. Cüce başıyla onayladı. İki yay da atışa hazır olunca takım yeniden hareket geçti.

Oldukça seyrek olan ormanlık alanda, dikkatle etrafı gözleyerek kırk elli metre kadar yürüdüler. Sonra çevresinden dolaşıp geçmek zorunda oldukları, ağaçların altındaki çalı örtüsünün geçit vermediği bir yere geldiler. Tam orayı geçerlerken çatırdayan dalların arasından, homurtulu sesiyle yıldırım gibi fırlayan, parıltılı bir canlı göründü. Ödü patlayan Lucy yere düşerken bir yayın tınlaması duyuldu. Lucy kafasını kaldırıp baktığında ürkütücü bir boz ayının, Yaygaracı'nın

okuyla böğründen vurulmuş olarak yattığını gördü.

"Bu yarışmayı da S.K.D. kazandı Su" dedi Peter zoraki bir gülümsemeyle. Bu olay onu da çok sarsmıştı.

"Ben – ben çok geç kaldım" dedi Susan utangaç bir sesle. "Bilirsin, ben onun bildiğimiz türden, konuşan bir ayı olduğunu sanmıştım." Susan öldürmekten nefret ederdi.

"Sorun da burada" dedi Yaygaracı, "hayvanların birçoğu dilsizleşip düşman oldular, fakat hâlâ diğer türden olanlar var. Asla bilemezsin ve anlamak için de bekleyemezsin."

"Zavallı yaşlı ayı" dedi Susan. "Onun konuşan bir ayı olduğunu düşünmüyorsun değil mi?"

"Hayır, değildi" dedi Cüce. "Yüzünü gördüm, hırlamasını duydum. Tek istediği, kahvaltısı için küçük bir kızdı. Kahvaltıdan söz etmişken, Kral Caspian'ın iyi bir kahvaltı vereceğini umduğunuzu söylediğinizde siz Majestelerinin cesaretini kırmak istemedim. Şimdi size kampta et kıtlığı olduğunu söylemeliyim. Ayrıca ayı eti yemek iyi olur. Ayıyı burada bırakmak ayıp. Parçalayıp birazını almalıyız. Bu iş bizi yarım saatten fazla geciktirmez. Sanırım siz gençler – krallar desem iyi olur – bir ayının derisini yüzmeyi biliyorsunuzdur."

"Gidip uzakta bir yere oturalım" dedi Susan, Lucy'ye. "Bunun ne kadar kötü ve pis bir iş olduğunu

bilirim." Lucy omuzlarını silkti ve başıyla onayladı. Oturduklarında, "Kafamda öylesine kötü düşünceler dolanıyor ki Su" dedi.

"Nedir?"

"Ya bir gün dünyamızdaki, yurdumuzdaki insanlar, insan görünümü altında, aynı buradaki hayvanlar gibi için için vahşileşirse, kimin ne olduğu anlaşılmazsa ne olacak? Korkunç değil mi?"

Pratik zekâsı gelişkin olan Susan, "Zaten Narnia'da yeterince sorunumuz var" dedi. "Bu tür düşüncelerin sırası değil şimdi."

Geri döndüklerinde cüce ve oğlanlar, etin iyi kısımlarından taşıyabilecekleri kadarını kesmişlerdi. Çiğ eti cepte taşımak olacak şey değildir, ama taze yapraklara sararak bu işi en iyi şekilde hallettiler. Uzunca bir süre yürüyüp açlık başlarına vurduğunda, bu cıvık ve sevimsiz paketlere farklı bir gözle bakacaklarını bilecek kadar deneyimliydiler.

Güneş doğup kuşlar ötene kadar yorgun argın yola devam ettiler. Etrafları sinek kaynıyordu. Yıkanmayı bekleyen üç çift el için, rastladıkları ilk derede mola verdiler.

Bir gün önce kürek çektikleri için tutulan kasları gevşemeye başlamıştı. Herkesin morali yükseldi. Hava giderek ısındı ve miğferlerini çıkarıp ellerine aldılar.

Bir saate yakın yürüyüşten sonra, "Umarım doğru yoldayızdır" dedi Edmund.

"Sola sapma işini abartmadığımız sürece sorun yok" dedi Peter. "Ama sağa sapıp da yolumuzu kaybedersek, bu kez de nehre erken varır, kestirme yolu kaçırırız."

Zincir zırhların şakırtısı ve ayak sesleri dışında hiçbir ses çıkarmaksızın, yorgun argın, yeniden yola düştüler.

"Nerede bu kahrolası Azgın Nehir?" dedi Edmund epey bir süre sonra.

"Şimdiye kadar çoktan varmış olmamız gerekirdi" dedi Peter. "Devam etmekten başka çare yok." İkisi de cücenin endişeli bakışlarının farkındaydı, ama bir şey söylemediler. Ağır zincir zırhların içinde sıcaktan bunalmış, bitap bir halde yürümeyi sürdürdüler.

"Bu da ne?" dedi Peter aniden. Farkında olmaksızın vadiye bakan derin bir yamacın kenarına gelmişlerdi. Aşağılarda bir nehir görünüyordu. Karşı yakadaki kayalıklar çok sarptı. Edmund dışında kimse (belki bir de Yaygaracı) o kayalıklara tırmanamazdı.

"Üzgünüm" dedi Peter. "Bu yolu izlemek benim hatamdı. Kaybolduk. Daha önce hiç görmediğim bir yer burası."

Cüce dişlerinin arasından hafif bir ıslık koyuverdi.

"Geri dönüp diğer yoldan gidelim" dedi. Susan. "Bu ormanlarda kaybolacağımızı baştan beri biliyordum."

"Susan!" dedi Lucy sitemle, "Zaten her şey kötü, bir de sen dırdır etme. Edmund elinden geleni yapıyor işte!"

"Ama sen de Su'yu böyle tersleme" dedi Edmund. "Bence tamamen haklı."

"Tekneler ve kaplumbağa kabukları!" diye bağırdı Yaygaracı. "Gelirken kaybolduysak, dönüşte yolumuzu nasıl buluruz ki? Ayrıca adaya geri dönüp sil baştan işe koyulmak yerine – bunu yapabileceğimizi düşünsek bile – her şeyden vazgeçmek daha iyi olur. Bu gidişle Miraz biz oraya varmadan önce Caspian'ın işini bitirir."

"Devam etmemiz gerektiğini mi düşünüyorsun?" dedi Lucy.

"Yüce Kral'ın kaybolduğundan emin değilim" dedi Yaygaracı. "Bunun Azgın Nehir olmadığı ne malum?"

"Çünkü Azgın Nehir bir vadinin içinde değil" dedi Peter öfkesine hâkim olmaya çalışarak.

"Majesteleri değil diyor" diye cevapladı cüce, "ama değildi demeniz gerekmez mi? Siz bu ülkenin yüzlerce – belki de binlerce – yıl önceki halini tanıyordunuz. Değişmiş olamaz mı? Bir toprak kayması şu çıplak kayaları geride bırakarak tepenin yarısını göçürmüş olabilir. İşte size vadinin öte yanındaki uçurumlar. Daha sonra Azgın Nehir bu tarafta derin yamaçlar oluşuncaya kadar yatağını derinleştirmeye devam etmiş olabilir.

"Bu hiç aklıma gelmemişti" dedi Peter.

"Ve zaten" diye devam etti Yaygaracı, "aşağı yukarı kuzeye doğru akan bu nehir Azgın Nehir değilse bile Büyük Nehir'e kavuşmak zorunda. Aşağıya gelirken geçtiğim nehir o olmalı. Eğer öyleyse nehrin aktığı yöne, yani sağa doğru gidersek Büyük Nehir'e ulaşacağız demektir. Belki tahmin ettiğimiz zamanda varamayız, ama benim dediğim şekilde gidersek sonunda varırız hedefimize."

"Yaygaracı, sen bir harikasın" dedi Peter. "Haydi öyleyse. Vadinin bu tarafından aşağı inelim."

"Bakın! Bakın! Bakın!" diye bağırdı Lucy.

"Nereye? Ne?" diye sordu herkes.

"Aslan" dedi Lucy. "Aslan bu! Görmediniz mi?" Lucy'nin yüzü aydınlanmıştı ve gözleri parlıyordu.

"Sahiden gördün mü?" diye söze girdi Peter.

"Onu gördüğünü sandığın yer neresi?" diye sordu Susan.

"Büyükler gibi konuşma" dedi Lucy, ayağını yere vurarak. "Onu gördüğümü sanmıyorum... Onu gördüm."

"Nerede Lu?" diye sordu Peter.

"Şu yukarıdaki dişbudakların arasında. Hayır, vadinin bu yanında. Yani yukarıda, aşağıda değil. Gitmek istediğiniz yolun tam tersinde. Ve onu takip etmemizi istedi."

"Onun bunu istediğini nereden biliyorsun?" diye sordu Edmund.

"Ben – ben biliyorum işte" dedi Lucy, "yüzünden anladım." Diğerleri şaşkınlıktan dillerini yutmuş bir halde birbirlerine baktılar.

"Majesteleri bir aslan görmüş olabilir" diye araya girdi Yaygaracı. "Bana bu ormanlarda aslanlar olduğunu söylediler. Eminim en az ayı kadar konuşkan, en az ayı kadar dost canlısı bir aslandır."

"Hadi, aptallığın lüzumu yok" dedi Lucy. "Tanımadığım bir aslanı mı gördüğümü sanıyorsun?"

"Daha önce tanıdığınız aslan olsaydı" dedi Yaygaracı, "oldukça yaşlı olurdu. Ayrıca aynı aslan olsa bile, diğer pek çoğu gibi onun da vahşileşip aptallaşmasını ne önleyebilir ki?"

Lucy kıpkırmızı oldu. Sanırım Peter kolunu tutmasaydı Yaygaracı'ya saldırırdı. "S.K.D. anlamıyor. Neden anlasın ki? Aslan'ı gerçekten tanıdığımızı kabul etmelisin Yaygaracı, yani biraz tanıdığımızı demek istiyorum. Ayrıca bir daha onun hakkında böyle konuşmamalısın. Birincisi, şans getirmez; ikincisi saçmalık olur. Tek sorun Aslan'ın gerçekten orada olup olmadığı."

"Ama ben orada olduğunu biliyorum" dedi gözleri yaşlarla dolan Lucy.

"Evet Lu, ama görüyorsun ki biz bilmiyoruz" dedi Peter.

"Oylama yapmaktan başka çare yok" dedi Edmund.

"Pekâlâ" diye cevapladı Peter. "Sen en yaşlımızsın S.K.D. Önce sen söyle: Yukarıya mı, aşağıya mı?"

"Aşağıya" dedi Cüce. "Benim Aslan hakkında hiçbir fikrim yok, ama sola dönüp boğazı yukarı doğru takip edersek, nehri geçeceğimiz yeri bulmak bütün günümüzü alabilir. Oysa sağa dönüp aşağıya inersek, iki saate kalmaz Büyük Nehir'e ulaşırız. Eğer çevrede gerçek aslanlar varsa, değil onları takip etmek, aksine kaçmak gerekir."

"Sen ne diyorsun Susan?"

"Kızma bana Lu" dedi Susan, "ama aşağıya gitmek gerektiğini düşünüyorum. Yorgunluktan ölmek üzereyim. Bu kötü ormanların dışına mümkün olduğunca

çabuk çıkalım. Üstelik senin dışında hiç kimse bir şey görmedi."

"Edmund?" dedi Peter.

"Şey, şu da var" dedi Edmund, aceleyle konuşarak ve biraz da kızararak, "Narnia'yı bir yıl önce – ya da bin yıl önce, her neyse – ilk keşfeden Lucy'ydi ve hiçbirimiz ona inanmamıştık. İçinizde en saçma davranan da bendim, biliyorum. Ancak o, her şeye rağmen haklıydı. Bu kez ona inanmak daha doğru olmaz mı? Ben oyumu yukarıya gitmekten yana kullanıyorum."

"Ah, Ed!" dedi Lucy, Edmund'un elini tutarak.

"Şimdi sıra sende Peter" dedi Susan, "umarım sen de—"

"Bir dakika! Bir dakika! Düşünmeme izin ver" diye sözünü kesti Peter. "Oy kullanmamayı yeğlerdim."

"Sen Yüce Kral'sın" dedi Yaygaracı ciddi bir ifadeyle.

"Aşağıya" dedi Peter uzun bir duraklamadan sonra. "Lucy'nin haklı olabileceğini biliyorum, ama elimde değil. Birini seçmek zorundayız."

Böylece uçurum boyunca, sağa, nehrin aktığı yöne doğru yola koyuldular.

Lucy grubun en arkasında yürüyor, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

10

Aslan'ın Dönüşü

Vadi boyunca yürümek göründüğü kadar kolay değildi. Çok geçmeden uçurumun kenarında boy atmış genç köknar ağaçlarıyla karşılaştılar. On dakikaya yakın bir süre, ite kaka ağaçların arasından geçmeye çabaladıktan sonra, bu şekilde yarım mil yol kat etmenin bir saat vakit alacağını hesapladılar. Böylece yeniden geriye dönerek, köknar ormanının çevresinden dolanmaya karar verdiler. Bu karar onları istediklerinden çok daha sağa, uçurumun ve nehrin uzağına düşürmüştü. Yolu tamamen kaybettiklerinden korkmaya başlamışlardı. Kimse zamanı kestiremiyordu. Sıcak bastırmak üzereydi.

Sonunda yeniden vadinin kenarına ulaştılar (başladıkları noktadan yaklaşık bir mil aşağıya). Geldikleri noktadaki kayalıklar oldukça alçaktı. Kayalıkların ara-

sında inişe elverişli birçok yer vardı. Çok geçmeden vadiye inen bir yol keşfettiler ve nehir boyunca yolculuklarına devam ettiler, ancak önce biraz dinlenip kana kana su içmişlerdi. Caspian'la kahvaltı etmek bir yana, kimse akşam yemeğinden bile söz etmiyordu.

Yukarıdan gitmek yerine, Azgın Nehir'i izlemek daha akıllıca gelmişti. Yönlerini şaşırmalarına imkân yoktu. Köknarların arasından çıktıklarından beri, yoldan ayrılmaktan ve ormanda kaybolmaktan korkuyorlardı. Böylesine yaşlı ve sık bir ormanın içinde doğru yolu izlemek gibi bir düşünceniz olamazdı. Her an önünüze geçit vermeyen böğürtlenler, devrilmiş ağaçlar, bataklıklar ve sık çalılıklar çıkabilirdi. Bununla beraber Azgın Nehir vadisi de, öyle gezinti yapılacak, hoş bir yer

değildi. Demek istediğim, acelesi olan insanlar için hoş bir yer olmadığı. Bir çayla sona eren bir piknik için çok hoş olabilirdi. Bu türden bir olay için arzulayabileceğiniz her şeye sahipti – gürül gürül akan çağlayanlar, koyu kehribar renkli havuzcuklar, yosunlu kayalar, kıyıda ayak bileklerinize kadar erişen yosun örtüsü, her türden eğreltiotları, mücevhere benzeyen ejderha böcekleri – bazen de tepenizde uçan bir şahin, hatta bir keresinde (Peter ve Yaygaracı öyle sanıyordu) bir kartal bile görmüşlerdi. Ancak çocuklar ve Cüce'nin bir an önce görmek istediği şey kuşkusuz Büyük Nehir, Beruna ve Aslan'ın Kümbeti'ne giden yoldu.

İlerledikçe nehrin yatağı derinleşti. Yolculukları, yürüyüşten çok dağcılık antrenmanına dönüştü. Hatta bazı yerlerde, dibinde nehrin öfkeyle gürlediği korkunç, karanlık ve derin yarıkların bulunduğu kaygan kayaları aşmak zorunda kaldılar.

Sol taraftaki kayalıkları, bir geçit ya da tırmanabilecekleri bir yer bulma umuduyla dikkatle incelediklerinden emin olabilirsiniz. Ancak kayalıklar hiç değişmiyordu. Bu onları delirtiyordu, çünkü vadinin o yamacında bir geçit bulduklarında, küçük bir tırmanışla, kısa zamanda Caspian'ın karargâhına varabileceklerini biliyorlardı.

Oğlanlar ve Cüce, artık bir ateş yakıp ayı etini pişir-

me zamanının geldiğini düşünüyorlardı. Susan bunu istemiyordu. Dediği gibi, o sadece "yola devam edip bir an önce bu vahşi ormanların dışına çıkmak" istiyordu. Lucy herhangi bir şey düşünemeyecek kadar yorgun düşmüştü. Zaten etrafta toplayabilecekleri kuru odun olmadığından, kimin ne düşündüğü o kadar da önemli değildi. Oğlanlar çiğ etin söylendiği kadar iğrenç olup olmadığını merak etmeye başlamışlardı. Yaygaracı, iğrenç olduğu konusunda onları ikna etti.

Kuşkusuz, çocuklar birkaç gün önce İngiltere'de böyle bir yolculuğa kalkışsalar dayanamazlardı. Sanırım daha önce Narnia'nın onları nasıl değiştirdiğini anlatmıştım. Lucy bile artık, deyiş yerindeyse, yatılı okula giden küçük bir kızdan ziyade, Narnia Kraliçesi Lucy'ye benziyordu.

"Sonunda" dedi Susan.

"Hey, hurra!" dedi Peter.

Nehir yatağı az önce bir kıvrım yapmış, her yer apaçık ortaya çıkmıştı. Önlerinde, kendileriyle ufuk arasında geniş, gümüş bir kurdele gibi uzanan Büyük Nehir'i görebiliyorlardı. Bir zamanlar Beruna Sığlıkları denilen, ancak şimdi üstünden uzun ve çok kemerli bir köprü geçen sığ yere dikkatle baktılar. Köprünün öbür ucunda küçük bir şehir vardı.

"Vay be" dedi Edmund. "Beruna Savaşı'na tam da

şehrin olduğu yerde girmiştik!"

Bu onları çok keyiflendirdi. Yüzlerce yıl önce muhteşem bir zafer kazanarak koca bir krallığı kurtardığınız yere baksanız, siz de ister istemez güçlü hissedersiniz kendinizi. Çok geçmeden Peter ve Edmund ayaklarındaki ağrıları, zincir zırhların ağırlığını unutup savaş üstüne konuşmaya dalmışlardı. Konu Cüce'nin de ilgisini çekmişti.

Şimdi hepsi daha hızlı adımlarla yürümeye başlamışlardı. Sol taraflarında hâlâ dik kayalıklar olmasına rağmen, sağda büyük bir düzlük vardı. Yürümek şimdi kolaylaşmıştı. Az ötede boğaz bir vadiye dönüştü. Artık çağlayanlar yoktu. Yeniden sık bir ormana girdiler.

Sonra aniden, bir *vınnn* sesiyle beraber ağaçkakanın ağacı galalarken çıkardığı sese benzeyen bir ses geldi. Yaygaracı, "Yatın!" diye bağırıp kendini çalılıların içine atarken (tesadüfen onun yanında bulunan) Lucy'yi de beraberinde sürükledi. O anda çocuklar aynı buna benzeyen bir sesi (çağlar önce) nerede duyduklarını ve bundan niçin hoşlanmadıklarını düşünüyorlardı. Bir sincaba gözü takılan Peter yukarıya bakarken sesin nereden geldiğini anladı – uzun ve sipsivri bir ok, hemen başının üzerindeki bir dala saplanmıştı. Susan'ı aşağı çekip kendini yere atarken, bir başka ok kulak tırmalayıcı bir sesle omzunun üzerinden geçerek yanı başına saplandı.

"Çabuk! Çabuk! Geri dönün! Sürünün!" dedi Yaygaracı soluk soluğa.

Geriye dönüp çalıların arasından, vızıldayan iğrenç bir sinek bulutunun içinde yokuş yukarı süründüler. Etraflarında oklar vızıldıyordu. Oklardan biri, tiz bir tınlamayla Susan'ın miğferine çarparak yön değiştirdi. Daha hızlı sürünmeye başladılar. Terden sırılsıklam ol-

muşlardı. Sonra iyice eğilerek koşmaya başladılar. Oğlanlar takılıp düşme kaygısıyla kılıçlarını ellerine almışlardı.

Gerçekten acınacak haldeydiler, doğrudan yokuş yukarı, geldikleri yoldan geriye gidiyorlardı. Canlarını kurtarmak için bile olsa daha fazla koşamayacaklarını

hissettiklerinde, bir çağlayanın yanındaki büyük bir kayanın ardında, ıslak yosunların üzerine, yere attılar kendilerini. Yokuş yukarı ne kadar uzun bir mesafe kat ettiklerini gördüklerinde şaşırdılar.

Dikkatle etrafı dinlediler ve peşlerinde kimse olmadığından emin oldular.

"Bu iyi" dedi Yaygaracı derin bir nefes alarak. "Ormanı araştırmıyorlar. Sanırım nöbetçilerdi. Bu da Miraz'ın orada bir ileri karakolu olduğu anlamına geliyor. Şişeler ve şamandıralar! Çok yaklaşmıştık."

"Sizi bu yoldan getirdiğim için kafamı duvarlara vurmalıyım" dedi Peter.

"Tam tersine, Majesteleri" dedi Cüce. "Öncelikle, Billursu'yu takip etmemizi ilk teklif eden siz değil, soylu kardeşiniz Kral Edmund'du."

"Korkarım S.K.D. haklı" dedi Edmund. İşler kötü gitmeye başladığından bu yana, yaptığı yanlışı tamamen unutmuştu.

"İkinci olarak" diye devam etti Yaygaracı, "benim önerdiğim yolu izleseydik büyük bir olasılıkla dosdoğru karakolun kucağına düşerdik, en azından oradan kaçmak için aynı dertleri çekerdik. Billursu rotasının en iyi yol olduğunu düşünüyorum."

"Tanrı'nın bir lütfu" dedi Susan.

"Amma da lütuf!" diye cevapladı onu Edmund.

"Sanırım dosdoğru gidip, tekrar boğazdan yukarı çıkmamız gerekiyor" dedi Lucy.

"Lu, sen bir kahramansın" dedi Peter. "Ben de tam 'Size söylemiştim' demeni bekliyordum. Haydi gidelim."

"Yukarıda ormanın içine girdiğimizde" dedi Yaygaracı, "kim ne derse desin, ateş yakıp yemek pişireceğim. Fakat önce buradan uzaklaşmamız gerekiyor."

Boğazdan geriye doğru nasıl güçlükle ilerlediklerini anlatmaya gerek yok. Oldukça zor bir işti bu, ama nedense herkes eskisinden neşeliydi. Yemek sözünün harika bir etkisi olmuş, onları canlandırmıştı.

Hava kararmadan önce, başlarına bir sürü dert açan köknar ormanına ulaştılar ve hemen ötesindeki bir çukurlukta kamp kurdular. Odun toplamak can sıkıcıydı. Ama ateş harladığında, evde yaşayan birine hiç de cazip gelmeyecek olan ıslak, yapış yapış ayı eti paketlerini çıkarmaya başladıklarında her şey mükemmel görünüyordu. Cücenin etleri pişirme konusunda parlak fikirleri vardı. Elmaları tek tek (hâlâ birkaç elmaları vardı) ayı etine sardı, sivri bir çomağa geçirdi ve kızarttı. Böylece hamur yerine etle yapılan elmalı kekler pişirdi. Elmanın suyu, etin her tarafına işliyordu, aynı elma soslu domuz rostosu gibi. Diğer hayvanları yiyerek beslenmiş bir ayının eti pek güzel değildir, fakat meyve ve

balla beslenen bir ayının eti mükemmeldir. Bu ayı da bu türden bir ayıydı. Gerçekten harika bir yemek olmuştu. Ne yazık ki yemekten sonra ellerini yıkayacak su yoktu. Oldukları yerden kıpırdamayıp, Yaygaracı'nın piposundan çıkan dumanları seyrediyor, yorgun bacaklarını dinlendirerek sohbet ediyorlardı. Ertesi gün Kral Caspian'a ulaşıp Miraz'ı da bir, bilemedin iki gün içinde alt edeceklerini söylüyorlardı. Pek olası görünmüyordu bu, ama onlar böyle düşünüyorlardı.

Birer birer uykuya daldılar. Hepsi de yatar yatmaz uyumuştu.

Lucy, hayal edebileceğiniz en derin uykudan, dünyada en çok sevdiği sesin onu çağırmakta olduğu hissiyle uyandı. Önce babasının sesi sanmıştı, ama öyle görünmüyordu. Sonra Peter'in seslendiğini sandı ama bu da doğru değildi. Kalkmak istemiyordu. İsteksizliği yorgunluktan değildi. Aksine kusursuz bir biçimde dinlenmiş, kemiklerindeki tüm ağrılar kaybolmuştu. İsteksizliği kendini çok mutlu hissetmesinden kaynaklanıyordu. Gökyüzüne, bizimkinden daha büyük olan Narnia ayına ve yıldızlara bakıyordu (kamp yaptıkları yer nispeten açıklık bir yerdi).

"Lucy" diye seslendi birisi. Bu ne babasının ne de Peter'in sesine benziyordu. Korkuyla değil, heyecanla titreyerek kalktı, oturdu. Ay öylesine parlaktı ki, orman

daha vahşi görünmesine rağmen, etraf gündüz gibi aydınlıktı. Arkasında köknar ormanı vardı. Sağında, uzaklarda, boğazın öte yakasında sivri kayaların zirveleri, tam önünde çayırlık bir alan, onun ötesinde de, bir ok atımı uzaklıkta ağaçlık bir yer vardı. Lucy oradaki ağaçlara dikkatle baktı.

"Vay be, o ağaçlar hareket ediyor, eminim" dedi kendi kendine. "Dolaşıyorlar."

Kalktı, ağaçlara doğru yürüdü. Kalbi hızla çarpıyordu. Ağaçlıktan bir gürültü geldiği kesindi. Rüzgârsız bir gece olmasına rağmen, ağaçlar güçlü bir rüzgârda salınıyormuş gibi bir ses çıkıyordu. Ama bilindik bir rüzgâr hışırtısı da değildi bu. Lucy, bir şarkı dinlediği duygusuna kapılmıştı. Bir gece önce ağaçlar onunla konuşmaya çalışmış, ama Lucy anlayamamıştı. Şimdi de şarkıyı anlayamıyordu işte. İnişli çıkışlı bir ses olduğu kesindi, yakına doğru geldikçe dans etme isteği uyandırıyordu. Şimdi ağaçların gerçekten hareket ettiğinden hiç kuşkusu yoktu – sanki bir dans grubu gibi. ("Bana öyle geliyor ki" diye düşündü Lucy, "bu çok özel bir dans.") Artık neredeyse aralarındaydı.

Gördüğü ilk ağaç, bir ağaçtan çok, gür ve dağınık sakallı, çalı saçlı bir adama benziyordu. Korkmuyordu çünkü daha önce de böyle şeyler görmüştü. Yeniden baktı. Hareket ediyor, ama sonuçta sadece bir ağaç, di-

ye düşündü. Ayakları ya da kökleri olup olmadığı görülmüyordu, çünkü ağaçlar hareket ettiklerinde köklerini dışarı çıkarıp yürümezler. Onların yürüyüşleri, tıpkı bizim suda yürümemize benzer. Baktığı her ağaçta aynı şeyler oldu. Ağaç topluluğu, sanki bir büyü etkisiyle canlanıp sevimli şekillere bürünüyor, sonra bir anda yeniden eski haline dönüyordu. İnsansı bir halleri vardı. Şekil değiştirdiklerinde, dalları ve yaprakları olan insanlara benziyorlardı. Ve alçalıp yükselen o tuhaf hışırtılar, o huzur verici mutlu sesler sürüp gidiyordu.

"Uyanmak üzereler" dedi Lucy. Kendisinin tamamen uyanık olduğunu, duyularının dünyanın en dikkatli insanınkinden daha açık olduğunu biliyordu.

Dans eden çiftlere çarpmamak için oraya buraya sıçrayarak ve müziğe eşlik ederek korkusuzca aralarına girdi. Aslında onlarla değil, başka bir şeyle ilgileniyordu Lucy – ağaçların ötesine geçmeyi istiyordu. O sevgili ses, oradan gelmişti.

Ağaçların oluşturduğu çemberin ortasında boş bir alan vardı. Lucy elleriyle dalları mı aralıyor, yoksa kendisine dokunmak için eğilen o kocaman dansçıların ellerini mi tutuyor, bilemiyordu. Biraz sonra ağaçların yarattığı o hoş gölge ve ışık karmaşasının dışına çıktı.

Etrafında karanlık ağaçların dans ettiği, iyi bir bahçıvanın elinden geçmiş gibi güzel görünen, yuvarlak bir

çimenlik gözüne çarptı. Ve sonra – Tanrım bu ne mutluluk! O oradaydı: Ayışığında bembeyaz parlayan, ya-

nına düşmüş kapkara gölgesiyle koca Aslan.

Kuyruğunun kıpırtısı olmasaydı bir aslan heykeli olduğu sanılabilirdi, fakat Lucy bunu hiç düşünmedi. Onun dost olup olmadığını düşünmek için bile durak-samadı. Ona doğru koştu. Bir an bile kaybetse, kalbinin duracağını düşünüyordu. Bundan sonra hatırladığı ilk şey, Aslan'ı öptüğü, kollarının ulaşabildiği kadarıyla boynuna sarıldığı ve yüzünü, Aslan'ın nadide bir ipek gibi parlayan güzel yelesine gömdüğüydü.

"Aslan, Aslan. Sevgili Aslan" diye hıçkırdı Lucy. "Sonunda!"

İri hayvan yana doğru yatınca, Lucy ön ayakları arasında uzanır bir duruma geldi. Aslan eğildi, diliyle Lucy'nin burnuna dokundu. Ilık nefesi Lucy'nin her yanını kaplamıştı. Lucy büyük ve bilge yüze baktı.

"Hoş geldin çocuk" dedi Aslan.

"Aslan" dedi Lucy, "sen büyümüşsün."

"Sen büyüdüğün için öyle düşünüyorsun küçük" diye cevapladı.

"Sen büyümedin mi?"

"Büyümedim. Yaşına yıllar eklendikçe, benim de yaşlandığımı düşüneceksin."

Lucy, o an öylesine mutluydu ki konuşmak istemiyordu. Fakat Aslan konuşmaya başladı.

"Lucy" dedi, "burada oyalanmamalıyız. Yapman ge-

reken bir iş var, bugün çok vakit kaybettiniz."

"Evet, yazık değil mi?" dedi Lucy. "Ben seni gördüm. Onlar bana inanmadılar. Hepsi öylesine—"

Aslan'ın bedeninin derinliklerinde bir yerden, hafif bir kükreme duyulur gibi oldu.

"Özür dilerim" dedi onun huyunu bilen Lucy. "Diğerlerini kötülemeye başlamak istememiştim. Ama benim hatam değildi."

Aslan Lucy'nin gözlerinin içine baktı.

"Ah, Aslan" dedi Lucy. "Benim hatam olduğunu mu söylemek istiyorsun? Ben nasıl – ben diğerlerini terk edip yanına gelemezdim, nasıl yapabilirdim bunu? Bana öyle bakma – ah şey, sanırım gelebilirdim. Evet, biliyorum, seninle beraber olsaydım yalnız olmayacaktım. Fakat bunun ne yararı olurdu ki?"

Aslan bir şey söylemedi.

"Yani" dedi Lucy cılız bir sesle, "bir şekilde her şey yoluna girerdi mi demek istiyorsun? Fakat nasıl? Lütfen Aslan! Bana söylemeyecek misin?"

"Ne olabileceğini mi?" dedi Aslan. "Hayır. Bu asla kimseye söylenmez."

"Tanrım" dedi Lucy.

"Fakat ne olacağını herkes öğrenebilir" dedi Aslan. "Öğrenmenin bir yolu var. Örneğin şimdi sen diğerlerinin yanına dönsen, onları uyandırsan ve beni tekrar

gördüğünü, hemen kalkıp beni takip etmeleri gerektiğini söylesen nasıl olur?"

"Bunu yapmamı istediğini mi söylemek istiyorsun?" dedi Lucy nefes nefese.

"Evet küçük" dedi Aslan.

"Diğerleri de seni görecek mi?" diye sordu Lucy.

"Başlangıçta görmeyecekler" dedi Aslan. "Sonra, belki."

"O zaman bana inanmazlar!" dedi Lucy.

"Önemli değil" dedi Aslan.

"Eyvah, eyvah" dedi Lucy. "Seni tekrar gördüğüme o kadar memnundum ki. Kalmama izin vereceğini düşünmüştüm. Geçen defa olduğu gibi kükreyerek gelip bütün düşmanları kaçıracağını sanmıştım. Ama şimdi her şey daha zor olacak."

"Senin için zor olacak, küçük" dedi Aslan. "Ama aynı şey asla iki kez olmaz. Hem, bundan önce de zorluklarla karşılaşmıştık."

Lucy, Aslan'ın bakışlarından kaçınmak için başını onun yelesine gömdü. Aslan'ın yelesi büyülü olmalıydı. Onun gücünün kendine geçtiğini hissedebiliyordu. Aniden kalkıp oturdu.

"Özür dilerim Aslan" dedi. "Artık hazırım."

"Şimdi sen bir dişi aslansın" dedi Aslan. "Şimdi tüm Narnia dirilecek. Haydi bakalım, kaybedecek zamanı-

mız yok."

Ayağa kalktı, Lucy'nin az önce aralarından geçerek geldiği, dans eden ağaç kuşağına doğru sessiz ve görkemli adımlarla ilerlemeye başladı. Lucy titreyen eliyle Aslan'ın yelesine tutundu, beraberce yürüdüler. Ağaçlar bir an için bütünüyle insansı biçimlerine büründüler ve onların geçmesi için yol açtılar. Lucy, Aslan'ın önünde eğilen, uzun boylu, sevimli ağaç tanrılarını ve tanrıçalarını görür gibi olmuştu bir an. Sonra hepsi yine ağaç haline dönüştü. Ama dalları ve gövdeleri, zarif hareketlerle öyle bir salınıyordu ki, hâlâ dans eder gibiydiler.

Ağaçları geride bıraktıkları sırada "Şimdi, çocuk" dedi Aslan, "ben burada bekleyeceğim. Git diğerlerini uyandır ve beni takip etmelerini söyle. Eğer gelmezlerse, hiç olmazsa sen peşimden gelmelisin."

Hoşlanmayacakları bir şey yaptırmak ve inanmayacakları bir şey söylemek için, yorgunluktan ölen dört kişiyi uyandırmak zorunda kalmak kötü bir şeydir. Ama Lucy, "Bunu hiç aklıma getirmemeli, söyleneni yapmalıyım" diye düşündü.

Önce Peter'e yaklaştı ve onu sarstı. "Peter" diye fısıldadı kulağına, "uyan çabuk! Aslan burada. Vakit kaybetmeden onu takip etmemiz gerektiğini söylüyor."

"Elbette Lu. Nasıl istersen" dedi Peter beklenmedik

bir şekilde. Bu oldukça cesaret vericiydi, ama pek yararı yoktu, Peter anında arkasını dönüp tekrar uykuya dalmıştı.

Sonra Susan'ı denedi. Susan gerçekten uyanmıştı, ama yetişkinlere özgü sinir bozucu sesiyle, "Rüya görmüşsün Lucy. Tekrar uyumaya çalış" demekle yetindi.

Daha sonra Edmund'un yanına geldi. Onu uyandırmak için çok uğraştı. Edmund uyandı ve kalkıp oturdu.

"Ne?" dedi hırçın bir sesle. "Sen neden bahsediyorsun?"

Lucy baştan sona her şeyi yeniden anlattı. İşin en zor tarafı buydu, çünkü her anlatışında inanılırlığını biraz daha kaybediyordu.

"Aslan!" dedi Edmund, sıçrayarak. "Hurra! Nerede?"

Lucy, sabırlı gözlerini dikmiş, Aslan'ın bulunduğu yere doğru döndü, "Orada" dedi işaret ederek.

"Nerede?" diye tekrar sordu Edmund.

"Orada, orada. Görmüyor musun? Ağaçların hemen bu tarafında."

Edmund. Bir süre dikkatle baktı ve sonra, "Hayır. Orada bir şey yok" dedi, "Ayışığı gözlerini kamaştırmış, sen de yanılmışsın. Herkesin başına gelir, bilirsin. Bir an için ben de bir şey gördüğümü sandım. Sadece

gözle ilgili bir – ne denir ona?"

"Ben görebiliyorum" dedi Lucy. "Gözlerini dikmiş bize bakıyor."

"O zaman ben niye göremiyorum?"

"Sizin göremeyebileceğinizi söyledi."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Söylediği bu."

"Ah, çok sıkıcı" dedi Edmund. "Keşke böyle şeyler görüp durmasan. Yine de diğerlerini uyandırmamız gerekiyor."

11

Aslan Kükrüyor

Sonunda tüm ekip uyandığında, Lucy hikâyesini dördüncü kez anlatmak zorunda kaldı. Hikâyenin ardından gelen derin sessizlik, alabildiğine cesaret kırıcıydı.

"Ben bir şey göremiyorum" dedi Peter gözleri ağrıyana kadar baktıktan sonra. "Sen görebiliyor musun Susan?"

"Hayır, elbette göremiyorum" diye patladı Susan. "Çünkü görülecek bir şey yok. Lucy rüya görmüş. Yat ve uyumaya çalış Lucy."

"Umudum o ki" dedi Lucy titrek bir sesle, "hepiniz benimle gelirsiniz. Çünkü – çünkü gelseniz de gelmeseniz de onunla gitmek zorundayım."

"Saçmalama Lucy" dedi Susan. "Tek başına gidemezsin herhalde. Ona izin verme Peter. Düpedüz haylazlık yapmak istiyor."

"Gitmesi gerekiyorsa, ben de onunla giderim" dedi Edmund. "Daha önce haklı çıkmıştı."

"Biliyorum çıktı" dedi Peter. "Belki bu sabah da haklıydı. Boğazdan aşağı gitmek kesinlikle yanlıştı. Ama gecenin bu saatinde de olmaz ki. Peki, Aslan niçin bize görünmüyor? Hiç öyle yapmamıştı. Bu onun yapacağı bir şey değil. S.K.D. ne diyor buna?"

"Yoo, ben hiçbir şey söylemeyeceğim" diye cevapladı cüce. "Hepiniz giderseniz, kuşkusuz ben de sizinle geleceğim. Yok, eğer ayrılırsanız ben Yüce Kral ile giderim. Ona ve Kral Caspian'a olan sorumluluğum bunu gerektiriyor. Kişisel fikrime gelince, birinin gündüz bulamadığı yolu geceleyin bulma şansının fazla olmadığına inanan basit bir cüceyim ben. Dahası, büyülü sözler eden ama benimle konuşmayan; dost ama bize yardımı dokunmayan; koskoca, ama kimsenin göremediği aslanların bana yararı yok. Anladığım kadarıyla hepsi palavra."

"Acele etmemiz için pençesini yere vuruyor" dedi Lucy. "Hemen gitmemiz gerek. En azından benim."

"Bizleri böyle zorlamaya hiç hakkın yok. Dörde biriz ve üstelik en küçüğümüz de sensin" dedi Susan.

"Hadi, saçmalama" diye azarladı Edmund. "Gitmezsek merak içinde kalırız." Sonuna kadar Lucy'yi desteklemek niyetindeydi, ama uykusundan olması canını sıkmıştı, bu yüzden suratını asarak intikam alma-

ya çalışıyordu.

Peter yorgun hareketlerle miğferini giyip, kolunu kalkanının kayışlarına sokarken, "Öyleyse yola koyulalım" dedi. Başka bir zaman olsaydı morali bozulan çok sevgili kız kardeşi Lucy'nin gönlünü almaya çalışırdı, çünkü her ne olursa olsun, bunun, onun hatası olmadığını biliyordu. Yine de ona biraz kızgınlık duymaktan alamıyordu kendini.

En kötümser olan Susan'dı. "Diyelim ki ben de Lucy gibi davranmaya başladım" dedi, "siz gitseniz de gitmeseniz de, ben burada kalmakla tehdit edebilirim sizi. Ve sanırım edeceğim de."

"Yüce Kral'a itaat edin Majesteleri" dedi Yaygaracı, "ve yola çıkalım. Madem uyumama izin verilmiyor, burada durup konuşmaktansa yürümeyi tercih ederim."

Ve sonunda yola koyuldular. En önde yürüyen Lucy, Susan'ın söylediklerine karşılık vermemek için kendini tutuyor, dudaklarını ısırıyordu. Fakat gözleri Aslan'a takılınca bunları unuttu. Aslan döndü ve yaklaşık otuz metre önlerinde ağır adımlarla ilerlemeye başladı. Grubu yönlendiren sadece Lucy'nin tarifleriydi, çünkü Aslan onlar için sadece görünmez değil, aynı zamanda duyulmazdı da. İri bir kedininkine benzeyen pençeleri çimlerde hiç ses çıkarmıyordu.

Aslan onları dans eden ağaçların sağına ve boğazın

yakınlarına doğru yöneltti. Ağaçların hâlâ dans edip etmediğini kimse bilmiyordu, çünkü Lucy'nin gözleri Aslan'da, diğerlerinin gözleri de Lucy'deydi. "Çakıllar ve çaydanlıklar!" diye düşündü Yaygaracı. "Umarım ayışığında yaptığımız bu çılgınca tırmanış sonucu boynumuzu kırmayız." Aslan uzunca bir süre sarp kayalıkların tepesinde yürüdü. Sonra uçurumun kenarında boy atmış küçük ağaçların bulunduğu bir yere geldiler. Aslan dönüp ağaçların arasında kayboldu. Lucy nefesini tuttu; galiba Aslan kayalıklardan aşağı atlamıştı. Onu gözden kaybetmemek için öyle bir çaba harcıyordu ki, durup düşünecek zamanı yoktu, adımlarını hızlandırdı. Biraz sonra ağaçların arasındaydı. Aşağıya baktı. Kayalar arasından, yana doğru ilerleyip boğaza inen dar ve dik bir patika gördü. Aslan aşağıya iniyordu. Aslan başını çevirip mutlu bir ifadeyle ona baktı. Lucy ellerini çırptı ve onu izleyerek inmeye başladı. Diğerleri arkasından bağırıyordu: "Hey! Lucy! N'olur dikkat et. Boğazın tam kenarındasın. Geri dön!" hemen sonra Edmund'un, "Hayır, o haklı. Aşağıya bir yol var" dediğini duydu.

Edmund yarı yolda ona yetişti.

"Bak!" dedi büyük bir heyecanla. "Bak! Önümüzde ilerleyen şu gölge de ne?"

"Bu onun gölgesi" dedi Lucy.

"Haklı olduğunu biliyordum Lu" dedi Edmund. "Onu daha önce neden göremediğimi bilemiyorum. İyi ama kendisi nerede?"

"Tabii ki gölgesiyle birlikte. Göremiyor musun?"

"Şey, bir an için, sanki gördüğümü sanmıştım. Öylesine kötü bir ışık var ki."

Arkada, yukarılarda bir yerden, "Devam et Kral Edmund, devam et" diye bağıran Yaygaracı'nın sesi geldi. Hemen sonra daha gerilerden, hatta tepeden Peter'in sesi duyuldu: "Ah, kıpırda Susan. Ver elini bana. Bir bebek bile buradan inebilir. Hem şikâyet etmeyi de kes artık." Birkaç dakika içinde vadinin dibine inmişlerdi. Gürüldeyen suların sesi kulaklarını dolduruyordu. Aslan, bir kedi gibi özenle, taştan taşa basarak nehrin öbür yanına geçiyordu. Ortada durdu, su içmek için eğildi, sular damlayan kaba tüylü başını kaldırırken yüzünü onlara doğru çevirdi. Bu kez Edmund onu görmüştü. "Ah, Aslan!" diye bağırdı ileri atılarak. Ancak Aslan arkasını dönüp sessizce Azgın Nehir'in öte yakasındaki yokuşu tırmanmaya başladı.

"Peter, Peter" diye bağırdı Edmund. "Gördün mü?"

"Bir şey gördüm" dedi Peter. "Ah bu ayışığı, öylesine oyuncu ki – ama devam edelim. Haydi, Lucy için üç kere, hurra! Üzerimde yorgunluktan eser kalmadı."

Aslan duraksamadan onları sol yana, boğazın yuka-

rısına doğru götürdü. Bu yolculuk bütünüyle tuhaf bir rüya gibiydi – gürüldeyen nehir, ıslak ve gri otlar, yaklaşmakta oldukları parıltılı kayalıklar ve hep önlerinde sessizce yürüyen muhteşem hayvan – Susan ve Cüce dışında herkes onu görebiliyordu artık.

Biraz sonra ilerideki kayalıkların ön yüzünde bir başka dik patikaya geldiler. Burası az önce indikleri patikadan çok daha sarptı. Bitmek tükenmek bilmeyen zikzaklarla yukarıya doğru ilerliyordu. Şansları vardı, ay, boğazın tam tepesindeydi ve her iki yakayı da aydınlatıyordu.

Lucy, Aslan'ın kuyruğu ve arka ayakları tepenin üzerinde kaybolduğu sırada, terk edildiklerini sanmıştı. Ancak titreyen bacaklarıyla Aslan'ın arkasından tırmandı ve nefes nefese, Billursu'dan ayrıldıklarından beri ulaşmaya çalıştıkları tepeye geldiklerini gördü. Uzun ve hafif bir yokuş, (ayışığında bembeyaz parlayan birkaç kaya parçası, otlar ve çalılar) yaklaşık yarım mil ötede ağaçların parıldadığı yere kadar uzanıyordu. Lucy artık emindi. Burası Taş Masa'nın bulunduğu tepeydi.

Diğerleri zincir zırhlarının şıkırtısıyla arkasından geldiler. Aslan önlerinden sanki kayarak gidiyor, onları da arkasından yürüyordu.

"Lucy" dedi Susan çok hafif bir sesle.

"Evet" dedi Lucy.

"Şimdi onu görebiliyorum, özür dilerim."

"Önemli değil."

"Gerçekten çok kötüyüm ben. Dün, onun orada olduğuna inanmıştım. Bizi köknar ormanına gitmememiz için uyardığında, bizi bu gece uyandırdığında, onu gördüğüne inanıyordum. Demek istiyorum ki içten içe inanıyordum, ya da kendimle hesaplaşsaydım inanabilirdim. Ama ben hemen ormandan çıkmak istiyordum – ah bilmiyorum. Şimdi ona ne söyleyeceğim?"

"Belki de bir şey söylemene gerek yoktur" dedi Lucy.

Çok geçmeden ağaçlara ulaştılar. Çocuklar ağaçların arasından, onlardan sonra yapılmış olan büyük kümbeti, Aslan'ın Kümbeti'ni görebiliyorlardı.

"Bizimkiler pek iyi nöbet tutmuyorlar" diye mırıldandı Yaygaracı. "Bizi durdurmaları gerekirdi."

"Şşşş!" dedi diğer dördü. Aslan yüzünü onlara dönmüştü. Öylesine heybetliydi ki, korkuyla sevinç arası duygular içindeydiler. Oğlanlar ileri çıktı, Lucy onlara yol açtı. Susan ve Cüce geride bir yere sinmişlerdi.

"Aslan" dedi Kral Peter, bir dizinin üzerine çöküp Aslan'ın ağır pençesini yüzüne doğru kaldırarak. "Öyle mutluyum ve öyle üzgünüm ki. Başından beri onları kötü yönettim, özellikle dün sabah."

"Canım oğlum!" dedi Aslan.

Sonra döndü ve Edmund'u buyur etti. Tek söylediği, "Aferin" oldu. Sıkıntılı bir bekleyişten sonra derin bir sesle, "Susan" dedi. Susan hiç cevap vermedi. Diğerleri onun ağladığını sandılar.

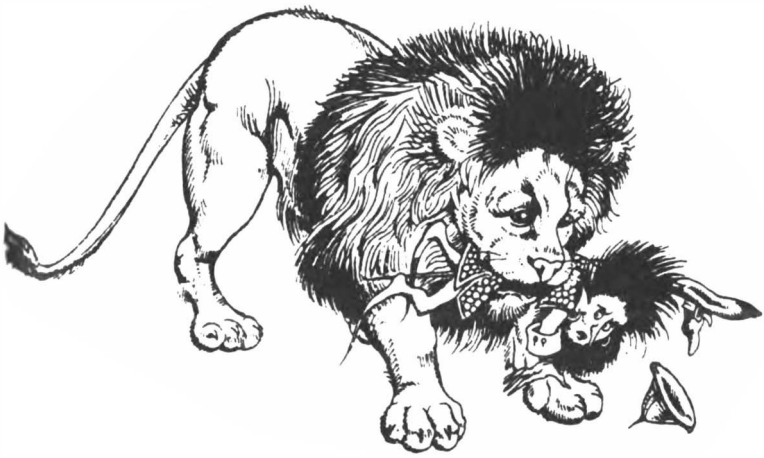
"Korkularına teslim oldun, çocuk" dedi Aslan. "Gel, soluğumu hisset. Unut onları, şimdi cesur musun?"

"Evet, Aslan" dedi Susan.

"Evet, şimdi" dedi Aslan, kükreme belirtisi taşıyan bir sesle. Kuyruğunu bedeninin iki tarafına vuruyordu. "Evet, şimdi, aslanlara inanmayan ünlü okçu ve kılıç ustası o küçük Cüce nerede? Gel buraya toprağın oğlu, gel BURAYA!" Son sözcük kükreme belirtisi değil, düpedüz kükremeydi.

"Hayaletler ve enkazlar!" diye yutkundu Yaygaracı titrek bir sesle. Çocuklar Aslan'ın kükremesinden tedirgin olmamışlardı. Onu iyi tanıyorlardı, Cüce'yi çok sevdiğini anlamışlardı. Ancak bizim Aslan bir yana, daha önce hiç aslan görmemiş olan Yaygaracı farklı düşünüyordu. Elinden gelen tek akıllıca hareketi yaptı – fırlayıp kaçacağı yerde, sendeleyerek Aslan'a doğru yürüdü.

Aslan Cüce'nin üstüne atıldı. Yavrusunu ağzında taşıyan bir anne kedi gördünüz mü hiç? Aynen öyleydi. Zavallı küçük cüce kamburlaşmış, top gibi olmuş bir halde Aslan'ın ağzında sallanıyordu. Aslan onu şöyle

bir salladı. Cüce'nin zırhları bir kalaycı çantası gibi şıkırdadı ve sonra – hoppa! Cüce havaya uçtu. Güvendeydi ama o bunu bilmiyordu. Aşağıya düşerken, kadife pençeler, bir annenin kolları kadar nazik, onu yakaladı ve (başı yukarıda olmak üzere) yere koydu.

"Toprağın oğlu, dost olacak mıyız?" diye sordu Aslan.

"E – ve – he – he – het" dedi Cüce nefes nefese. Henüz kendini kontrol edemiyordu.

"Şimdi" dedi Aslan. "Arkanıza bakın; şafak söküyor. Kaybedecek zamanımız yok. Siz üçünüz, siz Âdemoğulları ve toprağın oğlu, çabucak kümbete gidin ve orada ne gerekiyorsa yapın."

Cüce'nin dili tutulmuştu. Oğlanlar Aslan'a, onları takip edip etmeyeceğini sorma cesareti gösteremediler.

Üçü birden kılıçlarını çekip selam verdiler ve sonra dönerek şıngırtılar eşliğinde, alacakaranlıkta kayboldular. Lucy yüzlerinde yorgunluk belirtisi olmadığını fark etmişti. Yüce Kral ve Kral Edmund birer çocuktan çok, yetişkin birer adama benziyorlardı.

Kızlar Aslan'ın yanı başında durup, gözden kaybolana kadar onlara baktılar. Hava aydınlanmaktaydı. Doğuda, ufka yakın bir yerde Narnia'nın sabah yıldızı Aravir küçük bir ay gibi parlıyordu. Eskisinden daha büyük görünen Aslan, başını kaldırdı, yelesini salladı ve kükredi.

Başlangıçta nazikçe çalınan bir orgun ezgisi gibi, derin ve hırıltıyla çıkan ses, yer gök sallanana kadar giderek güçlendi. O tepeden yükselip tüm Narnia'ya yayıldı. Aşağıda Miraz'ın kampında adamlar uyandı, beti benzi atmış bir halde birbirlerine baktılar ve silahlarına sarıldılar. Aşağılarda, şimdi en soğuk saatlerini yaşamakta olan nehirden su perilerinin başları ve omuzları, nehir tanrısının yosun sakallı koca başı yükseldi. Onun ötesinde, her tarlada ve ağaçlıkta kulakları her an tetikte tavşanlar deliklerinden fırladı, kuşların uykulu kafa-

ları kanatlarının altından çıktı, baykuşlar öttü, tilkiler uludu, kirpiler homurdandı ve ağaçlar kıpırdadı. Kasabalarda ve köylerde anneler korkulu gözlerle bebeklerini bağırlarına bastı. Köpekler havladı ve erkekler el yordamıyla ışık bulmak üzere yataklarından sıçradı. Uzaklarda, kuzey cephesindeki dağlarda devler, kalelerinin karanlık kapılarından dışarı baktı.

Lucy ve Susan'ın gördüğü ilk şey, tepelerin üzerinde, hemen her yönden, karanlık bir şeylerin onlara doğru geldiğiydi. Önceleri yerde ağır ağır ilerleyen kara bir örtü gibi görünüyorlardı, sonra kapkara bir denizin yaklaştıkça büyüyen dalgalarına benzediler ve en sonunda ne oldukları anlaşıldı: Hareket eden ağaçlar! Dünyanın tüm ağaçları sanki Aslan'a doğru koşuyordu. Ancak yakınlaştıkça, ağaçtan çok başka bir şeye benziyorlardı. Eğilen, selam veren, ince uzun kollarını Aslan'a sallayan kalabalık etrafını sarınca Lucy, onların insana benzeyen şekiller olduğunu gördü. Aslan'ı görebilmek için huş kızlar başlarını geriye atıyor, söğüt kadınlar düşünceli yüzlerini saçlarından kurtarıyordu. Kraliçeye benzeyen kayınlar sessizce dikilip hayranlıkla onu izliyorlardı. Kaba saçlı meşe adamlar, zayıf ve melankolik karaağaçlar, dağınık saçlı çobanpüsküllleri (kendileri kapkara, fakat kadınları meyveleriyle kıpkırmızı) ve güzel üvez ağaçlarının hepsi bir eğilip bir kal-

karak, güçlü, cırtlak ya da hışırtılı sesleriyle "Aslan, Aslan!" diye bağırıyorlardı.

Aslan'ın etrafındaki dans (çünkü bir kez daha dansa başlamışlardı) hızlanıyordu ve kalabalık öyle bir büyüyordu ki Lucy şaşırdı, çünkü ağaçların arasında hoplayıp zıplayan insanların nereden geldiğini görememişti. Biri, bir çocuktu. Elbisesi geyik derisindendi. Kıvırcık saçlarını çevreleyen, asma yapraklarından yapılmış bir taç takmıştı. Eğer yüzü aşırı derecede yabani görünmeseydi, bir oğlan için fazlasıyla yakışıklıydı. Birkaç gün sonra onu gördüğünde Edmund'un da söyleyeceği gibi, "her şeyi yapabilecek, kesinlikle her şeyi yapabilecek bir delikanlı"ydı. Bir sürü ismi var gibi görünüyordu – Bromios, Bassareus ve Ram bunlardan sadece üçüydü. Yanında kendisi kadar yabani bir sürü kız vardı. Hatta, umulmadık bir şekilde, eşeğe binmiş biri bile vardı. Herkes gülüyor ve bağırıyordu, *"Euan, euan, eu-oy-oy-oy."*

"Bu bir oyun mu Aslan?" diye bağırdı çocuk. Oyun olduğu açıktı. Fakat hemen herkes oynanan oyun hak-

kında farklı şeyler düşünüyordu. Belki saklambaçtı, ancak Lucy ebenin kim olduğunu asla öğrenemedi. Körebeye daha çok benziyordu fakat herkes ebe gibi davranıyordu. Terlik avı oyununa da benziyordu ama terlik asla bulunamıyordu. İşleri daha da karıştıran şey, eşeğe binmiş olağanüstü şişman, yaşlı adamın aniden, "İçki! Şimdi içki zamanıdır" diye bağırırken eşekten düşmesi oldu. Diğerleri, sanki tüm olanlar bir sirk gösterisiymiş gibi, onu arka ayakları üstünde yürüyerek gösteri yapmak isteyen eşeğin sırtına geri koymak istediler. Zaman ilerledikçe etrafta daha çok asma yaprağı görünmeye başladı. Çok geçmeden asmaların dalları ortaya çıktı ve her yere tırmanmaya başladı. Asmalar ağaç topluluğunun ayaklarından yukarı doğru tırmanıyor, boyunlarına dolanıyorlardı. Lucy elini kaldırıp saçlarını geriye itmek istediğinde asma dallarını itmekte olduğunun farkına vardı. Şimdi eşek de bir asma yumağıyla kaplıydı. Kuyruğu bütünüyle asmalar tarafından sarmalanmıştı. Kulaklarının arasından kara bir cisim sallanıyordu. Lucy yeniden baktığında bunun bir üzüm salkımı olduğunu gördü. O andan itibaren her yerde üzümler görülmeye başladı – baştan aşağı her yer üzümlerle kaplanmıştı.

"İçki! İçki!" diye bir nara attı yaşlı adam. Herkes üzüm yemeye başladı. Sizin oralardaki bağları bile-

mem, ama hayatınız boyunca böyle üzüm yemediğinize eminim. Sert, kütür kütür fakat çiğnediğinizde ağızda hoş bir tat bırakan mükemmel üzümlerdi. Kızlar daha önce hiç böyle bir şey yememişlerdi. Burada istediğiniz kadar üzüm vardı. Sofra görgüsüne de gerek yoktu. Her yerde yapış yapış, boyanmış parmaklar görülüyordu. Ağızlar dolu olmasına rağmen kahkahalar, Euan, euan-oy-oy-oy bağırtıları eksik olmuyordu. Aniden herkes oyunun (ne oyunuysa) ve ziyafetin bitmesi gerektiğini hissetti. Kalabalık eğlenceyi bırakıp dinlemek üzere nefes nefese Aslan'a döndü. Tanyeri ağarmaktaydı. Lucy aklına gelenleri Susan'ın kulağına fısıldadı:

"Su, onların kim olduğunu biliyorum."

"Kim?"

"Yaban yüzlü çocuk Baküs, eşekteki yaşlı adam da Silenus. Uzun zaman önce Bay Tumnus onlardan söz etmişti, hatırlamıyor musun?"

"Evet, kuşkusuz. Fakat bence, Lu—"

"Ne?"

"Baküs ve tüm o yabani kızlarla karşılaştığımızda Aslan yanımızda olmasaydı, kendimi pek güvende hissetmezdim doğrusu."

"Senden de bu beklenirdi" dedi Lucy.

12

Büyücülük ve Ani İntikam

Bu arada Yaygaracı ve iki oğlan kümbetin içine giden karanlık, küçük taş kemerli yola ulaşmışlardı. İki nöbetçi porsuk (Edmund yalnızca yanaklarındaki beyazlıkları görebiliyordu) dişlerini göstererek ayağa sıçradı ve hırlayan sesleriyle, "Kimdir o gelen?" diye sordular.

"Yaygaracı" dedi Cüce. "Uzak geçmişten Narnia'nın Yüce Kralı'nı getiriyorum."

Porsuklar oğlanların ellerini kokladılar,

"Nihayet" dediler, "nihayet!"

"Bize bir ışık verin, dostlar" dedi Yaygaracı. Porsuklar kemerli yolda hemen bir meşale buldular. Peter meşaleyi yaktı, Yaygaracı'ya verdi.

"S.K.D. önden gitse iyi olur" dedi. "Buraları bilmiyoruz."

Yaygaracı meşaleyi aldı ve karanlık tünelde ilerleme-

ye başladı. Tünel, arada bir yarasaların uçuştuğu, örümcek ağlarıyla kaplı, soğuk, karanlık ve küf kokan bir yerdi. Tren istasyonundaki o sabahtan beri genelde açık havada olan çocuklar, kendilerini tuzağa düşürülmüş ya da hapishaneye götürülüyormuş gibi hissediyordu.

"Baksana Peter" diye fısıldadı Edmund. "Duvarlardaki şu oymalara bak. Ne kadar eski görünüyorlar değil mi? Fakat biz daha yaşlıyız. Biz buradayken bunlar yoktu."

"Evet" dedi Peter. "İnsanın aklı karışıyor." Cüce ilerlemeye devam etti. Az sonra sağa, sonra sola döndü. Daha sonra da merdivenlerden aşağı ve tekrar sola. Yolun sonunda önlerine bir ışık çıktı – bir kapı altından sızan ışık. Tünele girdiklerinden bu yana ilk kez ses işittiler; ana odanın kapısına gelmişlerdi. İçeriden öfkeli sesler yükseliyordu. Birisi öylesine yüksek sesle konu-

şuyordu ki ne Cüce'nin ne de oğlanların yaklaştığı duyulmuştu.

"Bu hiç hoşuma gitmiyor" diye fısıldadı Yaygaracı Peter'e. "Biraz dinleyelim." Üçü birden çıt çıkarmadan kapının eşiğine sindiler.

"Borunun bu sabah neden çalınmadığını" dedi biri ("Bu, Kral" diye fısıldadı Yaygaracı) "çok iyi biliyorsun. Yaygaracı gitmeden önce Miraz'ın baskın yaptığını, hayatımızı kurtarabilmek için üç saati aşkın bir süre boyunca savaştığımızı unuttun mu? Nefes almaya vakit bulduğum ilk an çaldım boruyu."

"Nasıl unutabilirim? En ağır saldırıyla karşı karşıya kalan cücelerimin beşte biri hayatını kaybetti." ("Bu Nikabrik" diye fısıldadı Yaygaracı.)

"Yazıklar olsun" diye kalın bir ses duyuldu ("Mantarsever'in sesi" dedi Yaygaracı). "Hepimiz cüceler kadar savaştık. Ayrıca kimse Kral'dan daha fazla savaşmadı."

"İstediğin mazereti söyle hiç fark etmez" diye cevapladı Nikabrik. "Bana göre ya geç çalındığı ya da sihir olmadığı için yardım gelmedi. Sen, sen büyük danışman, sen usta sihirbaz, her şeyi bilen sen; hâlâ Aslan'a, Kral Peter'e ve tüm geride kalan şeylere bel bağlamamızı mı istiyorsun?"

"İtiraf etmeliyim ki – bunu görmezden gelemem –

harekâtın sonuçları beni çok derin bir hayal kırıklığına uğrattı." ("Bu Doktor Cornelius olmalı" dedi Yaygaracı.)

"Açık konuşmak gerekirse" dedi Nikabrik, "senin cebinde metelik, oltanda balık yok, yumurtaların bayat, vaatlerin boş. Gölge etme de diğerleri işini yapsın. Ve bunun için—"

"Yardım gelecek" dedi Mantarsever. "Ben Aslan'dan yanayım. Biz hayvanlar gibi sabırlı olun biraz. Yardım gelecek. Şu an kapıda bile olabilir."

"Pöh!" diye hırladı Nikabrik. "Siz porsuklara kalsa gök başımıza yıkılana ve hepimiz birer tarlakuşu yakalayana kadar bekletirsiniz bizleri. Size bekleyemeyeceğimizi söylüyorum. Erzağımız azaldı; her çarpışmada giderek daha fazla adam kaybediyoruz; yandaşlarımız sıvışıyor."

"Peki neden?" diye sordu Mantarsever. "Sana nedenini söyleyeyim. Eski kralların, yardım çağrımıza cevap vermediği söylentisi yayılıyor. Gitmeden önce (büyük bir olasılıkla ölüm fermanını imzalayan) Yaygaracı'nın söylediği son sözleri hatırlayın: 'Eğer boruyu çalmanız gerekiyorsa, neden çaldığınızı ya da ondan ne umduğunuzu ordunun öğrenmesine izin vermeyin' demişti. Oysa daha o gece cümle âlem her şeyden haberdardı."

"Benim boşboğaz olduğumu ima etmek yerine, o

gri burnunu bir eşekarısı kovanına soksan daha iyi edersin" dedi Nikabrik. "Sözünü geri al, yoksa—"

"Yeter, ikiniz de durun!" dedi Kral Caspian. "Nikabrik'in ima etmeye çalıştığı şeyin ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Ne yapmamız gerekiyor? Ama ondan önce toplantımıza getirdiği, kulakları açık, ağızları kapalı o iki yabancının kim olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Onlar benim dostlarım" dedi Nikabrik. "Asıl senin – Porsuk'un ve Yaygaracı'nın dostu olmandan başka burada bulunmanın haklı bir sebebi var mı? Şu kara cüppeli yaşlı bunağın, senin dostun olmasından başka, burada bulunmasının sebebi – dostlarını getirmesine izin verilmeyen sadece ben miyim?"

"Majesteleri, sadık kalacağına yemin ettiğin Kral'dır" dedi Mantarsever sertçe.

"Saray terbiyesi, saray terbiyesi" diye küçümseyerek konuştu Nikabrik. "Bence bu kovukta sıradan insanlar gibi basitçe konuşabiliriz. Biliyorsunuz ki – ve o da biliyor bunu – düştüğü tuzaktan kurtulmasına yardım etmezsek bu Telmarlı çocuk bir hafta sonra hiçbir yerin ve hiç kimsenin kralı olacak."

"Belki de" dedi Cornelius, "dostların kendi adlarına konuşmak isterler? Sen, oradaki, kimsin ve nesin?"

"Velinimetim, üstadım Doktor" dedi mızıldanan,

ince bir ses. "Hoşgörünüze sığınıyorum. Ben sadece zavallı yaşlı bir kadınım ve muhterem cüce hazretlerine dostluğundan dolayı çok minnettarım, evet. Tanrı güzel yüzünü korusun. Majestelerinin sırtı iki kat olan, ocağına atacak odunu kalmayan yaşlı bir kadından korkmasına gerek yok. Eğer ilginizi çekerse, düşmanlarımıza karşı kullanmaktan memnunluk duyacağım basit büyülerden oluşan – kuşkusuz sizinkiler gibi değil – birkaç küçük hünerim var. Çünkü onlardan nefret ediyorum. Ah evet. Kimse benden fazla kin güdemez onlara."

"Bu çok ilginç ve – ehem – tatmin edici" dedi Doktor Cornelius. "Sanırım şimdi sizin ne olduğunuzu biliyorum, Madam. Nikabrik, belki diğer dostun kendisi hakkında bir şeyler söyleyebilir?"

Peter'in tüylerini diken diken eden donuk, duygusuz bir ses yanıtladı doktoru: "Ben açlığım. Ben susuzluğum. Isırdığım yeri ölünceye kadar bırakmam. Öldükten sonra bile, dişlediğim parçayı düşmanımın bedeninden kesip benimle birlikte gömmeleri gerekir. Yüz yıl oruç tutsam ölmem. Buz üzerinde yüz gece yatsam donmam. Bir nehir dolusu kan içsem doymam. Bana düşmanlarınızı gösterin."

"Ve sen, bu ikisinin önünde mi planlarını açıklayacaksın?" dedi Caspian.

"Evet" dedi Nikabrik. "Onların yardımıyla başaracağımı umuyorum." Caspian ve iki arkadaşı alçak sesle konuşmaya başladılar. Çocuklar bir-iki dakika boyunca neler konuştuklarını anlayamadı. Sonra Caspian yüksek sesle, "Pekâlâ Nikabrik" dedi, "Anlat planını."

Öyle uzun bir sessizlik oldu ki çocuklar, Nikabrik'in hiç konuşmayacağını sandılar. Nikabrik, kendinden emin, sakin bir sesle konuşmaya başladı. "Her şeyden önce" diye mırıldandı, "aramızda, Eski Narnia hakkındaki gerçeği bilen tek bir kişi bile yok. Yaygaracı, efsanelerin hiçbirine inanmıyordu. Bense denemekten yanaydım. Önce boruyu denedik ve bir işe yaramadı. Eğer Yüce Kral Peter, Kraliçe Susan, Kral Edmund ve Kraliçe Lucy gerçekten yaşadılarsa, ya bizi duymadılar ya gelemiyorlar ya onlar bizim düşmanımız—"

"Ya da yoldalar" diye araya girdi Mantarsever.

"Miraz bizi köpeklerine yem yapana kadar bunu söylemeye devam edebilirsin. Dediğim gibi, efsaneler zincirinin bir halkasını denedik ve bize yararı olmadı. Peki. Ancak kılıcın kırılınca hançerini çekersin. Söylenceler, eski kral ve kraliçelerin yanı sıra başka güçlerden de söz ediyor. Onları çağırsak ne olur?"

"Aslan'dan söz ediyorsan" dedi Mantarsever, "onu çağırmak, kralları çağırmakla aynı şey. Krallar onun hizmetkârıydı. Onları göndermiyorsa (ancak ben gön-

dereceğine inanıyorum) kendisi mi gelecek acaba?"

"Haklısın, bence" dedi Nikabrik, "Aslan ve krallar birlikte gelirler. Aslan ya öldü ya da bizim tarafımızda değil. Kendisinden daha güçlü bir şey tarafından engelleniyor da olabilir. Diyelim ki geldi, dost olduğunu nereden bileceğiz? Söylenenlere bakılırsa cücelerle her zaman iyi geçinemiyormuş. Tüm hayvanların dostu da değilmiş; kurtlara sorabilirsiniz. Ayrıca duyduğuma göre Narnia'ya sadece bir kez gelmiş ve uzun süre de kalmamış. Aslan'ı unutabiliriz. Ben başka birini düşünüyordum."

Kimse cevap vermedi. Oda öylesine sessizdi ki Edmund, Porsuk'un burnunu çekişini, hırıltılı nefes alıp verişini duyabiliyordu.

"Kimi kastediyorsun?" dedi Caspian sonunda.

"Eğer efsaneler doğruysa, Narnia'yı yıllarca ve yıllarca büyüsü altında tutan, Aslan'ınkinden çok daha büyük bir güçten söz ediyorum."

Üçü birden "Beyaz Cadı!" diye bağırdılar. Çıkan gürültüden Peter üç kişinin yerinden fırladığını tahmin etti.

"Evet" dedi Nikabrik yavaşça ve anlaşılır bir şekilde, "Cadı'dan söz ediyorum. Oturun. Çocuklar gibi bir isim duydunuz diye korkuya kapılmayın hemen. Biz güç istiyoruz; bize destek olacak bir güç istiyoruz. Ne-

dir o güç? Efsaneler, Cadı'nın Aslan'ı yendiğini, bağladığını ve şuradaki ışığın hemen ötesindeki taşın üzerinde öldürdüğünü anlatmıyor mu?"

"Ama Aslan'ın dirildiğini de anlatıyor" dedi Porsuk sertçe.

"Evet, anlatıyor" diye cevapladı Nikabrik, "ancak sonradan neler yaptığı hakkında pek bir şey bilmediğimizden sen de haberdarsın. Gerçekten dirildiyse, efsanelerde adının geçmemesini nasıl açıklıyorsun? Dirilmedi, dolayısıyla anlatılacak bir şey de yok. Bence o tarihten sonraki efsanelerde adının geçmemesinin de nedeni bu."

"Kralları ve kraliçeleri atadı" dedi Caspian.

"Kısa bir süre önce büyük bir savaş kazanan bir kral, bir aslanın yardımı olmadan da hüküm sürebilir" dedi Nikabrik. Mantarsever'den geldiği anlaşılan vahşi bir hırlama duyuldu.

"Ayrıca şu da var" diye sürdürdü sözlerini, "krallardan ve saltanatlarından geriye ne kaldı ki? Onlar da kayboldular. Ama Cadı çok farklı. Yüz yıl saltanat sürdüğünü söylüyorlar: Yüz yıl boyunca kış. Eğer ilginizi çekerse, işte size güç; işte pratik bir çözüm."

"Gökler ve yeryüzü aşkına!" dedi Kral. "Bize Cadı'nın en büyük düşmanımız olduğu söylenmemiş midir daima? Miraz'dan on kat daha kötü bir zorba değil miydi o?"

"Belki" dedi Nikabrik soğuk bir sesle. "Siz insanlar için öyleydi, tabii eğer o günlerde yaşayan insanlar vardıysa. Belki bazı hayvanlar için de öyleydi. Bildiğim kadarıyla kunduzları ezmişti; en azından Narnia'da şimdi hiç kunduz yok. Fakat biz cücelerle iyi geçiniyordu. Ben bir cüceyim ve her zaman halkımın yanındayım. Biz Cadı'dan korkmuyoruz."

"Ama bizimle işbirliği yapıyorsun" dedi Mantarsever.

"Evet, bu işbirliğinin bugüne kadar halkıma büyük yararı dokundu" dedi Nikabrik öfkeyle. "Tehlikeli baskınlara kim gönderiliyor? Cüceler. Yemek sıkıntısı olduğunda kimler az yiyor? Cüceler. Kim?—"

"Yalan! Hepsi yalan!" dedi Porsuk.

"Ve işte bu yüzdendir ki" dedi sesi artık bir çığlığa dönüşen Nikabrik, "halkıma yardım edemezseniz, ben de yardım edebilecek birine giderim."

"Bir meydan okuma mı bu?" diye sordu Kral.

"O kılıcı kınına geri sok Caspian" dedi Nikabrik. "Toplantıda cinayet ha? Senin oyunun bu mu? Aptallık etme sakın. Senden korktuğumu mu sanıyorsun? Biz de üç kişiyiz siz de."

"Haydi öyleyse" diye hırladı Mantarsever, ama sözü anında kesilmişti. "Durun, durun, durun" dedi Doktor Cornelius. "Çok aceleci davranıyorsunuz. Bütün efsa-

neler Cadı'nın öldüğünü söylüyor. Nikabrik Cadı'yı çağırmakla neyi kastediyor?"

Daha önce sadece bir kere konuşan o donuk ve korkunç ses duyuldu: "Ah, öldü mü?"

Sonra mızıldanan titrek bir ses duyuldu: "Ah, Tanrı korusun, sevgili küçük Majesteleri, Beyaz Leydi'nin – biz onu bu isimle çağırırız – öldüğünü düşünmesinler lütfen. Üstat Doktor'un söyledikleri, benim gibi zavallı ve yaşlı bir kadına yapılan bir latife olsa gerek. Tatlı Üstat Doktor, bilge Üstat Doktor, bir cadının öldüğünü kim duymuş ki bugüne kadar? Onu istediğin her zaman geri getirebilirsin."

"Çağır Cadı'yı" dedi donuk ses. "Hepimiz hazırız. Çemberi çiz, mavi ateşi hazırla."

Porsuk'un düzenli olarak artan hırlamasına Cornelius'un keskin "Ne?" haykırışı eklendi ve sonra Kral Caspian'ın sesi bir gökgürültüsü gibi yükseldi:

"Bu mu senin planın Nikabrik? Kara büyüyle lanetli bir hayaleti geri çağırmak. Şimdi yoldaşlarının kim olduğunu daha iyi anlıyorum – bir kocakarı ve bir kurtadam!"

Sonraki dakikalarda her şey içinden çıkılmaz bir hal almıştı. Bir hayvanın kükremesi, birbirine çarpan çelik sesleri duyuldu. Oğlanlar ve Yaygaracı içeri daldı. Peter, yarı insan yarı kurt, gri ve sıska korkunç bir yaratığı, ken-

di yaşındaki bir çocuğun üzerine atlarken gördü. Edmund ise bir porsukla bir cüceyi, kedi köpek dalaşı yapar gibi, yerde yuvarlanırlarken gördü. Yaygaracı kendini, Doktor Cornelius'un boğazını sıkan kocakarıyla yüz yüze buldu. Burnu ve çenesi bir fındık kıracağına benziyordu, kirli, kır saçları yüzüne düşüyordu. Yaygaracı'nın kılıç darbesiyle kellesi yere düştü. Sonra lambalar devrildi, saniyeler dakikaya doğru ilerlerken kılıç, diş, pençe, yumruk ve potin sesleri duyuldu. Sonra sessizlik.

"İyi misin Ed?"

"Sa – sanırım" dedi Edmund soluk soluğa. "O vahşi Nikabrik elimde ve hâlâ canlı."

"Şişeler ve ağırlıklar!" diye öfkeli bir ses duyuldu. "Üzerimde oturuyorsun. Kalk! Bir fil yavrusu kadar ağırsın."

"Özür dilerim S.K.D." dedi Edmund. "Böyle iyi mi?"

"Of! Hayır!" diye böğürdü Yaygaracı. "Potinini ağzıma sokuyorsun. Git başımdan."

"Kral Caspian buralarda mı?" diye sordu Peter.

Cılız mı cılız bir ses duyuldu, "Buradayım. Beni bir şey ısırdı."

Bir kibrit sesi duydular. Edmund'du bu. Küçük alev, kirli ve soluk yüzü aydınlatıyordu. Edmund kısa bir süre şaşkınlıkla dolandı, mumu buldu (yağ bittiği için artık kandillerini kullanamıyorlardı) masaya koydu ve yaktı. Alev yükselip ortalık aydınlanınca herkes ayağa kalktı. Altı kişi mum ışığında birbirinin yüzüne bakıyordu.

"Hiç düşmanımız kalmamış gibi görünüyor" dedi Peter. "Şu kocakarı ölmüş." (Gözlerini çabucak başka yere çevirdi.) "Nikabrik de öyle. Sanırım şu şey de bir kurtadam. Kurtadam görmeyeli o kadar uzun zaman oldu ki. Kurt başı ve insan vücudu. Bu, öldürüldüğü anda insandan kurta dönüşmekte olduğu anlamına geliyor. Ve sen, sanırım, Kral Caspian'sın."

"Evet" dedi diğer çocuk. "Ama ben seni tanımıyorum."

"Yüce Kral, Kral Peter" dedi Yaygaracı.

"Hoş geldiniz Majesteleri" dedi Caspian.

"Ve siz Majesteleri de hoş geldiniz" dedi Peter. "Sizin yerinizde gözüm yok, biliyorsunuz, aksine sizi, ait olduğunuz yere kavuşturmaya geldim."

"Majesteleri" diye bir ses duyuldu Peter'in dirseğinin dibinden. Peter döndü ve kendini Porsuk'la yüz yüze buldu. Öne doğru eğildi, kollarıyla hayvana sarıldı ve tüylü başını öptü. Bu, kızların yapacağı türden bir şey değildi, ne de olsa o Yüce Kral'dı.

"Porsukların en iyisi" dedi. "Tüm bu olanlar boyunca bizden bir an bile kuşku duymadın."

"Elimde değil, Majesteleri" dedi Mantarsever. "Ben bir hayvanım; biz değişmeyiz. Dahası ben bir porsuğum ve biz her şeye direniriz."

"Nikabrik'e üzülüyorum" dedi Caspian, "gördüğü ilk andan beri benden nefret etmesine rağmen. Uzun süredir çektiği acılar, beslediği kin yüzünden içten içe çürümüştü. Eğer savaşı kısa sürede kazansaydık, barış zamanında iyi bir cüce olabilirdi. Onu hangimizin öldürdüğünü bilmiyorum, ama öldüğüne memnunum."

"Yaran kanıyor" dedi Peter.

"Evet, bir ısırık" dedi Caspian. "Şu – şu kurt şey." Yarayı temizleyip sarmak uzun zaman aldı. Tedavi bittiğinde Yaygaracı, "Şimdi her şeyden önce, bir kahvaltı istiyoruz" dedi.

"Ama burada değil" dedi Peter.

"Hayır" dedi Caspian, omuzlarını silkerek. "Cesetleri kaldırması için birini göndermemiz gerekiyor."

"Şu yaratıkları bir çukura atsınlar" dedi Peter. "Ancak Cüce'yi halkına teslim edelim ki geleneklerine uygun bir şekilde toprağa verilebilsin."

Sonunda Aslan'ın Kümbeti'nin diğer karanlık odalarının birinde kahvaltı ettiler. Hoşlandıkları türden bir kahvaltı değildi bu, çünkü Caspian ve Cornelius geyik köftesi, Peter ve Edmund ise yağda yumurtayla birlikte sıcak kahve istiyorlardı. Herkesin payına, (çocukların cebinden çıkan) ufak bir parça soğuk ayı eti, bir topak sert peynir, bir soğan ve bir kupa su düşmüştü. Öyle bir iştahla yediler ki, görenler ziyafet çektiklerini sanırdı.

13

Yüce Kral Başta

"Şimdi" dedi Peter, yemeklerini bitirirlerken, "Aslan ve kızlar (yani Kraliçe Susan ve Kraliçe Lucy) yakında bir yerdeler. Onun ne zaman harekete geçeceğini bilmiyoruz. Kuşkusuz en uygun zamanı o biliyor. Bu arada, kendi başımıza yapabileceğimiz her şeyi yapmamızı ister. Caspian, sen Miraz'la meydan savaşına tutuşacak kadar güçlü değiliz diyorsun, öyle mi?"

"Korkarım evet, Yüce Kral" dedi Caspian. Peter'den çok hoşlanmıştı, ama dili sürçüyordu. Efsanelerdeki büyük krallarla karşılaşmak ona tuhaf geliyordu.

"Pekâlâ öyleyse" dedi Peter, "onu teke tek dövüşe davet edeceğim." Kimse bunu daha önce düşünmemişti.

"Lütfen" dedi Caspian, "Onunla ben dövüşemez miyim? Babamın intikamını almak istiyorum."

"Sen yaralısın" dedi Peter. "Hem senin meydan

okumana gülüp geçmez mi? Demek istediğim, bizler senin bir kral ve bir savaşçı olduğunu biliyoruz, ama o seni bir çocuk olarak görüyor."

"Ama, efendim" dedi Peter'in yanı başında oturan ve gözlerini ondan ayırmayan Porsuk. "Düello teklifi sizden bile gelse, kabul eder mi acaba? Ordusunun bizimkinden daha güçlü olduğunu biliyor."

"Büyük bir ihtimalle kabul etmeyecektir" dedi Peter, "ama şansımızı deneyebiliriz. Ayrıca kabul etmese bile günün büyük bir bölümünü ulakların taşıdığı haberlerin geliş gidişiyle harcarız. O arada Aslan bir şeyler yapabilir. Ben de hiç olmazsa orduyu denetler, cephemizi güçlendiririm. Meydan okuma mesajını göndereceğim. Aslında hemen yazmak istiyorum. Divit ve mürekkebiniz var mı Üstat Doktor?"

"Bir bilginin divit ve mürekkebi her zaman yanındadır Majesteleri" diye cevapladı Doktor Cornelius.

"Pekâlâ, yazın o zaman" dedi Peter. Doktor parşömeni yayarak, hokkasını çıkarıp, kamışının ucunu sivriltirken, Peter yarı açık gözlerle arkasına yaslandı. Uzun zaman önce, Narnia'nın altın çağlarında benzer şeyler için kullandığı dili hatırlamaya çalışıyordu.

"Tamam" dedi sonunda. "Şimdi, hazır mısınız Doktor?" Doktor kamışını mürekkebe banarak bekledi. Peter aşağıdaki satırları yazdırdı:

"Aslan'ın hediyesi olarak, seçimle, kaderinde yazıldığı için ve fetihle Narnia'da tüm kralların üstünde Yüce Kral olan, Issız Adalar'ın imparatoru, Cair Paravel'in Lordu ve Aslan'ın En Soylu Tarikatının şövalyelerinden Peter'den, VIII. Caspian'ın oğlu, bir süredir Narnia'nın koruyucu Lordu olan ve şimdi de Narnia Krallığı'na göz koyan Miraz'a, Selamlar. Yazdın mı?"

"Miraz'a, virgül selamlar" diye mırıldandı Doktor. "Evet efendim."

"Öyleyse yeni bir paragrafa başla" dedi Peter.

"Kan dökülmesini önlemek, Narnia topraklarında süregelen savaşlar nedeniyle artabilecek huzursuzluklara meydan vermemek amacıyla, güvenilir ve çok sevgili Caspian adına, soylu lordları Miraz'a ve Narnia'nın egemenliğini adı geçen Caspian'a vermemek amacıyla muhterem IX. Kral Caspian'ı ve kardeşini iğrenç, kanlı ve yasal olmayan bir yöntemle öldürmekten siz lordlarının iki kez suçlu olduğunu bildirir, adı geçen Caspian'a bahşettiğimiz krallık unvanının, Telmar kanunları uyarınca yasal olduğunu ispat için, sizi adil bir dövüşe davet ederim. Soylu varlığımızı böyle bir maceraya atmak bize zevk verecektir. Bu nedenle siz lordlarına teke tek bir dövüş için tüm içtenliğimizle meydan okuyoruz. Bu mektubu, söz konusu düellonun koşullarını siz lordlarıyla kararlaştırması için tam yetki verdiğimiz, Taş Masa'nın soylu birli-

ginin şövalyesi, Lamba Çoraklıkları Dükü, Batı Sınırları Kontu ve Narnia'da emrimizdeki Kral olan çok sevgili ve soylu kardeşimiz Edmund'un eliyle gönderiyoruz.

"Bu yeterli olmalı" dedi Peter, derin bir nefes alarak. "Kral Edmund'la birlikte iki kişi daha göndermemiz gerekiyor. Bence bunlardan biri dev olmalı."

"O – o pek akıllı değildir, biliyorsun" dedi Caspian.

"Kuşkusuz öyle" dedi Peter. "Ama dilini tuttuğu sürece her dev etkileyicidir. Hem bu onun da hoşuna gidecektir. Peki diğeri kim olacak?"

"Beni dinlerseniz" dedi Yaygaracı, "Bakışlarıyla öldürebilecek biri gerek. Bastıbacak en iyisidir."

"Duyduğuma göre gerçekten öyleymiş" dedi Peter gülerek. "Keşke o kadar küçük olmasaydı. İyice yaklaşıncaya kadar onu göremezler bile!"

"Fırtına'yı gönderin efendim" dedi Mantarsever. "Bir sentora kimse gülemez."

Bir saat sonra, Miraz'ın ordusundan iki yüksek rütbeli lord, cephe boyunca yürüyen ve kahvaltı sonrasında kürdanla dişlerini temizlemekte olan Lord Glozelle ve Lord Sopespian, başlarını kaldırıp baktıklarında, ormandan gelen sentoru, daha önceki savaştan tanıdıkları Kazmakürek'i ve ikisinin arasındaki belirsiz şekli gördüler.

Şu haliyle, Edmund'u okulundaki diğer çocuklar da

görseler tanıyamazlardı. Çünkü Aslan'la karşılaştıklarında, Aslan onun üzerine solumuştu ve tavırları bir yetişkininki gibiydi.

"Ne yapacağız?" dedi Lord Glozelle. "Saldırıyorlar mı?"

"Hayır, görüşmek istiyorlar" dedi Sopespian. "Bak, yeşil dallar taşıyorlar. Büyük bir olasılıkla teslim olmaya geliyorlar."

"Sentorla devin arasında yürüyen kişinin yüzüne bakılırsa, teslim olmaya hiç niyetleri yok" dedi Glozelle. "Kim olabilir ki? Caspian değil."

"Gerçekten değil" dedi Sopespian. "İsyancılar onu nereden buldu bilmem, ama seni temin ederim, bu gerçek bir asker. Miraz'dan (sadece sizin kulağınıza söylüyorum) çok daha fazla krala benziyor. Giydiği zırha bak! Benzerini hiçbir zanaatkârımız yapamaz."

"Benekli atıma bahse girerim ki teslim olmaya değil, meydan okumaya geliyorlar" dedi Glozelle.

"Nasıl yani?" dedi Sopespian. "Düşman burada kontrolümüz altında. Miraz bu üstünlüğü bir düelloyla yitirecek kadar aptal olamaz."

"Ama ikna edilebilir" dedi Glozelle çok daha alçak bir sesle.

"Yavaş" dedi Sopespian. "Şöyle biraz öteye git. Nöbetçiler duymasın. Şimdi, lordumun demek istediğini

doğru mu anladım?"

"Eğer kral düello teklifini kabul ederse" diye fısıldadı Glozelle, "ya öldürecek ya da ölecek."

"Yani" dedi Sopespian başını sallayarak.

"Eğer öldürürse savaşı kazanacağız."

"Kesinlikle. Ya ölürse?"

"Eğer ölürse, kralsız da savaşı kazanabiliriz. Çünkü siz lordlarına Miraz'ın iyi bir kumandan olmadığını söylememe gerek yok. Bu durumda hem galip gelmiş, hem de kraldan kurtulmuş oluruz."

"Siz ve ben bu ülkeyi, sanki bir kral varmış gibi rahatça yönetebiliriz mi demek istiyorsunuz, lordum?"

Glozelle'in yüzü asıldı. "Onu tahta geçiren biziz" dedi, "bunu unutmayalım. Bunca yıl safa sürerken bize bir yararı oldu mu ki? Bize minnettarlığını gösterdi mi?"

"Kısa kes" diye cevapladı Sopespian. "Bak, biri bizi kralın çadırına çağırmaya geliyor."

Miraz'ın çadırına ulaştıklarında, Edmund ve iki arkadaşının meydan okuma mesajını

verip, kralın düşünmesi için huzurundan çekilmiş olduklarını; çadırın önünde kendilerine sunulan şarabı içip kekleri yediklerini gördüler. Onları böyle yakından görmek, iki Telmar lordunu fena halde korkutmuştu.

İçeriye girdiler. Miraz silahsızdı ve kahvaltısını bitirmek üzereydi. Yüzü kıpkırmızı, kaşları çatıktı.

"İşte!" diye hırladı, parşömeni masanın öbür yanına, onlara doğru fırlatarak. "Bakın ve eşşoğlueşşek yeğenimizin kaç çuval çocuk masalı gönderdiğini görün."

"İzninizle efendim" dedi Glozelle. "Az önce dışarıda gördüğümüz genç savaşçı, yazıda söz edilen Kral Edmund ise, ben ona çocuk değil, çok tehlikeli bir şövalye derim."

"Kral Edmund mu, pöh!" dedi Miraz. "Lordum, Peter, Edmund ve diğerleri hakkındaki kocakarı masallarına inanıyor mu?"

"Ben gözlerime inanırım, Majesteleri" dedi Glozelle.

"Pekâlâ, bu önemli değil" dedi Miraz. "Ama sanırım düello konusunda hepimiz aynı fikirdeyiz."

"Sanırım öyle, efendim" dedi Glozelle.

"Ne yapacağız peki?" diye sordu Kral.

"Gururunu kırmadan reddedeceğiz" dedi Glozelle. "Asla korkak biri değilim, buna rağmen o gençle düello etmeye yüreğimin dayanabileceğini sanmıyorum. Ya

kardeşi Yüce Kral ondan daha tehlikeliyse? Zaten öyle! Asla sevgili Kralım, sakın böyle bir işe kalkışmayın."

"Salgın hastalıklara tutulasın!" diye bağırdı Miraz. "Akıl vermeni istemedim senden. Şu Peter'den – eğer öyle biri varsa tabii – korkup korkmamam gerektiğini mi sordum sana? Ondan korktuğumu mu sanıyorsun? Ben, ne tür bir politika izlememiz gerektiği hakkında fikrini almak istemişim. Bu düello çağrısıyla elimizdeki avantajı yitirir miyiz, onu soruyorum."

"Buna vereceğim tek cevap var Majesteleri" dedi Glozelle, "hangi nedenle olursa olsun teklifin reddedilmesi gerekir. Yabancı şövalyenin yüzünde ölüm okunuyor."

"Yine başladın!" dedi Miraz, şimdi iyice öfkelenmişti. "Senin kadar ödlek olduğumu mu sanıyorsun?"

"Takdir Majestelerinin" dedi Glozelle asık suratla.

"Yaşlı bir kadın gibi konuşuyorsun Glozelle" dedi Kral. "Sen ne diyorsun Lord Sopespian?"

"Bu işe hiç bulaşmayın efendim" diye bir cevap geldi. "Majestelerinin politika dediği şey ancak bu şekilde uygulanır. En iyisi reddetmek, böylelikle majestelerinin şerefini ve cesaretini sorgulamak için bir neden kalmaz."

"Tanrılar aşkına!" diye bağırdı Miraz, ayağa sıçrayarak. "Sen de mi büyülendin bugün? Reddetmek için

bir neden aradığımı mı sanıyorsun? Yüzüme karşı korkak deseniz daha iyi olur."

Konuşmanın seyri iki lordun istediği gibiydi, bu nedenle karşılık vermediler.

"Neler olup bittiğini anlıyorum" dedi Miraz, gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi bakarak. "Tavşan gibi korkak olduğunuz için, benim de öyle olduğumu düşünmek gafletine düşüyorsunuz! Dövüşmemek için bahane arıyorsunuz, reddetmek istemenizin nedeni bu! Siz asker misiniz? Siz Telmarlı mısınız? Siz erkek misiniz? Ve eğer reddedersem (iyi bir asker ve kumandan olmanın tüm kuralları beni bunu yapmaya zorlasa bile) korktuğumu düşünüp diğerlerine de öyle anlatacaktınız. Değil mi?"

"Akıllı bir asker" dedi Glozelle, "Majestelerinin yaşındaki hiçbir adamı, yaşamının baharındaki büyük bir savaşçıyla düello etmeyi reddettiği için korkaklıkla suçlayamaz."

"Yani hem bir ayağı mezarda bir bunak, hem de güvenilmez desinler" diye kükredi Miraz. "Size ne olacağını söyleyeyim lordlarım. Kadınca öğütlerinizle amaçladığınızın tam tersini yaptınız. Reddetmek istiyordum. Ancak kabul edeceğim. Duydunuz mu, kabul edeceğim! Bir büyü ya da sadakatsizlik sizin kanınızı dondurmuş. Bu yüzden kendimi küçük düşüremem."

Glozelle, "Yalvarırız Majesteleri—" demeye kalmadan Miraz çadırdan dışarı fırlamıştı; Edmund'a teklifi kabul ettiğini haykırdığı duyuldu.

İki lord birbirlerine bakarak kıskıs güldüler.

"Damarına basılınca kabul edeceğini biliyordum" dedi Glozelle. "Ama bana korkak dedi, bunu asla unutmayacağım. Bunu ödeyecek." Cevap gelip de çeşitli yaratıklara iletildiği sırada Aslan'ın Kümbeti'nde büyük bir hareketlilik vardı. Edmund ve Miraz'ın komutanlarından biri düello yerini şimdiden tespit etmiş; etrafına kazıklar çaktırıp, ip gerdirmişti. İki köşede ve bir yanda Telmarlı görevliler bulunacak, diğer köşelerdeki ve yandaki görevliler ise Yüce Kral tarafından seçilecekti. Peter, Caspian'a görevli olamayacağını, çünkü düello nedeninin onun tahta çıkma hakkı üstüne olduğunu açıklarken, aniden uykulu ve tok bir ses duyuldu: "Majesteleri lütfen." Peter döndü ve yaşlı şişman ayının orada durduğunu gördü.

"Ben bir ayıyım. Evet."

"Eminim öylesin, üstelik iyi de bir ayısın, hiç kuşkum yok" dedi Peter.

"Evet" dedi Ayı. "Görevlilerden biri her zaman ayılar arasından seçilirdi, bu, ayıların haklarından biriydi."

"Buna izin verme" diye fısıldadı Yaygaracı, Peter'e.

"İyi bir yaratıktır ama hepimizi utandırır. Uykuya dalar, pençelerini emer. Düşmanın önünde bile."

"Bunu yapamam" dedi Peter. "Çünkü haklı. Ayıların böyle bir hakkı vardır. Bunca yıl boyunca pek çok şey unutulmuşken, bunun hatırlanmasını aklım almıyor."

"Lütfen Majesteleri" dedi Ayı.

"Bu senin hakkın" dedi Peter, "görevlilerden biri sen olacaksın. Ama unutma, pençelerini emmek yok."

"Kuşkunuz olmasın" dedi Ayı şaşkın bir sesle.

"Şu anda emiyorsun ama!" diye bağırdı Yaygaracı.

Ayı hemen pençesini ağzından çekti ve duymamış gibi davrandı.

"Efendim!" diye ince bir ses geldi aşağılardan.

Bir fare tarafından çağrılan her insanın yapacağı gibi, aşağı, yukarı ve etrafına bakarak, "Ah, Bastıbacak!" dedi Peter.

"Efendim" dedi Bastıbacak. "Yaşamım size feda olsun, ama şerefim bana aittir. Efendim, Majestelerinin ordusunda halkım arasından bir tek borazancı var. Hiç olmazsa düello mektubunu belki biz götürürüz diye düşünmüştüm. Efendim, halkım büyük bir üzüntü içinde. İzin verirseniz, belki ben görevlilerden biri olabilirim. Bu, halkımı hoşnut eder."

Bu sırada yukarılarda bir yerden gök gürültüsüne benzer bir ses duyuldu. Çünkü Dev Kazmakürek, iyi türden devlerin bazen yaptıkları gibi, aval aval gülmeye başlamıştı. Bastıbacak sesin nereden geldiğini keşfedene kadar kendini kontrol etmişti, ama yüzü bir turp gibi kaskatıydı.

"Korkarım bu mümkün değil" dedi Peter ciddi bir ifadeyle, "bazı insanlar farelerden korkar—"

"Bunun farkındayım efendim" dedi Bastıbacak.

"Ayrıca" diye devam etti Peter, "Miraz'ın yakınına cesaretini kıracak birini koymak haksızlık olur."

"Majesteleri, onurun aynası" dedi fare o çok beğenilen reveranslarından birini yaparak. "Bu konuda hemfikiriz. Sanırım az önce birinin güldüğünü duydum.

Burada bulunanlardan biri beni şakalarına alet etmek istiyorsa, vakti olunca söylesin – kılıcımla – emrindeyim."

Bu sözleri derin bir sessizlik izledi. Sessizliği bozan Peter oldu: "Dev Kazmakürek, Ayı ve Fırtına görevlilerimiz olacak" dedi. "Dövüş öğleden sonra ikide. Öğle yemeği tam on ikide."

Oradan uzaklaşırlarken, "Baksana" dedi Edmund, "umarım her şey yolundadır. Onu yeneceksin değil mi?"

"Ben de bunu görmek için dövüşüyorum" dedi Peter.

14

Herkes Çok Meşgul

Saat ikiye doğru Yaygaracı ve Porsuk, diğer yaratıklarla ormanın kenarında oturmuş Miraz'ın ordusunun iki ok atımı uzakta olan parıltılı saflarına bakıyorlardı. Aradaki düzlükte, kazıklarla çevrili kare şeklinde bir alan düello yeri olarak belirlenmişti. Uzak köşelerde Glozelle ve Sopespian kılıçlarını çekmiş, ayakta duruyorlardı. Yakın köşelerde ise, Dev Kazmakürek'le, tüm uyarılara rağmen pençelerini emen, olağanüstü gülünç görünümlü şişman ayı vardı. Neyse ki sağ tarafta (arada bir arka ayaklarını yere vurması dışında kıpırdamadan dikilen) Fırtına, karşısındaki Telmarlı barondan çok daha heybetli görünüyordu. Peter az önce Edmund ve doktorla el sıkışmış, şimdi dövüş alanına doğru yürüyordu. Tüm bunlar müthiş bir yarışın başlama anını andırıyordu; hatta ondan bin beterdi.

"Keşke Aslan iş buraya varmadan önce ortaya çıksaydı" dedi Yaygaracı.

"Keşke" dedi Mantarsever. "Ama üzülme. Arkana bakar mısın?"

"Kargalar ve kapkacak!" diye mırıldandı cüce, arkasına bakar bakmaz. "Ne bunlar? Tanrılar, Tanrıçalar, kocaman insanlar – güzel insanlar. Yüzlercesi, binlercesi bize doğru yaklaşıyor. Bütün bunlar ne demek oluyor?"

"Orman perileri" dedi Mantarsever. "Aslan onları uyandırmış."

"Hımmm!" dedi cüce. "Eğer düşman hile yapmaya kalkarsa burada bulunmaları bizim için çok yararlı olacak. Ama Miraz kılıcıyla Yüce Kral'dan daha hünerli olduğunu gösterirse, pek yardımları dokunmayacak."

Porsuk cevap vermedi. Çünkü o anda Peter ile Miraz zincir zırhlarını, miğferlerini ve kalkanlarını kuşanmış, zıt yönlerden düello alanına girmekteydiler. Karşı karşıya gelene kadar ilerlediler. İkisi de eğildi ve birbirlerine bir şeyler söylediler, ancak söylenenleri duymak imkânsızdı. Hemen ardından iki kılıç güneşte parıldadı. Kılıç sesinin duyulmasıyla kaybolması bir oldu; iki ordu da bir futbol maçındaki taraftarlar gibi tezahürata başlamıştı.

"Bravo Peter, bravo!" diye bağırdı Edmund, Mi-

raz'ın tam bir buçuk adım gerilediğini görünce. "Devam et, çabuk!" Peter hamlesini sürdürdü. O an dövüşü kazanıyor gibi görünüyordu, ama Miraz kendini topladı, boy ve ağırlık avantajını iyi kullanmaya başladı. Telmarlıların çılgınca tezahüratı alanı doldurdu: "Miraz! Miraz! Yaşasın Kral!" Caspian ve Edmund gerginlikten ve umutsuzluktan bembeyaz kesilmişlerdi.

"Peter korkunç darbeler yiyor" dedi Edmund.

"Hey!" dedi Caspian. "Şimdi ne oluyor?"

"Ayrılıyorlar" dedi Edmund. "Sanırım yoruldular. Bak. Ah, şimdi tekrar başlıyorlar, bu sefer daha iyi. Birbirlerinin etrafında dolanıyorlar, birbirlerini sınıyorlar."

Doktor, "Korkarım Miraz bu işi iyi biliyor" diye mırıldandığı sırada Eski Narnialılar alkışlayarak, külahlarını havaya fırlatarak, kulakları sağır eden bir tezahürata başladılar. "Ne oldu? Ne oldu?" diye sordu Doktor. "Yaşlı gözlerim görmedi."

"Yüce Kral, Miraz'ı koltuk altından yaraladı" dedi Caspian alkışlamayı sürdürerek. "Zırhın eklem yerinden, kılıcın ucunun geçebildiği yerden yaralandı. İlk kan."

"Hay aksi, Peter şimdi kötü durumda" dedi Edmund. "Kalkanını gerektiği gibi kullanmıyor. Sol kolundan yaralanmış olmalı."

Gerçekten de öyleydi. Herkes Peter'in kalkanını sıkı tutamadığını görebiliyordu. Telmarlıların tezahüratı arttı.

"Sen benden daha çok savaş gördün" dedi Caspian. "Hiç şansı var mı?"

"Çok az" dedi Edmund. "Belki yenebilir. Ama şansı yaver giderse."

"Ah, böyle olmasına neden izin verdik ki?" dedi Caspian.

Aniden iki tarafın da tezahüratı kesildi. Edmund şaşkınlığı üstünden atar atmaz, "Ah, anlıyorum. İkisi de dinlenmeye karar verdi" dedi. "Haydi Doktor, Yüce Kral için bir şeyler yapabiliriz belki." İkisi de dövüş alanına doğru koştu. Peter, ter içinde, yüzü kıpkırmızı, göğsü inip kalkarak iplerin dışına, onların yanına geldi.

"Sol kolundan mı yaralandın?" diye sordu Edmund.

"Tam öyle denilemez. Bir kamyon dolusu tuğla gibi, bedeninin tüm ağırlığıyla kalkanıma yüklendi ve kalkanın kenarı bileğime battı. Kırıldığını sanmıyorum ama bir burkulma olabilir. Sıkı sararsanız idare edebilirim."

Sargı yapılırken Edmund endişeyle sordu, "Onun hakkında ne düşünüyorsun Peter?"

"Zor" dedi Peter. "Çok zor. Onu hareket etmeye zorlarsam şansım olabilir. Böylesine sıcak bir günde,

fazla kiloları ve yaşı aleyhine olacaktır. Gerçeği söylemek gerekirse, tek çarem bu. Beni yenerse, herkese, evdeki herkese onları çok sevdiğimi söyle Ed. Geri geliyor. Görüşmek üzere, eski dost. Hoşça kal Doktor. Ha unutmadan Ed, özellikle Yaygaracı'ya iyi bir şeyler söyle. Hep güvenilir bir dost oldu."

Edmund bir şey diyemedi. Doktorla birlikte içlerinde bir acı hissederek kendi saflarına döndüler.

Ancak şimdi dövüş iyi gidiyordu. Peter ayaklarını çok iyi kullanıyor, kalkanını daha sıkı tutabiliyordu. Şimdi Miraz'la köşe kapmaca oynuyordu; erişemeyeceği uzaklıkta duruyor, yerini değiştiriyor, düşmanını harekete zorluyordu.

"Korkak!" diye yuhaladı Telmarlılar. "Neden dövüşmüyorsun? Hoşuna gitmiyor mu, ha? Dövüşmeye geldiğini sanmıştık, dans etmeye değil. Yuuh!"

"Umarım bunlardan etkilenmez" dedi Caspian.

"Etkilenmez" dedi Edmund. "Onu bilmezsin sen." Sonunda Miraz, Peter'in miğferine bir darbe indirmişti. Peter sendeledi, yana doğru kaydı ve dizinin üstüne düştü. Telmarlıların haykırışları dalga dalga yükseldi. "Haydi Miraz" diye bağırdılar. "Şimdi. Hemen! Hemen! Öldür onu." Ama zorbayı cesaretlendirmeye gerek yoktu. Anında Peter'in üzerine atılmış, kafasını uçurmak üzereydi. Kılıç Peter'in üzerine doğru inerken

Edmund dudaklarını kanatana kadar ısırdı. Tanrı'ya şükürler olsun! Kılıç Peter'in sağ omzundan kayıp geçmişti. Cücelerin yaptığı zırh sağlamdı ve bu darbeye dayanmıştı.

"Yüce Tanrım!" diye bağırdı Edmund. "Tekrar ayağa kalktı. Saldır Peter, saldır!"

"Ne olduğunu göremedim" dedi Doktor. "Nasıl kalktı?"

"Kılıcı indirirken Miraz'ın kolunu yakaladı" dedi Yaygaracı neşeyle dans ederek. "Erkek dediğin böyle olur! Düşmanının kolunu payanda olarak kullanıyor. Yüce Kral! Yüce Kral! Yaşasın Eski Narnia!"

"Bakın" dedi Mantarsever. "Miraz öfkelendi, bu çok iyi."

Şimdi hamle üstüne hamle yapıyorlardı. Birbirlerine öylesine sert darbeler indiriyorlardı ki, şimdiye kadar çoktan ölmüş olmaları gerekirdi. Heyecan arttıkça tezahürat azaldı. Seyirciler nefeslerini tutmuş, bu muhteşem dövüşü seyrediyorlardı.

Eski Narnialılardan büyük bir bağırtı yükseldi; Miraz düşmüştü. Peter'in darbesiyle değil, bir ağaç köküne takılıp yüzüstü kapaklanmıştı. Peter onun kalkması için geriye çekildi.

"Of, kahretsin, kahretsin, kahretsin" dedi Edmund kendi kendine. "Bu kadar centilmence davranmaya ge-

rek var mı? Ama galiba var. O bir şövalye ve Yüce Kral. Bu, Aslan'ın hoşuna gidecektir. Ancak 'bu hayvan' bir dakika sonra yine ayağa kalkar ve sonra—"

Fakat 'bu hayvan' ayağa kalkamadı. Lordlar, Glozelle ve Sopespian kendi planlarını hazırlamışlardı. Krallarını yerde görür görmez haykırarak kavga alanına atladılar. "Hile yaptı! Hile yaptı! Narnialı hain onu yerde savunmasız yatarken arkadan bıçakladı. Silah başına! Silah başına, Telmar!"

Peter ne olduğunu anlayamadan, iki iri adamın kılıçlarını çekip kendine doğru koştuğunu gördü. Sonra üçüncü bir Telmarlı sol taraftaki iplerin üzerinden atladı.

"Silah başına Narnia. Aldatıldık!" diye bağırdı Peter. Eğer üçü birden hemen ona saldırsalardı ağzını bile açamazdı. Ancak Glozelle kendi kralını yattığı yerde bıçaklayarak öldürmek üzere durmuştu: "Bu, sabah bana hakaret ettiğin için" diye fısıldadı bıçağı saplarken. Peter, Sopespian'ı karşılamak için döndü; bir darbeyle ayaklarını yerden kesti ve kafasını uçurdu. Şimdi Edmund yanı başında haykırıyordu: "Narnia! Narnia! Aslan!" Tüm Telmar ordusu onlara doğru koşuyordu. Ancak şimdi dev ileri doğru yürümeye başlamış, bir ucu aşağıda olan sopasını sallıyordu. Sentorlar saldırıya geçti. Hemen ardından cücelerin oklarından *tınnn,*

tınnn ve yukarıdan *sss, sss* sesleri duyuldu. Yaygaracı, Peter'in sol tarafında dövüşüyordu. Savaş başlamıştı.

"Geri dön Bastıbacak, seni küçük eşek!" diye bağırdı Peter. "Öldürürler sizi. Burası fareler için uygun yer değil." Ne var ki küçük ve gülünç yaratıklar iki ordunun da ayakları arasında kılıçlarıyla dürtükleyerek dans eder gibi sağa sola koşuşuyorlardı.

O gün pek çok Telmar savaşçısı düzinelerce şişin ayaklarına battığını hissetmiş, acıyla küfürler savurup tek ayağı üstünde hoplamış, sapır sapır yere düşmüştü. Düşenlerin işini fareler bitiriyor, öbürlerini de başka birileri hallediyordu. Eski Narnialılar daha savaşa ısınmadan düşmanın bozguna uğradığını gördüler. Sert görünümlü savaşçılar kireç gibi olmuş yüzleriyle Eski Narnialılara değil, onların ardındaki başka bir şeye bakıyor ve silahlarını bırakıp, "Ağaçlar! Ağaçlar! Kıyamet günü geldi!" diye bağırıyorlardı.

Daha sonra ne bağırışlar ne de silah sesleri duyulur oldu; tüm sesler, Peter'in ordusunun safları arasına dalıp sonra da Telmarlıları kovalayan uyanmış ağaçların, okyanus dalgalarına benzeyen gürlemesinde boğulmuştu.

Bir sonbahar akşamı, var gücüyle esen çılgın bir lodosta, yüksek bir dağın sırtındaki ormanın kıyısında durdunuz mu hiç? O sesi bir düşünün. Ve sonra o or-

mandaki ağaçların bulundukları yerden koca koca insanlar gibi size doğru koştuğunu, upuzun dalları kollar gibi sallanırken, başlarının hareketiyle etrafa sağanak yağmur gibi yaprak düştüğünü; bu halleriyle bile hâlâ birer ağaca benzediklerini düşünün. Telmarlılar için ağaçlar böylesine korkutucuydu işte. Az da olsa Narnialılar için bile korkutucuydu. Birkaç dakika sonra Miraz'ın tüm yandaşları, köprüyü geçip Beruna şehrine ulaşmak için Büyük Nehir'e doğru kaçıyorlardı. Orada surların ve kapalı kapıların ardında kendilerini koruyabileceklerini umut ediyorlardı.

Nehre ulaştıklarında köprünün yerinde olmadığını fark ettiler. Köprü bir gün öncesinden beri yerinde yoktu! İşte o zaman tam anlamıyla paniğe kapılıp dehşete düştüler ve teslim oldular.

Acaba köprüye ne olmuştu?

O sabah kızlar erkenden uyanmış, yanı başlarında duran Aslan'ın, "Tatile çıkıyoruz" dediğini duymuşlardı. Gözlerini ovuşturup etrafa baktılar. Bütün ağaçlar yerlerinden oynamıştı, kara bir kitle halinde Aslan'ın Kümbeti'ne doğru hareket etmekte oldukları görülebiliyordu. Baküs, Maenad'lar – yani Baküs'ün çılgın ve deli kızları – ve Silenus onlarla beraberdi. Lucy iyi dinlenmişti, sıçrayarak ayağa kalktı. Herkes uyanmıştı. Etrafta neşe vardı; flütler çalınıyor, ziller vuruluyordu.

Hayvanlar – konuşamayan hayvanlar bile – dört bir taraftan akın akın kalabalığa katılıyordu.

"Ne oluyor, Aslan?" dedi Lucy, gözleri pırıl pırıl, ayakları kıpır kıpırdı.

"Gelin çocuklar" dedi Aslan, "gelin yine sırtıma binin."

"Ah, ne harika!" diye bağırdı Lucy. Ve iki kız – hiç kimse, yıllar önce aynı şeyi yaptıklarını bilmiyordu – Aslan'ın altın renkli sıcacık sırtına tırmandılar. Aslan en önde, zıplayıp koşan, taklalar atan Baküs ve Maenad'larla sağda solda sıçrayarak oyunlar oynayan hayvanlar onun ardında ve Silenus ile eşeği en arkada olmak üzere bütün grup harekete geçti.

Sağa yönelip dik bir yokuştan aşağı hızla indiler. Beruna Köprüsü önlerinde uzanıyordu! Köprüyü geçmeye hazırlandıkları sırada suyun içinden bir insanınkinden büyük, sakallı bir baş yükseldi. Hasırotlarından bir

tacı vardı. Aslan'a baktı ve derinlerden gelen bir sesle:

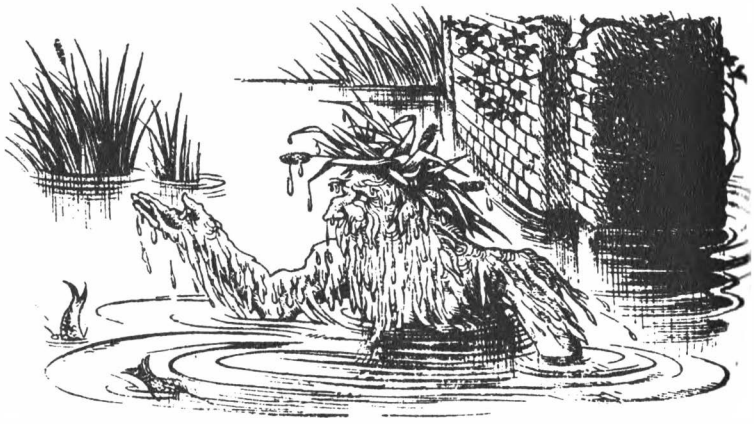
"Selam lordum" dedi. "Zincirlerimi çözün."

"Bu da kim?" diye fısıldadı Susan.

"Sanırım Nehir Tanrısı, ama sen ses çıkarma" dedi Lucy.

"Baküs" diye seslendi Aslan. "Zincirlerinden kurtar onu."

"Köprüden bahsediyor olmalılar" diye düşündü Lucy. Öyleydi. Baküs ve yardımcıları sığ sulara koştular ve birkaç dakika sonra çok tuhaf şeyler olmaya başladı. Köprünün kemerlerinden yukarıya büyük ve güçlü sarmaşık gövdeleri tırmanmaya başlamıştı. Bir ateşin büyümesi gibi, hızla büyüyor ve taşların etrafını sararak, onları kırıp parçalıyorlardı. Köprünün duvarları bir an için alıç ağaçlarıyla kaplı şirin bir çit gibi göründü ve sonra her şey büyük bir gürültüyle çökerek sula-

rın girdabında kayboldu. Cümbüşçüler, sularda oynayarak, çığlıklar ve kahkahalar atarak ("Hurra! Yine Beruna Sığlıkları'na kavuştuk!" diye bağırdı kızlar), yürüyerek, yüzerek ya da dans ederek sığlıkları geçtiler ve öte yakada kıyıya çıkıp şehre girdiler.

Yol üzerinde kim varsa önlerinden kaçıyordu. Karşılaştıkları ilk bina bir okuldu: Saçları sımsıkı bağlanmış, boyunlarında çirkin ve sıkı yakalar, bacaklarında kalın ve kaşındırıcı çoraplar olan bir sürü Narnialı kızın tarih dersi gördüğü bir okuldu bu. Miraz'ın hâkimiyetindeki Narnia'da öğretilen türden "tarih", bildiğiniz tarihten daha sıkıcı ve birçok heyecanlı maceradan daha az inandırıcıydı.

"Gwendolen, pencereden dışarıya bakmayı bırakıp dinlemezsen, sana kötü davranış notu vermek zorunda kalacağım" dedi öğretmen.

"Fakat Bayan Prizzle, lütfen" dedi Gwendolen, "dışarıda bir aslan var."

"Dediğimi duymadın mı, Gwendolen?" diye sordu Bayan Prizzle.

"Fakat Bayan Prizzle, dışarıda bir aslan var."

"Saçmaladığın için iki kötü not veriyorum" dedi Bayan Prizzle. "Şimdi—" Bir kükreme sözünü kesmişti. Sarmaşıklar kıvrılarak sınıfın pencerelerine tırmandı. Duvarlar pırıltılı, yeşil bir kütleyle kaplandı ve çok

yapraklı dallar tavanı da kaplayıp bir kemer oluşturdu. Bayan Prizzle kendisini ormandaki bir alanda çimler üzerinde ayakta dururken buldu. Sakinleşmek için masasına tutunmak istedi ama masasının bir gül ağacına dönüştüğünü gördü. Rüyasında bile göremeyeceği çılgın insanlar etrafını sarıyordu. Sonra Aslan'ı gördü, bir çığlık atarak kaçmaya başladı. Onunla beraber çoğu tombul bacaklı ve hantal kızlardan oluşan sınıf da kaçıyordu. Gwendolen duraksadı.

"Sen bizimle kalacak mısın, tatlım?" dedi Aslan.

"Ah, kalabilir miyim? Teşekkür ederim, teşekkür ederim" dedi Gwendolen. Aynı anda, giydiği rahatsız ve gereksiz elbiselerden bazılarını çıkarmasına yardım eden ve onu neşeli bir dansla fırıl fırıl döndüren Maenad'lardan ikisiyle el ele tutuşmuştu.

Küçük Beruna şehrinde gittikleri her yerde aynı şeyler oluyordu. İnsanların çoğu kaçmış, birkaçı onlara katılmıştı. Şehri terk ettiklerinde daha kalabalık ve daha mutlu bir gruptular.

Nehrin kuzey, yani sol yakasındaki tarlalarda ilerlediler. Her çiftlikten onlara katılmak üzere hayvanlar çıkıyordu. Yaşamlarında hiç mutlu olamamış yaşlı ve hüzünlü eşekler birden bire gençleşiyor; zincire bağlı köpekler zincirlerini kırıyorlar, atlar arabalarını parçalıyor ve onlarla beraber havaya çamur sıçratıp kişneyerek, dı-

gıdık dıgıdık koşturuyorlardı. Bahçelerden birindeki kuyunun yanında, bir çocuğu döven bir adamla karşılaştılar. Adamın elindeki sopa aniden bir çiçeğe dönüştü. Adam çiçeği fırlatmak istedi, ama eline yapışmıştı. Sonra kolları dallara, vücudu bir ağaç gövdesine, ayakları köklere dönüştü. Az önce ağlamakta olan çocuk kahkahalar atıp onlara katıldı.

İki nehrin birbirine karıştığı Kunduzbarajı'na giderken, yarı yoldaki bir kasabada, yorgun görünen bir kızın domuzlara benzeyen oğlan çocuklarına aritmetik öğrettiği bir başka okula rastladılar. Pencereden dışarıya bakarak yolda şarkılar söyleyen bu tanrısal cümbüşü görünce, kızın kalbi sevinçle doldu. Aslan pencerenin hemen altında durup ona baktı.

"Yapma, yapma" dedi kız. "İsterdim ama yapmamalıyım. İşime devam etmeliyim. Çocuklar görürlerse çok korkarlar."

"Korkmak mı?" dedi çocukların domuza en fazla benzeyeni. "Pencereden kiminle konuşuyor? Bizi eğitmek yerine başka şeylerle uğraştığını müfettişe söyleyelim."

"Gidip bakalım kimmiş?" dedi bir başka çocuk ve hepsi pencerenin önüne toplandılar. Fakat küçük ve acımasız yüzleri pencerede görünür görünmez, Baküs bütün gücüyle *Euan, euoi-oy-oy-oy* diye bağırdı ve oğlanlar korkuyla çığlıklar atarak pencerelerden atlayıp, birbirlerini çiğneyerek kapılardan dışarıya kaçmaya başladılar. Gerçek mi değil mi bilinmez ama, küçük çocuklar kaybolduktan sonra, ülkenin bu bölgesinde besili, güzel domuzların ortaya çıktığı söylenir oldu. Oysa çocuklar kaybolmadan önce ortada domuz momuz yoktu.

"Haydi bakalım" dedi Aslan öğretmene. Öğretmen pencereden atlayarak onlara katıldı.

Kunduzbarajı'nda nehri tekrar geçerek güney kıyıları boyunca doğuya doğru ilerlediler. Kapısının önünde, ayakta duran bir çocuğun ağladığı bir kulübeye geldiler. "Niçin ağlıyorsun, canım?" diye sordu Aslan. Yaşamında aslan resmi bile görmemiş olan çocuk ondan

korkmamıştı. "Halam çok hasta" dedi kız, "ölecek." Aslan kulübenin kapısından içeriye girmeye çalıştı, ne var ki kapı onun için çok küçüktü. Başını içeriye soktu, omuzlarıyla iterek bütün evi kaldırdı (bunu yaptığında Lucy ve Susan düşmüştü) ve ev geriye doğru düşerek parçalandı. Evi paramparça olan küçük ve yaşlı kadın, hiçbir şey olmamış gibi, hâlâ yatağının içindeydi. Ölümün eşiğindeydi. O kadar küçüktü ki, cüce soyundan geliyordu sanki. Gözlerini açıp da Aslan'ın parlak ve tüylü başını karşısında görünce, ne bir çığlık attı ne de bayıldı. "Ah Aslan! Gerçek olduğunu biliyordum. Yaşamım boyunca bu günü bekliyordum. Beni almaya mı geldin?" dedi.

"Evet, sevgili kadın" dedi Aslan. "Ama uzun yolculuk için değil." Aslan konuşurken, kadının yüzüne tanyeri ışığına benzeyen bir renk gelmişti. Kalkıp oturdu, "Ah, kendimi çok iyi hissettiğimi söylemeliyim" dedi. "Sanırım bu sabah kahvaltı niyetine bir şeyler atıştırabilirim."

"Al anneciğim" dedi Baküs, kuyuya bir sürahi daldırıp ona vererek. Sürahinin içinde su değil en güzelinden şarap vardı; pancar kadar kırmızı, bir boğayı devirecek kadar güçlü, çay kadar iç ısıtıcı, çiy kadar serindi.

"Eh, kuyumuza bir şeyler yapmışsın" dedi yaşlı kadın. "Bu iyi bir değişiklik, çok iyi." Sonra da sıçrayarak

yataktan kalktı.

"Bin sırtıma" dedi Aslan. Susan ve Lucy'ye dönerek, "Siz kraliçeler artık koşmak zorundasınız" diye ekledi.

"Peki. Biz koşmaktan da hoşlanırız" dedi Susan ve tekrar yola çıktılar.

Nihayet, şarkılar söyleyerek, hoplaya hoplaya danslar ederek, müziklerle, kahkahalarla, kükremelerle, havlamalarla, kişnemelerle yola koyuldular. Miraz'ın ordusunun kılıçlarını atıp teslim olduğu, Peter'in ordusununsa ellerinde silahları, derin derin soluyarak, onların etrafını sardığı yere geldiler.

İlk olay, yaşlı kadının Aslan'ın sırtından inip Caspian'a koşması ve ikisinin kucaklaşmasıydı, çünkü kadın Caspian'ın dadısıydı.

15

Aslan Havada Bir Kapı Açıyor

Aslan'ın görünmesiyle Telmarlı askerler donup kaldı, dizlerinin bağı çözüldü, ayakları birbirine dolaştı ve pek çoğu yüzüstü yere kapaklandı. Aslan'a inanmıyorlardı ve bu da korkularını artırıyordu. Onun dostça geldiğini bilen kızıl cücelerin bile ağızları açık kalmıştı. Nikabrik'in grubundan olan kara cücelerden bazıları çaktırmadan uzaklaşmaya başlamışlardı. Ama bütün konuşan hayvanlar Aslan'ın etrafına koşmuşlardı. Hırıltılar, homurtular, ciyaklamalar, neşeli kişnemelerle kuyruklarını sallayarak ona hoş görünmeye çalışıyor, sürünüyor, burunlarıyla saygılı bir şekilde ona dokunuyor, karnının altında ve ayaklarının arasında ileri geri gidip geliyorlardı. Eğer küçük bir kedinin, güvendiği ve tanıdığı büyük bir köpekle oynadığını gördünüzse, onların nasıl da seyredilesi bir manzara oluşturduğunu

kafanızda canlandırabilirsiniz. Sonra Peter, arkasına Caspian'ı da aldı ve kalabalığın arasında yol açarak ilerledi. "Bu, Caspian, Efendim" dedi.

Caspian eğilerek Aslan'ın pençesini öptü.

"Hoş geldin Prens" dedi Aslan. "Narnia kralı olmak için kendini yeterli görüyor musun?"

"Sa – sanmıyorum, Sör" dedi Caspian. "Ben henüz bir çocuğum."

"Güzel" dedi Aslan. "Kendini yeterli hissetseydin, bu, hazır olmadığının kanıtı olacaktı. İşte bunun için bizim ve Yüce Kral'ın emrinde, Narnia Kralı, Cair Paravel Lordu ve Issız Adalar'ın imparatoru olacaksın. Soyun devam ettiği sürece krallık sizde olacak. Ve taç giyme törenin – hey bu da ne böyle?"

O anda tuhaf ve küçük bir topluluk yaklaşmaktaydı; on bir fareden altısı, dallardan yapılmış bir tahtırevanın üzerinde bir şey taşıyorlardı. Ancak tahtırevan büyük boy bir kitap kadardı. Hiç kimse bundan daha kederli fareler görmemiştir. Hepsi çamura – ve bazıları da kana – bulanmıştı, kulakları düşmüş, bıyıkları sarkmıştı, kuyrukları otlarda sürünüyordu. Liderleri incecik kavalıyla hüzünlü bir melodi çalmaktaydı. Tahtırevanda taşınan Bastıbacak'tan geriye ıslak bir tüy yığınından başka bir şey kalmamıştı. Hâlâ nefes alıyordu, ama canı gitgide tükeniyordu; sayısız ağır yarası vardı,

pençelerinden biri ezilmişti ve kuyruğu kopmuştu, bir zamanlar uzun bir kuyruk çıkan poposunda şimdi bir sargı vardı.

"Evet, Lucy" dedi Aslan.

Lucy hemen elmas şişesini çıkardı. Bastıbacak'ın her yarasına sadece bir damla yetecekti, ama o kadar çok yarası vardı ki Lucy işini bitirene kadar uzun ve endişeli bir sessizlik oldu. Farelerin üstadı tahtırevandan sıçradı, bir eliyle kılıcının kabzasını tuttu, diğer eliyle de bıyıklarını burmaya başladı. Eğilerek selam verdi.

"Yaşasın Aslan!" diye duyuldu ince sesi. "Şeref duyarım ki—" Ancak sonra aniden durdu.

İşin gerçeği, kuyruğu yerine gelmemişti; ya Lucy unutmuştu ya da iksir, yaraları iyileştirebiliyor, ama organları yenileyemiyordu. Bastıbacak eğilirken eksikliğin farkına varmıştı; belki de kuyruğu nedeniyle dengesi bozulmuştu. Sağ omzunun üzerinden baktı. Kuyruğunu göremeyince, omuzlarını ve dolayısıyla vücudunu döndürmek zorunda kalana kadar boynunu geriye uzatmaya çabaladı. Ne var ki bu arada vücudu da döndüğü için göremiyordu. Sonra omzunun üzerinden bakmak için tekrar boynunu uzattı ve aynı sonucu aldı. Kendi çevresinde tam üç kez döndükten sonra korkunç gerçeği anladı.

"Şaştım kaldım" dedi Bastıbacak, Aslan'a. "Dayanı-

lamayacak kadar kötü durumdayım. Böyle münasebetsiz bir şekilde karşınıza çıktığım için affınızı rica edeceğim."

"Bu sana çok yakışmış, Küçük Adam" dedi Aslan.

"Yakışsa bile" diye cevapladı Bastıbacak, "eğer bir şeyler yapılabilirse – belki Majesteleri?" bunu söylerken Lucy'nin önünde bir reverans yaptı.

"İyi de bir kuyruktan ne çıkar?" diye sordu Aslan.

"Efendim" dedi Fare, "Kuyruğum olmadan, yiyebilir, uyuyabilir ve kralım için ölebilirim. Fakat kuyruk bir farenin şan ve şerefidir."

"Bazen, şerefini çok mu fazla düşünüyorsun acaba diye merak ediyorum dostum" dedi Aslan.

"Yücelerin yücesi Kralım" dedi Bastıbacak, "biz fa-

relere çok küçük bir boy ihsan edildiğini hatırlatmama izin verin. Ve biz eğer gururumuzu dikkatle korumazsak (kişilerin değerlerini boylarıyla ölçen) bazıları pek de uygun olmayan şeyler anlatabilir. İşte bunun için bu kılıcı kalbinin yakınında hissetmek istemeyen kişinin benim önümde tuzaklar, peynirler ya da mumlar hakkında konuşamayacağının bilinmesine özen gösteririm. Hayır efendim, Narnia'nın en uzun boylusu bile yapamaz bunu." Bunu söylerken çok sert bir tavırla yukarıya, Kazmakürek'e bakmıştı, ancak olayları her zaman herkesin bir adım gerisinden takip eden dev, ayaklarının dibinde neler konuşulduğunu henüz fark etmemiş ve bu yüzden farenin söylemek istediği şeyi anlayamamıştı.

"Yandaşlarının neden kılıç çektiklerini sorabilir miyim?" dedi Aslan.

"Yüce Majesteleri isterlerse" dedi ismi Dürbüngöz olan ikinci bir fare, "eğer liderimiz bundan sonra kuyruksuz dolaşacaksa biz de kuyruklarımızı kesmeye hazırız. Yüce fareden esirgenen bir şerefi taşımanın ayıbını sırtlayamayız."

"Ah!" diye kükredi Aslan. "Beni ikna ettiniz. Kalpleriniz çok geniş sizlerin. Bastıbacak, gururun nedeniyle değil ama senin ve arkadaşlarının birbirlerine duyduğu sevgiden ve dahası, uzun zaman önce Taş Masa üze-

rinde beni bağlayan ipleri kemirmekle bana gösterdiğiniz nezaket nedeniyle (bunu çoktan unuttunuz ama siz o andan itibaren konuşan fareler olarak yaşamaya başladınız) kuyruğuna kavuşacaksın."

Aslan daha konuşmasını bitirmeden, yeni kuyruk yerindeydi. Sonra Aslan'ın emriyle Peter, Caspian'ı Aslan Birlik Şövalyeliği'ne atadı. Caspian şövalye olur olmaz, Mantarsever, Yaygaracı ve Bastıbacak'ı şövalye, Doktor Cornelius'u da lord şansölye yaptı ve şişman ayının geleneksel görevini almasını, yani düello görevlisi olmasını onayladı. Büyük bir alkış koptu.

Bundan sonra Telmarlı askerler sıkı önlemler altında, dövülmeden, aşağılanmadan sığlıkların öte yanına götürüldü. Beruna şehrinde kilit altına alınıp biftek ve bira ile beslendiler. Askerler nehri yürüyerek geçmeye zorlanınca, büyük bir şamata koptu. Çünkü akarsudan da, en az ormandan ve hayvanlardan nefret ettikleri kadar nefret ediyorlardı. Neyse ki sonunda bu çile sona ermiş ve o uzun günün en güzel bölümü başlamıştı.

Yemekten sonra üstüne bir ağırlık çöken Lucy, gelip Aslan'ın yanına oturdu; ağaçların ne yaptığını merak etmişti. Önce onların dans ettiğini sanmıştı; iki çember halinde yavaş yavaş dönüyorlardı, biri soldan sağa, diğeri sağdan sola. Sonra iki çemberin merkezine sürekli

bir şeyler fırlatmakta olduklarını fark etti. Bazen saçlarının uzun tellerini kesiyormuş, bazen de parmaklarından küçük parçalar kırıyormuş gibi görünüyorlardı; eğer öyleyse, bir sürü parmakları olmalıydı ve yaptıkları onların canını yakmıyordu. Fakat yere attıkları şeyler, yere düştüğünde çalılara ya da kuru çomaklara dönüşüyordu. Sonra üç ya da dört kızıl cüce, közlü mangallarıyla ileriye çıktı ve yığını ateşe verdi. Ateş önce çıtırdadı, sonra alevlendi ve sonra da, bir yaz gecesi orman ateşinin olması gerektiği gibi, gürüldemeye başladı. Herkes büyük bir çember yaparak ateşin etrafına oturdu.

Sonra Baküs, Silenus ve Maenad'lar, ağaçların dansından çok daha çılgınca bir dansa başladılar. Güzellik ve eğlence adına değil (bunlar da amaçlanmış olabilir belki ama) büyülü bir bereket dansıydı onlarınki. Ellerinin dokunduğu, ayaklarının bastığı yerlerde ziyafet sofraları ortaya çıkıyordu – koruyu nefis bir kokuyla dolduran tepsiler dolusu kızarmış et, buğdaylı ve yulaflı kekler, bal ve çok renkli şekerler, en koyusundan kaymaklar, şeftaliler, nektarinler, narlar, armutlar, çilekler, ahududular, tepeleme meyveler – sarmaşıklardan çelenklerle süslenmiş büyük ağaç kaplar, taslar ve tepsilerde şaraplar getirildi: Karadut şurubu gibi koyu olanlar, sulandırılmış kırmızı jöleye benzeyenler, sarı

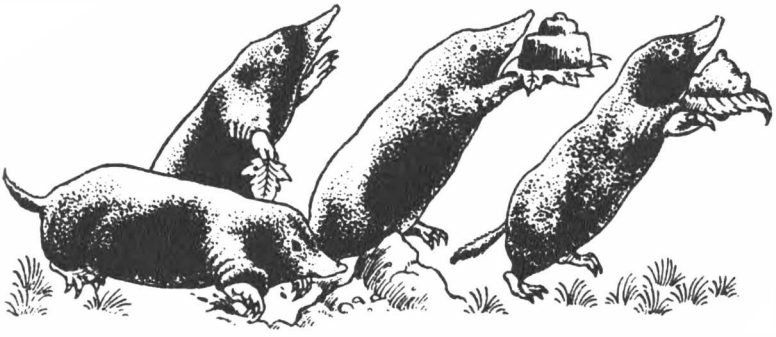
şaraplar, yeşil şaraplar, sarımsı yeşil ve yeşilimsi sarı şaraplar.

Fakat ağaç halkı için değişik yemekler hazırlanıyordu. Lucy, Kuyukazan ve diğer köstebeklerin, alanın çeşitli yerlerinde (Baküs'ün işaret ettiği yerlerde) toprakla uğraştıklarını görüp ağaçların toprak yiyeceklerini anlayınca ürperdi. Getirilen toprakları görünce farklı şeyler düşündü. Çikolata kıvamında koyu kahverengi bir toprakla başlamışlardı yemeklerine; toprak çikolataya öyle çok benziyordu ki Edmund bir parça alıp tadına baktı, ama hiç de lezzetli bulmadı. Bu koyu toprak açlıklarını biraz kırınca, ağaçlar, günbatımında gördüğünüz türden bir pembenin hâkim olduğu bir toprağı yemeye başladılar. Daha hafif ve daha tatlı olduğunu söylüyorlardı. Sıra peynire gelince, tebeşire benzeyen bir toprak yediler ve gümüş kumlar serpilmiş en iyisinden çakılları, hafif şekerlemeler olarak yiyerek devam

ettiler. Çok az şarap içmişlerdi, ama bu çobanpüsküllerini çok konuşkan yapmıştı: Susuzluklarını çoğunlukla orman çiçekleri ve tüy gibi bulutların serin tadıyla tatlanmış çiy ve yağmur karışımı yudumlarla gidermişlerdi.

Böylece Aslan, güneş batıp da yıldızlar çıktıktan sonraki geç saatlere kadar Narnialılara ziyafet çekti. Şimdi daha sessiz ama daha parlak olan ateş, karanlık ormanda bir fener gibi parlıyordu ve korkmuş Telmarlılar onu uzaktan görüp, tüm bunların ne anlama geldiğini merak ediyorlardı. Ziyafetin en iyi yanı, bitince kimsenin eve gitmek zorunda olmamasıydı. Ama konuşmalar fısıltılara dönüştükçe, herkes birbirine baş sallamaya, yakın dostlarını yanına almaya başladı. Ayaklarını ateşe dönüp uykuya teslim oluyorlardı. Sonunda tüm çember sessizliğe gömüldü. Beruna Sığlıkları'ndaki suların taşlar üzerinde çıkardığı şıkırtılar duyulabiliyordu. Aslan ve Ay, bütün gece sevinç içinde,

göz kırpmadan birbirlerine baktılar.

Ertesi gün, Beruna'daki esirler de dahil olmak üzere, tüm Telmarlılara hitap eden bir ilan için ülkenin dört bir yanına (genellikle sincaplar ve kuşlardan oluşan) haberciler gönderildi. Habercilere Caspian'ın kral olduğu ve bundan böyle Narnia'nın insanlara olduğu kadar konuşan hayvanlara, cücelere, orman perilerine ve Faunlara da ait olduğu söylenmişti. Yeni yasalara uymak kaydıyla, kalmak isteyen herkes kalabilirdi, durumdan hoşnut olmayanlar için Aslan başka bir yer sağlayacaktı. Ülkeden ayrılmak isteyen herkes beşinci gün öğleye kadar Beruna Sığlıkları'ndaki Aslan'a ve krallara başvurmak zorundaydı. Bunun Telmarlıların kafasını nasıl karıştırdığını tahmin edebilirsiniz. Çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu bir kısım Telmarlı, tıpkı Caspian gibi, eski günlere ait hikâyeler duymuşlardı ve kahramanların geri geldiğine çok memnundular. Şimdiden yaratıklarla dost olmaya başlamışlardı. Çoğunluk Narnia'da kalmaya karar verdi. Ama yaşlıların çoğu, özellikle Miraz'ın hükümdarlığı altındaki önemli kişilerin yüzleri asıktı ve yönetimde olamayacakları bir ülkede yaşamayı arzulamıyorlardı. "Burada bir sürü kör olası gösteri hayvanıyla yaşamak mı! Sanmıyorum" dediler. "Hayaletler de var" diye ekledi bazıları ürpertiyle. "O orman perileri gerçekte hayalettir.

Bizi aldatamazlar." Aynı zamanda şüpheciydiler. "Onlara güvenmiyoruz" dediler, "o korkunç Aslan'a ve diğerlerine. Pençelerini bize geçirmesi uzun sürmeyecektir, görürsünüz—" Ama yeni bir yer bulma teklifinden de aynı şekilde şüpheliydiler. "Bizi inine götürüp birer birer yiyecek herhalde" diye mırıldandılar. Konuştukça yüzleri daha çok asıldı ve daha çok kuşkulandılar. Fakat söylenilen günde yarıdan fazlası gelmişti.

Aslan, alanın bir ucunda, aralarında yaklaşık bir metre olan, bir insanın boyundan uzun iki kazık çaktırmıştı. Daha hafif üçüncü bir ağaç parçası tepelerinden bunlara bağlanıp ikisini birleştirmişti ve böylece bütün yapı, hiçbir yere açılmayan bir kapı gibi görünü-

yordu. Kapının önünde, sağda Peter, solda Caspian'la Aslan durmaktaydı. Etraflarında bir grup halinde Susan ve Lucy, Yaygaracı ve Mantarsever, Lord Cornelius, Fırtına, Bastıbacak ve diğerleri dikilmekteydi. Çocuklar ve cüceler eskiden Miraz'ın, fakat şimdi Caspian'ın kalesi olan sarayın dolaplarından iyi faydalanmasını bilmişti – ipek ve altın kumaşlar, kollarındaki yırtmaçların arasından görünen kar beyaz ketenler, gümüş zincir zırhlar ve mücevher kakmalı kılıç kabzaları, yaldızlı miğferler ve tüylü şapkalarıyla ışıl ışıl görünüyorlardı. Hayvanlar bile boyunlarına pahalı zincirler takmıştı. Yine de kimse hayvanlara ya da çocuklara bakmıyordu. Aslan'ın altından yapılmış gibi görünen yelesi her şeyden çok parlıyordu. Eski Narnialıların geri kalanı alanın her iki yanında ayakta duruyordu. Öbür uçta Telmarlılar dikiliyordu. Gün ışığı pırıl pırıldı ve flamalar hafif rüzgârda dalgalanıyordu.

"Telmar halkı" dedi Aslan, "yeni bir ülke arayanlar, sözlerimi dinleyin. Hepinizi, benim bildiğim ama sizin bilmediğiniz kendi ülkenize göndereceğim."

"Biz Telmar'ı hatırlamıyoruz. Nerede olduğunu bilmiyoruz. Nasıl bir yer olduğunu bilmiyoruz" diye yakındı Telmarlılar.

"Siz Narnia'ya Telmar'dan geldiniz" dedi Aslan. "Ama Telmar'a da başka bir yerden gelmiştiniz. Siz

bu dünyaya ait değilsiniz. Siz buraya, birkaç kuşak önce, Yüce Kral Peter'in de ait olduğu dünyadan geldiniz."

Telmarlıların yarısı sızlanmaya başladı, "Gördünüz mü? Söylemiştim size. Hepimizi öldürecek, dünyanın dışına gönderecek" ve diğer yarısı da sandıklarını fırlatıp birbirlerinin sırtına vurmaya ve fısıldaşmaya başladılar, "Gördünüz mü? Bütün bu zalim ve acayip yaratıklarıyla, bu yere ait olmadığımızı tahmin etmeliydik. Göreceksiniz, soylu bir kandan geliyoruz." Hatta Caspian, Cornelius ve çocuklar bile şaşkınlıkla Aslan'a baktılar.

"Sakin olun" dedi Aslan, hırlamaya yakın alçak bir sesle. Yer sallanıyor gibi oldu ve korudaki her canlı, taş gibi, öylece kalakaldı.

"Sen, Sör Caspian" dedi Aslan, "eski krallar gibi, âdemoğlu olmasan ve âdemoğullarının dünyasından gelmesen, Narnia'ya gerçek bir Kral olamazdın, bunu biliyor olmalısın. Bir âdemoğlusun. Yıllar önce o dünyada, Güney Denizleri denilen uzak denizlerde, bir gemi dolusu korsan fırtına yüzünden bir adaya çıkmışlardı. Korsanlar nasıl yaparsa öyle davrandılar: Yerlileri öldürüp yerli kadınları karıları olarak aldılar, palmiyelerden şarap yapıp içtiler ve sarhoş oldular, ayılıp kavga ettiler ve bazen birbirlerini öldürdüler. O kavgalardan

birinde altısı, diğerleri tarafından kovalandı ve kadınlarıyla birlikte adanın merkezindeki bir dağa kaçtılar. Saklanmak için mağara sandıkları bir yere girdiler. Ama orası, o dünyanın büyülü yerlerinden biriydi, o dünyayla burası arasındaki kapılardan biriydi. Eski zamanlarda dünyalar arasında birçok kapı vardı, fakat gittikçe azaldılar. O bunların sonuncularından biriydi: Sonuncusu demiyorum. Böylece düştüler ya da yükseldiler ya da tırmandılar ve kendilerini bu dünyada, o zamanlar kimsenin yaşamadığı Telmar topraklarında buldular. O zamanlar Telmar'da neden kimsenin yaşamadığı uzun hikâye, bunu şimdi anlatmayacağım. Onların soyundan gelenler Telmar'da yaşayıp kaba ve kibirli insanlar oldular. Kuşaklar sonra Telmar'da bir kıtlık yaşandı, onlar da, o zamanlar kargaşa içinde olan Narnia'yı fethettiler (bu da uzun bir hikâyedir) ve burada hüküm sürmeye başladılar. Tüm bunları iyice anladın mı, Kral Caspian?"

"Evet, Sör" dedi Caspian. "Daha şerefli bir soydan gelmeyi arzulardım."

"Sen Âdem ve Havva'dan geliyorsun" dedi Aslan. "Bu, en fakir dilencinin bile başını dik tutmasını sağlayacak bir şeref, aynı zamanda dünyadaki en büyük imparatorun bile omuzlarını düşürecek bir ayıptır. Hoşnut olmalısın."

Caspian bir reverans yaptı.

"Şimdi" dedi Aslan, "Telmarlı erkekler ve kadınlar, atalarınızın dünyasındaki o adaya geri dönecek misiniz? Fena yer değil. Onu keşfeden korsanların soyu tükendi ve adada yaşayan kimse yok. Tatlı su kuyuları, verimli toprakları, ev yapmak için ağaçları ve gölcüklerinde balıkları var. Kapı açık; ama sizi uyarmalıyım, bir kere geçtiniz mi, bir daha açılmamak üzere arkanızdan kapanacak. Dünyalar arasında o kapıdan bir daha geçiş olmayacak."

Bir an sessizlik oldu. Sonra Telmar askerleri arasından iriyarı ve nazik görünen bir adam ileri çıktı ve dedi ki:

"Pekâlâ, ben teklifi kabul ediyorum."

"İyi bir seçim" dedi Aslan. "İlk sen konuştuğun için büyü senden yana. O dünyada geleceğin iyi olacak. İleriye çık."

Şimdi rengi biraz uçmuş olan adam ileriye çıktı. Aslan ve yardımcıları, kazıkların oluşturduğu boş kapıya serbestçe yaklaşabilmesi için kenara çekildiler.

"Geç içinden, oğlum" dedi Aslan, kendi burnuyla adamın burnuna dokunarak. Aslan'ın soluğu değer değmez, adamın gözlerinde, sanki bir şey hatırlamaya çalışıyormuş gibi yeni bir bakış – ürkek ama mutsuz olmayan bir bakış – görüldü. Sonra omuzlarını kaldırdı

ve kapıya yürüdü.

Kimse gözünü alamıyordu adamdan. Üç odun parçasını ve onların arasından ağaçları, otları ve Narnia'nın gökyüzünü görebiliyorlardı. Adamı kapının direkleri arasında gördüler. Bir saniye sonra tamamıyla ortadan kayboldu. Alanın öbür ucundan Telmarlılar bir feryat koyuverdiler. "Of! Ne oldu ona? Bizi öldürmek mi istiyorsunuz? Oraya gitmeyeceğiz." Sonra akıllı Telmarlılardan biri dedi ki:

"Biz o çomakların arkasında başka bir dünya görmüyoruz. Ona inanmamızı istiyorsanız neden sizlerden biri de gitmiyor? Kendi arkadaşlarının hepsi kapının uzağında duruyor."

O an Bastıbacak ileri çıktı ve bir reverans yaptı. "Eğer benim gitmemin bir yardımı olacaksa, Aslan" dedi, "bir sözün üzerine on bir fareyi aynı anda şu kapıdan geçiririm."

"Hayır, küçük" dedi Aslan, kadife pençesiyle Bastıbacak'ın başına hafifçe dokunarak. "O dünyada sana korkunç şeyler yaparlar. Seni panayırlarda gösterirler. Başkaları öncülük etmeli."

"Haydi" dedi Peter, Edmund ve Lucy'ye. "Vakit geldi."

"Ne demek istiyorsun?" dedi Edmund.

"Bu yoldan" dedi her şeyi biliyormuş gibi görünen Susan. "Ormanın içine. Değiştirmemiz lazım."

"Neyi değiştireceğiz ki?" diye sordu Lucy.

"Giysilerimizi tabii ki" dedi Susan. "Bunların içinde, İngiltere'de bir istasyonda aptallar gibi görünürüz."

"Fakat diğer elbiselerimiz Caspian'ın kalesinde" dedi Edmund.

"Hayır, değil" dedi Peter, onları sık ağaçlıklara doğru yönlendirerek. "Her şey burada. Bu sabah bohçalanıp buraya getirildiler. Her şey ayarlandı."

"Aslan'ın bu sabah sen ve Susan'la konuştuğu bu muydu?" diye sordu Lucy.

"Evet, bu ve benzer şeyler" dedi Peter, ciddi bir ifadeyle. "Her şeyi size anlatamam. Aslan'ın bana ve Su'ya söylemek istediği şeyler vardı, çünkü biz Narnia'ya geri dönmeyeceğiz."

"Hiç mi?" diye bağırdı Edmund ve Lucy dehşetle.

"Ah, siz ikiniz geleceksiniz" diye cevapladı Peter. "En azından, Aslan böyle diyor, sizin bir gün geri döneceğinizi kastetti, eminim. Fakat ben ve Su dönmeyeceğiz. Bizim yaşlandığımızı söylüyor."

"Ah, Peter" dedi Lucy. "Ne kötü şansın var. Dayanabilecek misin?"

"Sanırım dayanabilirim" dedi Peter. "Hiç de düşündüğüm gibi değil. Son yolculuğuna çıktığın zaman anlarsın ne demek istediğimi. Şimdi acele etmemiz lazım, işte eşyalarımız."

Saray elbiselerini çıkarıp (artık pek temiz değillerdi) okul elbiseleriyle o büyük toplantıya geri dönmek garip geldi onlara, bundan hiç hoşnut değillerdi. Kötü Telmarlılardan bir ya da ikisi kahkahalar atarak alay ettiler. Fakat diğer yaratıkların hepsi, Yüce Kral Peter, Kraliçe Susan, Kral Edmund ve Kraliçe Lucy şerefine alkışlarla ayağa kalktılar. Bütün arkadaşlarına sevgi ve gözyaşlarıyla veda ettiler – hayvan öpücükle-

ri, şişman ayılarla kucaklaşmalar, Yaygaracı'yla el sıkışmalar ve bıyıkları insanın tüylerini diken diken eden Mantarsever'le son bir kucaklaşma. Caspian, Susan'a borusunu geri vermeyi teklif etti, ama Susan istemediğini söyledi. Sonra çok gösterişli, bir o kadar da üzücü bir şekilde Aslan'a elveda dediler. Peter'in omzunda Susan'ın elleri vardı. Susan'ın omzundaysa Edmund'un elleri. Edmund'un omzundaysa ilk Telmarlının elleri. Böylece sıraya girerek yerlerini aldılar ve uzun bir kuyruk halinde kapıya doğru ilerlediler. Bundan sonra anlatılması çok zor olan bir an geldi, çünkü çocuklar üç şeyi bir arada görüyormuş gibiydiler. Birisi, tüm Telmarlıların kapıdan geçtikleri an kendilerini bulacakları Pasifik adasının mavi ve yeşil parıltılarına bakan bir mağaranın ağzıydı. İkincisi, Narnia'da bir alan, hayvanların ve cücelerin yüzleri, Aslan'ın gözlerinin derinliği ve porsuğun yanaklarındaki beyazlıklardı. Üçüncüsü (çabucak diğer ikisinin yerini almıştı) bir istasyonun gri ve çakıllı yüzeyi ve sanki hiçbir yere gitmemişler gibi hepsinin oturduğu, etrafı valizlerle çevrili banktı; tüm başlarına gelenlerden sonra biraz sıkıcıydı, ama aynı zamanda beklenmedik bir şekilde, o bildikleri demiryolu kokusu, İngiliz semaları ve arkada bıraktıkları yaz dönemi ile kendine has bir güzelliği vardı.

"Eh!" dedi Peter. "İyi zaman geçirdik."

"Olamaz!" dedi Edmund. "Yeni el fenerimi Narnia'da unuttum."

C.S. Lewis'in
önerdiği okuma sırasıyla
Narnia Günlükleri:

Büyücünün Yeğeni

Aslan, Cadı ve Dolap

At ve Çocuk

Prens Caspian

Şafak Yıldızı'nın Yolculuğu

Gümüş Sandalye

Son Savaş